YU ISSN 0040—1978

TEDNIK

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA

LETO XXXV., ŠT. 33 Ptuj, 26. avgusta 1982 CENA 8 DINARJEV

IZ VSEBINE

Perutnina Ptuj praznuje (stran 2)
Po poteh kozjanske čete (stran 4)
Uskladiščenje krompirja (stran 5)
Ponos, nežnost, obup, ljubezen, sreča (stran 7)
O pokojninskem in invalidskem zavarovanju (stran 8)

Zadruge niso administrativna služba!

S SEJE KOMITEJA OK ZKS PTUJ

Tako so dejali na seji komiteja OK ZKS Ptuj, bila je prejšnjo sredo, ko so ocenjevali delo kmetijskih zadrug Ptuj in Lovrenc ter uresničevanje sklepov s področja kmetijstva, sprejetih lani maja na seji občinske konference ZKS. Ugotovili so, da sta bila v več kot letu dni uresničena le dva sklepa — ustanovljen je komite za kmetijstvo pri skupščini občine Ptuj in povečan je vpis v kmetijsko usmeritev v Centru srednjega usmerjenega izobraževanja. Uresničeni pa niso bili nekateri še pomembnejši sklepi, ki bi naj vplivali na povečanje pridelave hrane.

Tako je notranja organiziranost zadrug nespremenjena, pospeševalna služba še vedno ni dovolj prisotna na terenu, preusmerjanje kmetij zaradi razdrobljenosti le — teh poteka prepočasi, letni kolobar ni usklajen z družbenimi potrebami po posameznih poljščinah, izdelana ni agrokarta občine in tako dalje. Slednja bi naj bila izdana leta 1983, vendar še vedno ni imenovan strokovni štab za njeno pripravo, pa tudi naročila za izdelavo še ni.

Člani komiteja so menili, da je potrebno kritično oceniti delo komunistov, vodilnih in samoupravnih organov v obeh kmetijskih zadrugah, izdelati sistem nagrajevanja po rezultatih dela za pospeševalce in izpopolniti kadrovsko zasedbo. Predlagali so tudi, da bi pri jesenskem spravilu poljščin priskočile na pomoč lokalne mladinske delovne brigade in to predvsem na območju Slovenskih goric in Haloz, kjer ostareli kmetje ne zmorejo vsega dela.

Predstavniki pospeševalne službe so povedali, da se na jesensko setev temeljito pripravljajo. V tem času je na terenu 23 ljudi, ki sklepajo pogodbe za odkup tržnih viškov, obiskali pa bodo kar 9.000 kmetij. Predvidevajo, da bodo uspeli skleniti pogodbe za predviden prevzem pšenice v prihodnjem letu. Resnici na ljubo je že treba reči, da se je odkup posameznih poljščin v ptujski občini od lani precej povečal, planirani odkup oziroma prevzem pšenice pa ni bil uresničen predvsem zaradi nerealno zastavljenih planov. Napak pri planiranju pa se je mogoče izogniti le, če bomo v občini uspeli izdelati natančne podatke o kmetijskih obdelovalnih površinah.

N. Dobljekar

ORMOŽ

Ugodni polletni rezultati

Podobno kot ostala gospodarstva, se je tudi ormoško gospodarstvo pri uresničevanju svojih planov v prvem polletju letos srečevalo s številnimi težavami, največje so bile zaradi pomanjkanja surovin in reprodukcijskega materiala. To se je odrazilo na manjši industrijski proizvodnji, ki pa je kljub temu dosegla 3,5 odstotno rast, vendar ni dosegla načrtovane.

V primerjavi z republiškimi kazalci uspešnosti gospodarjenja, podobno kot v ptujski občini, ugotavljamo, da so ormoški nad povprečjem republike in da je bilo sorazmerno malo kršitev družbenega dogovora o delitvi.

Precej manj kot v Ptuju, so v Ormožu letos naredili na področju izvoza. Največji ormoški izvoznik je Droga — TOZD Gosad v Središču, ki ob polletju ni uresničila izvoznih načrtov, vendar je po oceni pričakovati, da bo Droga ob koncu leta dosegla svoje letošnje načrte na tem področju. Pri Jože Kerenčič — TOZD predelava plastičnih mas niso mogli uresničiti svojih izvoznih načrtov predvsem zaradi velikega storna naročil. Težave pa imajo tudi pri nabavi repromateriala. Pri Primatovi TOZD Bančna oprema pa je neuresničevanje izvoznih načrtov povezano s slabo kvaliteto izdelkov.

Celotni prihodek je porasel za 61,5 indeksnih točk, brez tovarne sladkorja pa za 29,5 indeksnih točk. Kljub temu je bilo doseženega le 90,5 odstotka načrtovanega celotnega prihodka. Največ celotnega prihodka je ormoško gospodarstvo ustvarilo na domačem trgu, na tujem trgu pa precej manj. Porabljena sredstva so, če odštejemo tovarno sladkorja, rasla počasneje, vendar ne na vseh področjih gospodarstva.

Z upoštevanjem rezultatov gospodarjenja tovarne sladkorja, je dohodek porasel za 37 indeksnih točk, primerljivi dohodek pa za 42 indeksnih točk. Tako je bil načrtovani dohodek presežen za 5,3 odstotka.

V prvem polletju letos je imelo ormoško gospodarstvo dva zgubarja, skupna vrednost izgub pa znaša 3.969 tisoč dinarjev. Z izgubo sta v prvem polletju poslovala Slovin — TOZD Gostinstvo in Ograd, kjer se je izguba na novo pojavila.

V tem obdobju so OZD s področja ormoškega gospodarstva razporedile za 457.564 tisoč dinarjev primerljivega dohodka. Ugotovljeno je bilo, da vse oblike porabe niso zaostajale za rastjo dohodka kot predvideva resolucija. Za osebne dohodke je bilo razporejenih za 31,3 odstotka več čistega dohodka kot v enakem obdobju leta 1981, povprečni čisti osebni dohodek na zaposlenega pa je v prvem polletju leta znašal 10.609 dinarjev.

Zelo pa so se okrepila sredstva za reprodukcijo in v primerjavi z enakim obdobjem leta 1981, beležijo porast za 68,1 indeksno točko.

MG

Prireditev pripravljajo v Ormožu

MEDOBČINSKO DRUŠTVO SLEPIH IN SLABOVIDNIH
62250 PTUJ, Prešernova ul. 25
Telefon: (062) 772-092

Medobčinsko društvo slepih in slabovidnih Ptuj—Ormož slavi letos 35. obletnico svojega dela. Pripravili so bogat program prireditev, ki bodo v Ormožu pod pokroviteljstvom Občinske konference SZDL Ormož.

V avli doma kulture v Ormožu bo od 1. do 7. septembra 1982 odprta razstava tehničnih pripomočkov s prikazom življenja in dela na vidu prizadetih. Razstava bo odprta dnevno od 10. do 12. in od 16. do 18. ure, pripravljajo pa jo v sodelovanju z Zvezo društev slepih in slabovidnih Slovenije.

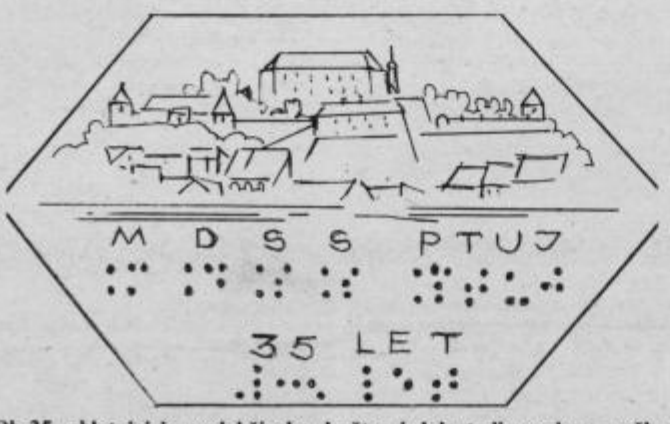

Ob 35. obletnici je medobčinsko društvo izdalo tudi posebno značko, osnutek zanjo je napravil akademski slikar Albin Lugarič iz Ptuja.

Osrednja slovesnost bo v soboto, 4. septembra. Dopoldne od 9. do 12. ure bo prijateljsko tekmovanje med člani ptujsko-ormoškega društva in bratskega društva slepih iz Varaždina v šahu in kegljanju. Ob 12. uri pa bo slavnostna akademija. V programu imajo pobratenje med Medobčinskim društvom slepih in slabovidnih Ptuj in Ormož in Združenjem slepih Varaždin. Predstavili bodo delo medobčinskega društva, delo Zveze društev slepih in slabovidnih Slovenije in Združenja slepih Varaždin. Mešani pevski zbor društva pa bodo poimenovali po eni od znanih osebnosti iz NOB.

Več o delu medobčinskega društva lahko preberete na 5. in 9. strani.

TRINAJSTI FESTIVAL PRED VRATI

Še nekaj dni in arkadno dvorišče Letnega prireditvenega prostora bo, tokrat že trinajstič zapored, odmevalo v ritmu festivalskih polk in valčkov. V času razpisa — to je od lanskega decembra dalje — je s prijavami ansamblov kaj slabo kazalo. Glede na prejšnja leta, ko se je dnevno prijavilo tudi po pet, šest ansamblov, so letos — vsaj v začetku — prijave dobesedno kapljale. Že smo mislili, da bo številka trinajst za naš festival usodna, ko so se proti koncu razpisnega roka in še po njem „vremena vendarle začela jasniti". Prijavilo se je 31 ansamblov, med njimi štirinajst takih, ki jih nismo poznali in so morali skozi sito avdicijske komisije. Stroga avdicijska komisija, ki ji gre predvsem za kvaliteto, je novince precej razredčila, kasneje pa so nekateri ansambli še odpovedali sodelovanje zaradi „višje sile"

Na letošnjem XIII. festivalu domače zabavne glasbe bo tako nastopilo 21 ansamblov in sicer: ansambel Vilija Kolmana iz Begunj, Kvintet „Viničarji" iz Dravskega dvora, ansambel Jožeta Šeruge iz Vidma pri Ptuju, Vetrovi iz Radeč, Oglarji iz Škofje Loke, Kranjski muzikantje iz Kranja, ansambel Jožeta Škoberneta iz Brestanice, ansambel Dravski val iz Mute, ansambel Francija Zemeta iz Vojnika pri Celju, Zračni most iz Murske Sobote, Slovenskogoriški kvintet iz Vidma ob Ščavnici, ansambel bratov Krt iz Stahovice pri Ljubljani, Šaleški fantje iz Velenja, Gornjesavski kvintet z Bleda, Rogaški instr. kvintet iz Rogaške Slatine, Šaleški instr. kvintet iz Velenja, Fantje z vseh vetrov iz Novega mesta, ansambel Vita Muženiča iz Ljubljane, Mavrica iz Dornave, ansambel Slavček iz Novega mesta, Dobri znanci iz Ljubljane in Savinjskih sedem iz Celja.

Drugega festivalskega večera v lanski in predlanski obliki, žal, letos ne bo. Stabilizacija tudi prireditelja ni obšla.

I. C.

PTUJ

SINDIKATI V PREDKONGRESNI AKTIVNOSTI

»Danes je zveza sindikatov dejavnik razvoja socialističnih samoupravnih odnosov in stalne krepitve vloge delavskega razreda v združenem delu in v političnem sistemu socialističnega samoupravljanja«, je poudaril Edvard Kupčič, predsednik občinskega sveta ZSS Ptuj, ko smo ga zaprosili za razgovor o predkongresni aktivnosti v ptujski občini. Te vloge sindikatov pa se je potrebno še posebej zavedati sedaj, ko smo pred kongresom in ko je potrebno v vseh okoljih analizirati družbeno vlogo sindikatov in pregledati uresničevanje sklepov prejšnjega kongresa.

Razprava o kongresnih dokumentih je v zaključni fazi. Za kongresno resolucijo trdimo, da je delavska, pisana v delavskem jeziku. V čem je delavskost kongresne resolucije, Tovariš Kupčič je o tem povedal:

»Reči moram, da v kongresni resoluciji ni prisotnih veliko splošnih načel, ki bi nikogar ne zavezovale, v resoluciji tudi ni konkretnih normnih opredelitev, ki izhajajo iz zakonov in ustave. Resolucija ne olepšuje in ne dramatizira pristopov k razreševanju problemov gospodarjenja in življenja ob zaostrenih razmerah.

Je razumljiva in pregledna tako, da jo lahko večina razume. Ob tem bi ji nekdo lahko očital premali poudarek na določenem področju. Z svojo vsebino prispeva k motivaciji, predvsem pa nas usmerja na ustvarjalno razmišljanje o delu, obenem pa je podlaga za sprejem konkretnih aktivnosti na določenem področju življenja in dela.

Resolucija je tudi pisana tako, da se vsakdo lahko v njej najde.«

Ptujski sindikati so sprejeli bogat program predkongresnih aktivnosti. Kako smo jih uresničili? Edi Kupčić je takole ocenil uresničevanje predkongresnih aktivnosti:

»Program predkongresnih aktivnosti smo zastavili skladno z zahtevami sedanjega obdobja, skladno z uveljavljanjem vloge delavca — samoupravljalca v celotnem sistemu združenega dela. Predkongresne aktivnosti so v združenem delu so vpadale z razpravami okrog rezultatov gospodarjenja ob polletnih obračunih.

Po zapisnikih sodeč, je bilo razprav veliko. Napačno bi bilo, da bi razprave ob polletnih rezultatih gospodarjenja ločevali od razprav o kongresnih dokumentih. Če bi to storili, bi resnično delo podvajali, ljudi pa bi odvračali od poglobljenih razprav.

V sedanjem obdobju so razprave usmerjene v konference osnovnih organizacij, na katerih sodelujejo tudi delegati kongresa. Poseben poudarek smo v okviru predkongresnih aktivnosti dali dislociranim obratom, teh je v ptujski občini nekaj nad 50. Običajno pa se ti ne vključujejo v aktivnosti na območju, kjer delajo, ostajajo zunaj organiziranih oblik družbenopolitičnega življenja in dela.

Na kongresu bodo ptujski delegati sodelovali v vseh petih kongresnih komisijah. Za vključevanje v razpravo pa jim bodo služili zaključki razprav na konferencah osnovnih organizacij. Glede na tokovnik bo predsedstvo občinskega sveta ZSS v Ptuju že v začetku prihodnjega meseca, skupaj z delegati kongresa, analiziralo razprave po konferencah in izluščilo izhodišča za kongresne razprave. Dokončno oceno predkongresnih aktivnosti pa bo dal plenum občinskega sveta ZSS Ptuj.«

MG

Na prireditvah bogati sobota in nedelja

V okviru prireditev v počastitev praznika občine Ptuj je bil v soboto, 21. avgusta v Ptuju V. ženski rokometni turnir bratskih občin SR Hrvatske in SR Slovenije za pokal praznika občine Ptuj. V nedeljo pa je bilo na kartodromu v Hajdošah republiško prvenstvo v kartingu.

Na Destrniku je bil v nedeljo drugi kmečki praznik, v Žamencih pa gobarski praznik. O vseh teh prireditvah lahko podrobnosti preberete na športni in zadnji strani.

Žene na Destrniku, med njimi tudi en moški, so prikazale kako so nekoč predli lan. **Foto: I. Ciani**

Republiško prvenstvo v kartingu v Hajdošah si je ogledalo nad 3000 ljudi. **Foto: L. Kotar**

Razstava gob na gobarskem prazniku v Žamencih. **Foto: M. Ozmec**

PERUTNINA PTUJ PRAZNUJE

Delavci in kooperanti Perutnine Ptuj se bodo v soboto, 28. avgusta že enajstič zbrali na svoji prireditvi — dnevu perutninarjev. Letos pa mineva tudi 20 let organizirane intenzivne reje piščancev, saj je prva farma brojlerjev začela obratovati pred dvajsetimi leti, dasiravno bo ta uspešno delovna organizacija skoraj slavila 80-letnico obstoja.

V letih intenzivne reje beleži to delovna organizacija uspehe, s kakršnimi se lahko pohvali le redkokateri kolektiv. Le skop podatek: v letu 1962 so proizvedli 353 ton piščančjega mesa, deset let kasneje blizu 10.000 ton, minulo leto pa že prek 28000 ton okusnega piščančjega mesa. Za tak razvoj se je bilo treba nenehno odrekati in vlagati sredstva v nove in nove investicije, k so omogočale skladen razvoj celotne proizvodne verige.

Sodobno transportiranje valilnih jajc.

Farmi brojlerjev je sledila izgradnja valilnice, tovarne krmil, farme nesnic na Selah, perutninske klavnice, nove valilnice, farme nesnic v Kidričevem, tovarne mesnih izdelkov, obrata za predelavo klavniških odpadkov, številnih vzrejnih objektov pri kooperantih, nove tovarne krmil in silosov, servisnih delavnic, prodajnih skladišč in prodajaln, farme nesnic Trnovec, tiskarne, farme za stare starše v Starošincih in kočno novi poslovni center.

Intenzivna izgradnja je poleg redne produkcije zahtevala maksimalne napore celotnega kolektiva, zlasti pa samoupravnih organov, saj se je bilo potrebno neprestano odločati o velikih stvareh in prevzemati težko breme odgovornosti. Organi upravljanja in politične organizacije so bile neprestano v mobilnem stanju, saj jih je tempo razvoja silil k stalnemu prilagajanju načina dela.

Pravilno zastavljena kooperacijska proizvodnja je spodbudila individualne proizvajalce, da so začeli vstopati v samoupravno povezan produkcijski odnos in da so le-ti začeli večati proizvodnjo hrane.

Kooperacija pa ni vplivala le na razširitev delovne organizacije, marveč je vplivala na izboljšanje socialnega položaja in blaginjo kmetovalcev kooperantov, ki so v štirinajstih občinah (predvsem manj razvitih) Slovenije in Hrvatske.

Na uspešnost poslovanja Perutnine Ptuj pa ni vplivala samo proizvodnja kot posledica novih zmogljivosti, ampak je k temu v veliki meri pripomogla tudi produktivnost dela, ki je stalno naraščala, in to po stopnji okrog 10 %, kar je veliko več kot znaša republiško povprečje.

Natovarjanje dragocene krme za piščance in kokoši.

Ta pomemben poslovni princip večanja produktivnosti so v ptujski Perutnini dosegali s primerno organizacijo in tehnologijo dela, s stalnim posodabljanjem in modernizacijo strojev in naprav, z izobraževanjem kadrov in dobrimi medsebojnimi odnosi, ki so motivirali delovne ljudi za doseganje visokih rezultatov. Dosledno izkoriščanje kapacitet in razvijanje tehnologije je bilo stalno vodilo Perutnine Ptuj, pri tem pa so se delavci perutnine dobro zavedali, da se mora dohodek stekati tja, od koder je prišel in da se mora rast družbenega proizvoda hitreje večati od osebnih dohodkov in druge potrošnje.

Hitra rast te delovne organizacije, miselni procesi v samoupravljanju so omogočili, da so v Perutnini v relativno kratkem času, vsekakor pa med prvimi v Ptuju ustanovili ekonomske enote ter tako izpeljali decentralizacijo upravljanja. To je vneslo nove impulze v ritem življenja in od tedaj postaja delovni kolektiv Perutnina vse bolj samozavesten nosilec razvoja in medsebojnih odnosov. Med prvimi so oblikovali in formirali tudi temeljne organizacije združenega dela kot temeljne celice samoupravnega organiziranja združenega dela za odločanje o delu in rezultatih dela. Perutnina Ptuj pa je tudi prva delovna organizacija v naši občini, v kateri so se delavci odločili za novo kvaliteto vodenja — za kolektivno vodenje.

Samoupravljanje je tudi v delovanju tega kolektiva dalo potrditev pravilnosti naše družbene poti. Ta pot, ki postavlja na laž vse nasprotnike samoupravljanja v njihovih pogledih na naš družbenoekonomski sistem, z namigovanjem na njegovo neuspešnost. V praksi so tudi v tem kolektivu dokazali, da je ravno nasprotno, da brez samoupravljanja ne bi dosegli tega kar so. Ne smemo pozabiti, da je hkrati s proizvodnimi obrati rasla tudi zavest delavcev o njihovi upravljalski in odločilni vlogi, ki je porok za nadaljnji razvoj tudi v sedanjem času težjih pogojev gospodarj gospodarjenja.

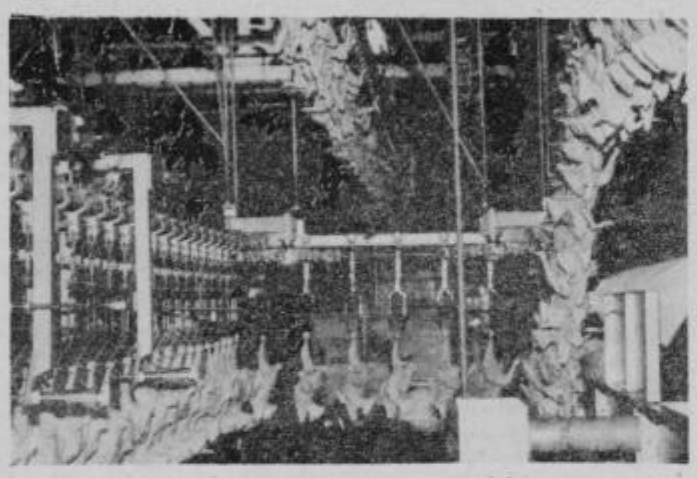

Najsodobnejša oprema za natančno tehtanje (kalibriranje) v perutninski klavnici.

Kolektiva Perutnine novi pogoji gospodarjenja niso zatekli nepripravljenega. Že leta 1980 so začeli izvažati piščančje meso in en dan stare piščance, da bi si zagotovili devize za uvoz potrebnega repromateriala, opreme in nadomestnih delov. Izvoz so iz leta v leto povečevali tako, da so ob letošnjem polletnem obračunu lahko ugotavljali, da so v primerjavi z lanskim enakim obdobjem izvoz povečali kar za 57 %.

Zaradi izredno nizkega deleža pravice do ustvarjenih deviz pa sili Perutnino v to, da izvoz še povečuje. Povečani izvoz pa tej delovni organizaciji prinaša precej več nevšečnosti kot koristi, saj jih dvakrat prizadene. Najprej so zaradi zmanjšanja uvoza začeli nekatere uvožene surovine nadomeščati z drugimi domače proizvodnje, ki pa so dražje, na drugi strani pa na konkurenčnem svetovnem trgu, kljub kvaliteti, ne dosegajo tistih cen, kot bi jih doma.

Zaradi spremenjene kreditne in investicijske politike ter zmanjšanju deleža pri ustvarjenih devizah pa je ovirana tudi investicijska izgradnja v Perutnini. Vse to pa zahteva od kolektiva, da spremeni in dopolni srednjeročne plane.

Eden od osnovnih razlogov, zaradi katerih pristopajo k spremembi srednjeročnih planskih aktov je tudi nižja realna rast dohodka kot je bila planirana, na kar v največji meri vpliva močno povečanje izvoza. Pri izvozu namreč zaradi nižjih doseženih cen na zunanjem tržišču dosegajo tudi nižji dohodek. Glede na to, da so stalno rast dohodka opredelili kot osnovno komponento pri sestavi srednjeročnih razvojnih programov, so dolžni zastavljene načrte prilagoditi realnim možnostim razvoja.

V Perutnini se seveda z vsemi navedenimi pa tudi drugimi težavami sprotno spopadajo in prepričani so, da jih bodo z dobrim delom, ki je v tem kolektivu že tradicija, z usposobljenimi kadri in pravilnim vodenjem prebrodili tudi te težave.

V farmi kokoši-nesnic.

Vzrejališče piščancev — brojlerjev.

Zato pa tudi letošnji 11. dan perutninarjev, ki bo v soboto, 28. avgusta ne bo nič manj prijeten od prejšnjih. Perutninarji in drugi gostje od blizu in daleč se bodo ponovno zbrali na stadionu NK Drava na Ptuju, za prireditev je pripravljen takle program:

1. Otvoritev:
2. Zapel bo komorni moški zbor Ptuj
3. Slavnostni govor predsednika kolegijskega poslovodnega organa
4. Nastop folklorne skupine „Anton Štrafela" iz Markovec
5. Podelitev priznanj Krvodajalcem Perutnine Ptuj
6. Razglas rezultatov športnih tekmovanj ob dnevu perutninarjev
7. Humoristični program, ki ga bo izvajal Jaka Šraufciger.

Sledi prosta zabava s plesom. Igra Šaleški instrumentalni kvintet
Med odmori razne zabavne točke
— izbor najlepše perutninarke
— petje pesmi, ki opevajo peteline in putko
— in druge.

Kot vedno bo na voljo dobra kapljica in razne specialitete na žaru.

V primeru trajnega dežja bo prireditev v nedeljo, 29. 8. 1982 ob istem času in na istem mestu.

Delavcem in kooperantom Perutnine Ptuj ob DNEVU PERUTNINARJEV tudi naše čestitke!

Natovarjanje vagonske kompozicije za izvoz.

mesokombinat perutnina·ptuj

Kolektiv
Mesokombinata PERUTNINA
Ptuj

obvešča bralce in občane, da prirejajo v soboto, 28. avgusta 1982, ob 14. uri na stadionu NK Drava tradicionalni XI. DAN PERUTNINARJEV.

Po slavnostnem govoru, podelitvi priznanj in kulturnem programu bo zabavni del s humorističnim programom in plesom. Sodelujejo JAKA ŠRAUFCIGER in Šaleški instrumentalni kvintet.

Pridite, prijetno se boste zabavali!

KLJUB TEŽAVAM — USPEŠNO PRVO POLLETJE

V preteklem tednu so delavci službe družbenega knjigovodstva podružnica Ptuj predstavili prve kazalce uspešnosti ptujskega gospodarstva v prvem polletju letos. Povedali so, da smo z doseženimi rezultati lahko zadovoljni. V občini smo dosegli večje rasti posameznih kazalcev v primerjavi z republiškimi. Prav tako smo se disciplinirano obnašali pri uresničevanju delitvenih razmerij, pa tudi stroški so se gibali v mejah normale. Seveda so to le prvi podatki, ki pa jih je potrebno oplemenititi s podatki izvršnega sveta, v katerih se bo zrcalilo tudi uresničevanje resolucije.

Celotni prihodek ptujskega gospodarstva je v prvem polletju letos večji za 27,8 odstotka, če ga primerjamo s podatkom prvega polletja leta 1981. Planirani celotni prihodek pa je v tem obdobju dosežen s 95,2 odstotka. Značilno za to obdobje je tudi, da so porabljena sredstva rasla hitreje kot celotni prihodek in dosegajo indeks 129,3. Dohodek je v obravnavanem obdobju porasel za 21,7 odstotka, primerjalni dohodek pa za 28,8 indeksnih točk. Načrtovani prihodek je presežen za 6,1 indeksnih točk.

PTUJ

Izgube so v prvem polletju dosegle 78.194 tisoč dinarjev. Število organizacij, ki so poslovale z izgubo pa se je od četrtletja zmanjšalo za 10. Največ izgub je bilo na področju industrije in sicer 77,3 odstotka, na področju kmetijstva 10,6 odstotka, v gostinstvu 7,5 odstotka, v stanovanjsko-komunalni dejavnosti 3,3 odstotka in v gradbeništvu 1,3 odstotke.

Čisti mesečni obračunani osebni dohodek na zaposlenega v gospodarstvu občine je v obravnavanem obdobju dosegel 11.572 dinarjev. V tem obdobju je zabeležena hitrejša rast sredstev za reprodukcijo, na drugi strani pa zaostajanje stopnje reproduktivne sposobnosti, ki je manjša predvsem zaradi povečanega obsega izgub, večjega zadolževanja in večjih zalog gotovih izdelkov v industriji.

MG

Utrditi vlogo delavske kontrole

Tudi ptujski sindikati se vključujejo v aktivnosti, ki so jih pričeli republiški sindikati in s katerimi se želi spodbuditi delovanje samoupravne delavske kontrole. Dosedanje delovanje delavske kontrole namreč ne zadovoljuje. Pogosto je njena vloga zgolj formalna. Da je temu tako nas večkrat med letom opozorijo tudi izdelki službe družbenega knjigovodstva, v katerih se zbirajo razne nepravilnosti, ki jih služba pri svojem delu ugotavlja. Tu gre za razne nemarnosti, ki v svoji dokončnosti vodijo do raznih družbenih nepravilnosti in ki povzročajo pogosto veliko družbeno škodo.

Sedanje težke gospodarske razmere še posebej narekujejo budnost samoupravnih delavskih kontrol. Nasploh v naši družbi ugotavljamo, da bo potrebno bolj razviti kontrolni sistem v organizacijah združenega dela in v družbi kot celoti, saj je bil le-ta dosedaj močno zanemarjen. V organizacijah združenega dela je kontrolna funkcija zreducirana na delovanje organa samoupravne delavske kontrole in še ta povečini ne deluje. Ob tem samoupravnem mehanizmu pa je potrebno ustrezno in sistematično razviti tudi druge samoupravne mehanizme. Vendar ne smemo misliti, da s tem, ko bomo razvili kontrolni sistem, da se bo razvil tudi sankcijski sistem—, potrebno ga je razvijati zato, da dosežemo večjo odgovornost pri ravnanju na vseh področjih. Koliko manjši bi bili podatki o družbeni škodi, za katero pa trdimo, da v zadnjem času strahovito narašča, če bi imeli pravilen odnos do družbenega premoženja in družbenih odločitev? Posledice takih neodgovornih dejanj pa čutimo vsi.

Ptujski sindikati so imeli posvet s predsedniki samoupavnih delavskih kontrol iz OZD in TOZD ptujske občine v torek, 24. avgusta. Posvet je vodil svet za samoupravljanje in delegatska razmerja pri občinskem svetu ZSS Ptuj. Sodelovala pa sta tudi družbeni pravobranilec samoupravljanja in komandir postaje milice v Ptuju.

MG

Sedanje stanje bi nam moralo biti v poduk in svarilo za delo v prihodnje

V DO Labod TOZD Delta v Ptuju so ob postavljanju planskih ciljev za leto 1982 že upoštevali ostrejše pogoje gospodarjenja, vendar ne v tolikšni meri kot so se ti pogoji zaostrili v zadnjem obdobju.

»Otežkočeni pogoji poslovanja s prvenstveno nalogo povečanja izvoza in zmanjšanja uvoza postavljajo pred nas dodatne napore in ukrepe za izpolnitev planiranih nalog,« pravi direktorica TOZD Delta v Ptuju Dragica Novakova.

»Z željo, da bi naše poslovanje v letošnjem letu potekalo kar najbolj usklajeno v danih pogojih, so samoupravni organi delovne organizacije sprejeli program poslovanja v zoženih materialnih pogojih in okvirih, posamezne temeljne organizacije pa konkretne programe delovanja na najpomembnejših področjih.

Prvo tako področje so prav gotovo naše izvozne možnosti do konca letošnjega leta. Zadali smo si nalogo, da moramo 100 odstotno izpolniti plan izvoza, ki temlji na pogodbenih obveznostih in je za delovno organizacijo višji v primerjavi z lanskim letom za 19 odstotkov. Dosegli ga bomo s 45 odstotnim angažiranjem razpoložljivih proizvodnih zmogljivosti. Usmerjen je predvsem na konvertibilno področje — 98,2 odstotka.

Letni plan uvoza smo upoštevajoč sedanje razmere zmanjšali za 18 odstotkov in to predvsem uvoz surovin. Celotno zmanjšanje se nanaša na konvertibilna plačila. To bo vsekakor vplivalo na izdobavo že sklenjenih dogovorov o ponudbi naših artiklov in s tem na pestrost ponudbe naših izdelkov.

Izpad uvoza tkanin pa bomo morali vsekakor nadomestiti s tkaninami, ki jih ponuja domače tržišče. Zmanjšati smo morali tudi uvoz strojev in rezervnih delov, kar seveda spričo znanih omejitev v preteklih letih povzroča že močno zaostajanje v obnovi strojnega parka, predvsem pa tehnologije. Vse to ima lahko daljnosežne posledice tudi za nadaljnji izvoz.

Naš program je, da bi ob povečanem izvozu uporabili razpoložljiva devizna sredstva za uvoz surovin in pomožnega inventarja — 30 odstotkov, za uvoz opreme in rezervnih delov — 10 odstotkov in za združevanje pri domačih dobaviteljih preostalih 60 odstotkov.

Tretje izredno pomembno področje zadeva odnose z našimi dobavitelji surovin. Na domačem trgu je čutiti slabšo in neredno ponudbo in s tem tudi dobavo surovin. Z deležem deviznih sredstev, s katerimi prosto razpolagamo, ne bomo mogli zadostiti vsem potrebam po združevanju. Pričakujemo, da se bo problem oskrbe s surovinami še zaostril proti koncu letošnjega leta, kar skušamo ublažiti z močno izvozno usmerjenostjo v mesecu oktobru, novembru in decembru. Tako računamo, da bomo v letošnjem letu s skrajnimi napori obvladovali težjo gospodarsko situacijo. Za poslovno odločanje na daljši rok pa bi nujno morali poznati pogoje poslovanja za prihodnje leto. Brez tega je izdelava realnih programov za srednjeročno obdobje zaradi številnih neznank precej otežkočena.

V zaostrenih pogojih gospodarjenja smo se v Delti organizirali tako, da je vsak posameznik opravil vse kar je dolžan opraviti in smo si tako skupno močno prizadevali za uresničitev resolucijskih usmeritev, še posebej na področju doseganja čimvečje produktivnosti, povečanja izvoza in zmanjševanja uvoza, omejevanje stroškov poslovanja in vseh oblik porabe na katere lahko vplivamo. Razprave o polletnem obračunu poslovanja so tudi sledile vsem tem ciljem.

Fizični obseg proizvodnje, izražen v potrebnem času izdelave, se je pri enem odstotku povečanega števila zaposlenih v neposredni proizvodnji dvignil za 7,9 odstotka v primerjavi s prvim polletjem preteklega leta. To je v glavnem posledica večje usposobljenosti na novo zaposlenih delavcev v preteklem letu.

Uspehi so v primerjavi s planom in z enakim lanskim obdobjem ugodni. Indeksi rasti na plan so: — celotni prihodek 57,6 odstotka, — primerljivi dohodek 64,6 odstotka, — čisti dohodek 65,9 in — poslovni sklad 139,9 odstotka.

Ob primerjavah z lanskim letom ugotavljamo močan porast stroškov za energijo, kar je posledica povišanja cen. Najvišji pa je porast stroškov predpisane amortizacije, ki beleži indeks 209.

Ustvarjeni poprečni mesečni neto osebni dohodek na delavca je bil pri nas v prvem polletju 11.986 dinarjev, osebni dohodki pa so rasli skladno z družbenim dogovorom.

Z doseženimi rezultati smo spričo težjih gospodarskih razmer lahko zadovoljni. Ob samih razpravah ob polletnem obračunu pa so delavci na zboru menili, da z nadaljevanjem dosedanjih prizadevanj uspeh ne bi smel izostati tudi v drugem polletju. Iz razprave o splošni gospodarski situaciji pa naj povzamem misel, da je sedaj resnično čas, ko se moramo vsi in povsod organizirati tako, da bodo doseženi maksimalni učinki in uspehi. Sedanja gospodarska situacija bi nam morala biti v poduk in svarilo za delo v prihodnje,« pravi direktorica TOZD Delta v Ptuju Dragica Novakova. mš

Dragica Novak je letos prejela plaketo občine Ptuj. Foto: Langerholc

SLOVENSKA BISTRICA

Priprave na XI. kongres ZSMS

Mladi občine Slovenska Bistrica se kljub počitniškim mesecem skrbno pripravljajo na XI. kongres ZSM Slovenije, od katerega pričakujejo predvsem trdnejše temelje za uspešno uveljavljanje mlade generacije na vseh področjih družbene aktivnosti, predvsem pa večja odločnost in učinkovitost mlade generacije pri vplivanju na odločitve nadaljnjega razvoja samoupravne socialistične skupnosti tako na družbenopolitičnem kot na gospodarskem področju.

Doslej so v vseh OO ZSMS, ki jih je 36 v združenem delu, 44 v krajevnih skupnostih, 5 aktivov mladih kmetovalcev in 11 OO ZMS v osnovnih šolah, po ena pa na srednji šoli in v gasilskem društvu Slovenska Bistrica, uspešno izvedli javne razprave o kongresnih dokumentih. O teh gradivih so že razpravljali tudi mladi v garniziji JLA Pohorski bataljon Slovenska Bistrica in na brigadirski konferenci MDB Pohorski bataljon. Te dni pa razpravljajo o kongresnih dokumentih tudi v MDB Laporje 82.

V dosedanjih obravnavah so posvetili največ pozornosti problematiki zaposlovanja mlade generacije, štipendijski politiki in izobraževanju ob delu, položaju in delu mladega delavca samoupravljavca, nagrajevanju po delu. Med prednostnimi točkami obravnavanih kongresnih gradiv pa so še stanovanjska problematika, položaj učencev in študentov v usmerjenem izobraževanju in delovanju mladih članov ZK. Posebno mesto v obravnavanih gradivih pa je zavzemalo delo mladih v delegatskem sistemu, položaju v vlogi mladih kmetov, mladih v družbenih organizacijah in društvih, v SLO in DS ter pri ohranjanju tradicij NOB. Enako velja tudi za področja športne dejavnosti in prostovoljnega dela.

Na vseh obravnavah so sodelovali člani predsedstva OK ZSMS Slovenska Bistrica, medtem ko je bilo občutiti na večini obravnav, odsotnost članov drugih družbenopolitičnih in samoupravnih organizacij ter društev, katerih delo z mladimi je še posebno pomembno. Mladi z razpravami še nadaljujejo klub počitniškemu času. Že prve dni po počitnicah pa bodo o sklepih razpravljali na razširjeni seji OK ZSMS Slovenska Bistrica, kjer bodo sprejeli oceno razprav. Tako se bodo mladi občine Slovenska Bistrica tvorno vključili v delo XI. kongresa ZSMS Slovenije.

Viktor Horvat

Brigadirji s Posočja se vrnejo v soboto popoldan

Z zvezne mladinske delovne akcije se bodo v soboto vrnili brigadirji mladinske delovne brigade Bratstvo in prijateljstvo. Brigadirji na akciji dosegajo zelo dobre rezultate. Ob zaključku I. dekade so osvojili udarništvo dekade in udarništvo udarnega dne ter udarništvo na področju interesnih dejavnosti. Tako lahko rečemo, da so rezultati v prvi dekadi dobri in samo z njimi lahko več kot zadovoljni. Pri interesnih dejavnostih so zelo dobre rezultate dosegli na področju IPD, na področju informiranja in športa. Na ostalih področjih so sodelovali prav tako uspešno. Pripravljajo skupne informativne biltene in prirejajo informativne oddaje. Na kulturnem področju pripravljajo brigadirske večere, na brigadnih večerih kulturne programe, stenčase itd. V prvi dekadi je bila naselska norma 160,2 odstotka. Na udarniškem dnevu pa so dosegli 190 % normo. V drugi dekadi so pričeli z zelo dobrim startom na delovišču. 19. avgusta so imeli brigadirji izredni udarniški dan, kjer so dosegli normo 207 odstotno.

Brigadirji obljubljajo, da bodo tudi v zadnjem tednu bivanja in dela na akciji usmerili vso energijo v delo na delovišču in interesnih dejavnostih.

V soboto 28. avgusta ob 10. uri bo zaključek vseh mladinskih akcij, brigadirji pa se bodo v Ptuj vrnili med 16. in 18. uro.

J. Hvalec

Zlati glas Ormoža

Ormoški hotel si že nekaj let prizadeva popestriti turistične ponudbe tega kraja. Preteklo soboto so izvedli prireditev, na kateri so se pevke in pevci potegovali za zlati glas Ormoža. Pred zares polnim hotelom gostov, izmed njih so izbrali tudi žirijo, ki je ocenila nastope, je zapelo pet pevk in en pevec. Nastopajoče je spremljal ansambel, ki sicer vsak petek in soboto zabava goste, ime pa je povzel po rimskem imenu tega mesta — Holermus. Žirija je razsodila, da si naslov „zlati glas Ormoža" zasluži pevka iz Maribora Irena Leskovar.

Delavci ormoškega hotela so povedali, da so bili gostje s sobotno prireditvijo zadovoljni, pa tudi hotel je najbrž nekoliko napolnil sicer nelikvidno blagajno.

N. Do.

TRETJI UDARNIŠKI DAN PRI LENARTU

Od Porčiča do Štajngrove 5,5 km jarka

V Štajngrovi pri Benediktu v lenarški občini je v sredo, 18. avgusta potekal tretji udarniški dan brigadirjev ZMDA Slovenske gorice in domačinov od Benedikta. Brigadirji so pričeli kopati jarek za vodovod že navsezgodaj, popoldne pa so se jim pridružili še domačini. Predsednik skupščine KS Benedikt, Lojze Guzej je to sodelovanje takole ocenil:

»Mislim, da lahko pohvalimo tako brigadirje, kot domačine, ki so se tokrat odzvali zelo množično. Sicer smo sodelovali z brigadirji tudi na prvih dveh udarniških akcijah v naši KS, vendar je ta zadnja zares najbolj uspela. Čeprav ni nič posebnega, vendarle velja omeniti, da so se tokrat udeležili dela na trasi tudi občinski funkcionarji SO Lenart. Od predsednika skupščine in izvršnega sveta, do načelnikov posameznih oddelkov. Vseh starejših domačinov nas je bilo nad 60, razen tega pa se je izkazalo tudi prek 30 mladincev in brigadirji lokalne mladinske delovne brigade »Niko Rojs«. Z brigadirji akcije Slovenske gorice nas je vseh skupaj bilo prek 250 in pridni smo bili tudi. Med delom smo večkrat zapeli, tisti, ki pa niso pomagali so nas poslužili s pijačo in tudi jedačo.«

Med brigadirji je bilo tokrat tudi veliko domačinov od Benedikta in okolice.

Sicer pa je bilo skozi vse poletje sodelovanje domačinov z brigadirji zelo dobro. Ves čas trajanja akcije Slovenske gorice je delala na območju lenarške občine vsaj po ena brigada. Celotna trasa letošnjega izkopa jarka za vodovod v občini Lenart se vije od Porčiča prek Žednjaka, Obrata, Treh kraljev do Štajngrove. Vsega je 5.500 m, to pa je že lepa dolžina in domačini so brigadirjem za njihovo delo zelo hvaležni, saj bo sedaj kmalu stekla zdrava pitna voda.

M. Ozmec

KOMITE ZA KMETIJSTVO OBČINE PTUJ

Danes prva seja

Zbori skupščine občine Ptuj so na sejah, 23. junija letos sprejeli odlok o spremembah in dopolnitvah odloka o ustanovitvi, organizaciji in delovnem področju upravnih organov občine Ptuj in sklep o spremembah in dopolnitvah sklepa o sestavi občinskih komitejev. Oba dokumenta sta pogojevala ustanovitev občinskega komiteja za kmetijstvo, ki opravlja zadeve, ki se nanašajo na kmetijstvo, gozdarstvo, živilsko predelavo, na veterinarstvo, lovstvo in ribištvo, na kmetijska in gozdna zemljišča, njihovo urejanje, varstvo in vzdrževanje, na prehrano, na povezovanje družbenih in zasebnih proizvajalcev v kmetijstvu in gozdarstvu.

Predsednik komiteja je Janko Mlakar, namestnica predsednika pa Sonja Škorjanec, po enega člana pa so v komite delegirale kmetijske delovne organizacije, občinski komite za družbeno ekonomski razvoj in planiranje, kmetijska zemljiška skupnost in občinski izvršni svet.

Danes, 26. avgusta se bo občinski komite za kmetijstvo sestal na svoji prvi seji. Po obravnavi osnutka svojega poslovnika bodo v središčni točki dnevnega reda obravnavali poročilo o uresničevanju ciljev resolucije 1982 na področju kmetijstva v prvem polletju letošnjega leta, povezano s planom in pripravami na jesensko setev. Obravnavali bodo še organiziranost pospeševalne službe za zasebno kmetijstvo v občini, o predlogu odločbe o uvedbi komasacijskega postopka za melioracijsko območje Ločič in o osnutku odloka o prispevku za kritje stroškov veterinarsko higienske službe v občini. Dali bodo tudi pobudo za spremembo odloka o reji živali v občini Ptuj, imenovali komisiji za lovstvo in za ribištvo ter obravnavali druga sprotna vprašanja.

FF

V ORMOŽU PRIPRAVLJENI NA ŠOLO

V Ormožu so čas med letnimi počitnicami skrbno izrabili za popravilo obeh šol, ki sta na območju KS Ormož. Za adaptacijska dela so porabili okoli 300.000 dinarjev. Predvsem so uredili kletne prostore v obeh šolah, kjer sta šolski kuhinji in drugi skupni prostori, ki so terjali sodobnejšo higiensko ureditev, v šoli na Hardeku pa so v kletnih prostorih uredili tudi učilnico.

V šolah na Hardeku bodo letos vpisali učence v tri prve oddelke, v vsakem jih bo okoli 25 učencev. V tej šoli imajo pouk za učence od 1. do 4. razreda in bo letos 11 oddelkov v šestih učilnicah, zato bo lahko pouk le v dveh izmenah. Od 5. do 8. razreda pa učenci obiskujejo pouk v šoli v Ormožu, kjer bo v 7 učilnicah 12 oddelkov in bodo tudi na tej šoli skoraj dve popolni izmeni.

-u

POŽARNA SKUPNOST OBČINE PTUJ

Zagotoviti le najnujnejše potrebe

Izvršni svet skupščine občine Ptuj je na seji v začetku avgusta med drugim razpravljal tudi o spremembah samoupravnega sporazuma o temeljih plana SIS za varstvo pred požarom občine Ptuj. Ob tem je ugotovil, da je tudi v predlaganih spremembah plana razvoja varstva pred požarom prevelika razdrobljenost aktivnosti in sredstev, to še zlasti velja za vlaganja v gasilska vozila in domove.

Požarni skupnosti občine Ptuj so predlagali, da ponovno preveri spremembe plana do leta 1985 in plan zniža na najnujnejše potrebe. V času, ko si vsi dejavniki na vseh ravneh prizadevajo izpeljati stabilizacijske ukrepe, prav gotovo širitev dejavnosti ni možna. Tako stališče velja tudi za vse druge SIS na območju ptujske občine.

Izvršni svet SO Ptuj je tudi pozval delavce v samoupravnih organizacijah in skupnostih ter delovne ljudi in občane v krajevnih skupnostih, da razpravljajo o predloženih spremembah plana požarnega varstva v tem srednjeročnem obdobju, svoje pripombe in predloge pa naj sporočijo požarni skupnosti občine Ptuj.

FF

TOZD GOSAD SREDIŠČE OB DRAVI

Izvozne načrte bodo uresničili

V Drogini TOZD Gosad Središče ob Dravi ob polletju sicer niso uresničili izvoznih načrtov, vendar so prepričani, da bodo do konca leta v celoti uresničili letošnje izvozne načrte. TOZD je tudi največji izvoznik v ormoški občini. Izvoz je v prvem polletju dosegel 33 milijonov v primerjavi z 28 milijoni, kolikor so jih dosegli v enakem obdobju leta 1981. Njihov izvoz pa gre v celoti na konvertibilno tržišče. Na prvem mestu so v letošnjem letu konzervirane vrtnine, sledijo zdravilna zelišča, gobe, polži in drugo. Izgubo pri prodaji na tuje pokrivajo na nivoju DO HP Droga Portorož.

Celotni prihodek je ob polletju dosegel 208 milijonov dinarjev in je v primerjavi z enakim obdobjem leta 1981 večji za 33 odstotkov. Porabljena sredstva so znašala 157 milijonov, dohodek 51 milijonov in čisti dohodek 30 milijonov dinarjev. Temeljna organizacija je v prvem polletju za 2,90 odstotka prekoračila družbeni dogovor o delitvi OD. Povprečni bruto OD na zaposlenega pa je v tem obdobju dosegel 14.904 dinarjev.

V začetku meseca julija so TOZD pričeli s konzerviranjem vrtnin, dodatno pa so zaposlili tudi več sezonskih delavcev. Za čas počitnic se je zaposlilo 62 dijakov in študentov, za določen čas pa so sprejeli 48 delavcev. Delajo v dveh izmenah, po potrebi pa v treh. V juliju in v avgustu so delali tudi ob sobotah, za stroji pa so preživeli tudi dve julijski in dve avgustovski nedelji.

S ponedeljkom, 23. avgusta, so zaključili sezono vlaganja kumaric, nadaljevali pa bodo z vlaganjem vrtnin, sedaj je na vrsti paprika. Letos so vložili okrog 700 ton kumaric in tako znatno presegli lanski dosežek. Računajo, da bodo vložili še okrog 100 ton paprike, 500 ton rdeče pese in 100 ton feferonov. Od celotne proizvodnje pa bodo 500 do 600 ton prodali na tuji trg, predvsem kumarice, papriko in feferone.

MG

60 let godbe na pihala v Bukovcih

S sobotnim koncertom so Bukovčani slovesno začeli s proslavljanjem 60-letnice domače godbe na pihala, v nedeljo popoldan pa se še enkrat predstavili v družbi moškega pevskega zbora iz Markovec in pihalnega orkestra iz Ptuja.

Prva zamisel o godbi se je v Bukovcih porodila takoj po prvi svetovni vojni. V Stojncih je takrat deloval moški pevski zbor, ki ga je vodil organist pri takratnem Sv. Marku, Jožef Kegel. Več let je igral pri vojaški godbi v Gradcu, kjer se je temeljiteje seznanil z več instrumenti. Želel je, da bi tudi v domačem kraju ustanovil godbo na pihala in to željo prenesel na člane pevskega zbora. Fantje so se strinjali in začeli takoj razmišljati — kako bi prišli do potrebnih instrumentov. Takrat niso bili zaposleni, da bi si lahko sami zaslužili potrebni denar. Obiskali so bogate kmete, ki jih takrat na tem območju ni bilo malo in ti so jim tudi obljubili pomoč. Kmet Zagoršek je kupil polovico potrebnih instrumentov. Lah dva . . . in kmalu, v desetih dneh je osem fantov imelo vsak svoj instrument: Franc Šmigoc, Franc Vincek, brata Peter in Jožef Meznarič, brata Franc in Jakob Belšak. Martin Krajnc in Martin Bezjak — vsi iz Stojnc.

V taki zasedbi so začeli takoj z vajami in lepo napredovali. Prvi nastop so imeli že v letu 1922 in delovali v okviru GD Stojnci pod vodstvom Franca Šmigoca. Ljudje so jih lepo sprejeli in kmalu so na veliko igrali tudi po gostijah. Čez čas so godbo dopolnili in se vključili v glasbeno društvo Zarja v Markovcih, kar jim je prineslo tudi veliko nastopov in že trinajst let kasneje so nastopili na glasbeni reviji v Tivoliju v Ljubljani in za Ljubljansko poštarsko godbo ter Trboveljskimi rudarji zasedli odlično tretje mesto. Po okupaciji godba ni delovala, nakar so fantje spet vzeli instrumente v roke in se vključili v prosvetno društvo Bukovci, kjer so neumorno delali pod vodstvom Franca Šmigoca vse do leta 1975. Okrog let leta 1960 je sicer delo za kratek čas zamrlo vendar so se potrudili, da so v svoje vrste vključili nove, predvsem mlade glasbenike in danes se lahko pohvalijo, da so kot tretji tovrstni orkester v ptujski občini aktivno vključeni v glasbeno življenje.

Začeto in težko delo dolgoletnega in marljivega dirigenta Franca Šmigoca danes uspešno nadaljuje njegov vnuk Janez Bezjak. Pod njegovim vodstvom je godba pokazala dobršno mero usklajenega in dovršenega igranja kar predstavlja pomemben napredek tudi v delu prosvetnega društva, ki sicer nima najboljših pogojev za aktivnosti. Vsi člani pa se na srečo zavedajo pomembnosti kulturnega življenja v vasi zato pridno delajo in vadijo med njimi tudi najstarejši godbenik Andrej Šmigoc, ki je godbi ostal zvest vse od leta 1923 dalje. Ustanovitelj in dolgoletni vodja godbe Franc Šmigoc pa žal jubileja ni dočakal, ker se je njegov življenjski krog sklenil 30. junija letos.

Na nedeljski slovesnosti je PD Bukovci podelilo posebno pismeno priznanje Pihalnemu orkestru Ptuj, Mihi Kekcu, Petru Mlinariču in sedanjemu dirigentu Janezu Bezjaku. Priznanja je izročil podpredsednik PD Bukovci Franc Ferčič. Stane Stanič — predsednik občinske zveze ZKO Ptuj pa je nato v imenu republiške zveze kulturnih organizacij godbenikom podelil tri bronaste, osem srebrnih in osem zlatih Gallusovih značk za najmanj 5-letno delo v godbi, 15 in več kot 25-letno delo na glasbenem področju.

Naj ta zapis končamo z besedami, ki so jih bukovškim godbenikom zapisali člani PD Markovci: „Ob vašem praznovanju 60-letnici delovanja — vam iskreno čestitamo in želimo mnogo uspehov tudi za naslednja desetletja! Obenem se zahvaljujemo za dosedanje sodelovanje z željo, da bi se tudi poslej prijateljsko srečevali na skupnem — kulturnem področju."

mš

PRIZADEVANJE DELAVCEV ZA PTT PROMET

USPEŠEN RAZVOJ TEMELJI NA DOBREM POVEZOVANJU

Hitrejši razvoj gospodarstva in družbenega življenja, gospodarska in politična odprtost in vse večje vključevanje v mednarodno delitev dela narekujejo vedno večje potrebe po komuniciranju. Tesna povezanost razvoja PTT kot sistema posebnega družbenega pomena in na drugi strani velikega sistema z enotno tehnologijo narekuje skladnejši razvoj PTT dejavnosti kot je bil prisoten do sedaj. To pa pomeni, da moramo zamujeno dohiteti, da se bomo tudi na gospodarsko manj razvitem področju enakovredno vključevali v družbeno življenje in vplivali na migracijska gibanja s podeželja v mesta. V tej smeri smo zastavili naša prizadevanja v zadnjih letih ter s stalnim povezovanjem in dogovarjanjem s krajevnimi skupnostmi in samoupravnimi interesnimi skupnostmi združevali razpoložljiva finančna sredstva za razvoj PTT zmogljivosti.

Ob letošnjem prazniku občine Ptuj se je PTT kolektiv TOZD za PTT promet v Ptuju vključil z uspešnim zaključkom del pri zgraditvi 400 številčne avtomatske telefonske centrale v Kidričevem in skorajda trikratno povečavo medkrajevnih telefonskih zvez med Kidričevim in Ptujem. Skupna investicijska vrednost celotne naložbe vključno z izgradnjo novega poštnega poslopja in PTT naprav se približuje 200 milijonom dinarjev.

V Juršincih so bili za občinski praznik odprti novi poštni prostori v zgradbi krajevne skupnosti, kar je veljalo milijon in petsto tisoč dinarjev. V nove preurejene poštne prostore je preseljena tudi pošta v Leskovcu z namenom, da v občini razširimo dostavne rajone, tu konkretno za enega in s tem omogočimo večkrat tedensko dostavo pošte na tem območju, ki je bilo do sedaj precej zapostavljeno. Enako velja tudi za poštoPodlehnik, kjer je bila pred meseci prav tako razširjena dostava in s tem izboljšanje poslovanja z občani.

„Letos imamo v načrtu zgraditi še predvsem tista telefonska omrežja kjer vlagamo skupaj s krajevnimi skupnostmi in to Videm pri Ptuju za vasi Tržec, Lancova vas in Jurovci. S krajevno skupnostjo Dornava za adaptiranje prostora nove pošte in avtomatske telefonske centrale. Pri krajevni skupnosti Vitomarci nadaljujemo z gradnjo krajevnega omrežja tako, da bo že letos v vsaki vasi oziroma večjem zaselku telefon. V ormoški občini načrtujemo s KS izgradnjo telefonskega omrežja od Miklavža do Koga in s tem še letos odpraviti induktorsko telefonijo pri tej pošti.

Z vključitvijo in s sprostitvijo avtomatske telefonske centrale v Kidričevem bomo dosedanjo telefonsko centralo razdvojili in del prenesli v Trnovsko vas, 60 številk pa v Markovce. Do konca leta bomo montirali še avtomatsko telefonsko centralo pri pošti Majšperk, elektronsko-novejšega tipa in prav tako v Dornavi. Dosedanjo majšperško bomo prenesli v Miklavžu pri Ormožu in s tem povečali priključitvene zmogljivosti pri tej pošti.

V naslednjih mesecih načrtujemo vključitev nove 20-številčne telefonske centrale pri pošti Tomaž, kjer imamo trenutno še nekaj težav z nabavo novega štirikanalnega sistema," nam je povedal direktor TOZD za PTT promet v Ptuju Lojze Čuček, ki je tudi zelo ugodno ocenil polletne rezultate poslovanja. Na to je vplivala spremenjena notranja delitev celotnega prihodka v okviru delovne organizacije kar pomeni, da je indeks v primerjavi z enakim obdobjem leta 1981 dosežen s 151, dohodek s 161 in čisti dohodek celo s 162 odstotki. To pomeni, da so del za poslovni sklad povečali skorajda sedem krat.

Prisotno povezovanje z vsemi dejavniki v občini je pri nadaljenem razvoju zelo pomembno, ostanek dohodka, ki bo ob koncu leta še večji pa bo omogočil še izdatnejše vlaganje v nadaljni razvoj PTT zmogljivosti, ki so gotovo močno zaostajale za ostalim razvojem tako v regiji kot v celotnem slovenskem PTT prostoru.

mš

KLJUB DOPUSTOM SREDI AKTIVNOSTI

KS KIDRIČEVO

Kljub poletju in počitnicam so v krajevni skupnosti Kidričevo izvedli številne aktivnosti. V pogovoru z Mirom Kovačem, predsednikom sveta KS Kidričevo smo zvedeli, da bodo zastavljeni plan dela za letošnje leto v celoti dosegli.

Ob prazniku občine Ptuj so predali namenu avtomatsko telefonsko centralo s 400 priključki. Ta centrala je za Kidričane velika pridobitev, trenutno pa tečejo pogovori s predstavniki PTT podjetja iz Maribora o načinu priključevanja na območju celotne KS. Za te priključitve je TOZD za PTT promet v Ptuju že naročil ustrezen projekt. Vse skupaj pa je povezano z določenimi težavami, saj je vod od centrale do posameznih stanovanj — torej sekundarna napeljava — še nerealizirana. To nalogo so si zastavili do konca tega srednjeročnega obdobja, izvedli pa jo bodo postopoma. Predvidevajo, da bodo že letos priključili okrog 30 naročnikov. Potekajo tudi pogovori za priključitev zaselka Strnišče na novo pošto v jesenskem času pa bodo dokončali dela pri postavitvi javne telefonske govorilnice v Apačah.

-V letošnjem letu so predvidevali tudi pričetek gradnje prizidka k jaslim, vendar do gradnje ne bo prišlo, ker je povpraševanje po novih mestih upadlo. S predstavniki samoupravne interesne skupnosti za otroško varstvo so se dogovorili, da bodo to nalogo prestavili na konec tega srednjeročnega obdobja. Postavlja se namreč vprašanje ali je smotrno graditi prizidek, če že vnaprej vemo, da ni povpraševanja po varstvu.

Kar se tiče urejanja cestnega omrežja, trenutno tečejo priprave na asfaltiranje cestnega odseka Market — Grad — Kungota. Gre za položitev druge plasti asfalta, istočasno pa bodo asfaltirali še lokalni cesti v Njivercah. Na zadnji seji sveta KS so sprejeli tudi pomemben sklep po katerem naj bi vsi podpisniki samoupravnega sporazuma za toplifikacijo naselja v najkrajšem času podali poročila o dosedanjih aktivnostih na tem področju. Pismena obvestila so do sedaj sprejeli že od TGA, ki obvešča, da potekajo dela pri gradnji kotla po planu, končana pa bodo v letu 1983. Dokončan je že projekt razvoda glavnega omrežja toplovoda od tovarne do naselja. Samoupravna komunalna skupnost — enota za upravljanje in gospodarjenje s stavbnimi zemljišči je v začetku letošnjega leta zagotovila, da bodo z deli pri gradnji glavnega parovoda pričeli še letos. Če bodo vsa dela tekla normalno, predvidevajo, da bodo s celotno toplifikacijo naselja končali najkasneje do leta 1985.

M. Ozmec.

KRAJEVNA SKUPNOST OLGA MEGLIČ PTUJ

Priprave na pohod po poteh Kozjanske čete

V spomin na 2. četo 1. bataljona Kozjanskega odreda, ene od najelitnejših enot, ki so konec leta 1944 in v začetku 1945 delovale na območju ptujske občine, v krajevni skupnosti Olga Meglič Ptuj skrbno pripravljajo pohod po poteh Kozjanske čete, ki ga bodo izvedli 10. in 11. septembra 1982.

Pobudo za ta pohod sta dali krajevni organizaciji ZZB NOV in OO ZKS v KS Olga Meglič. V ta namen so imenovali odbor za pripravo in izvedbo pohoda, ki mu predseduje Janko Grdiša st., in sklenili dogovor o izvedbi pohoda. Podpisniki dogovora so Krajevna skupnost Olga Meglič z vsemi svojimi družbeno-političnimi organizacijami, koordinacijski odbor planinskih društev in zveza taborникov občine Ptuj. V dogovoru so določene obveznosti in odgovornosti udeležencev pri izvedbi pohoda — s ciljem obujanja tradicij NOB, nadaljnjega razvoja socialističnih samoupravnih odnosov, bratstva in enotnosti narodov in narodnosti Jugoslavije.

Na drugi seji odbora, ki je bila, 19. avgusta so ugotovili, da je večina zadolženih članov in organizacij okvirne naloge že pripravila, dogovorili pa so se še o posameznih konkretnostih, zlasti o najzahtevnejši nalogi — prečkanju reke Drave in o prehrani udeležencev pohoda. Kljub temu pa vse udeležence v organizaciji pohoda čaka še precej nalog, da bo pohod po poteh Kozjanske čete uspel tako kot so si zamislili organizatorji. Še na kratko o trasi in času samega pohoda.

Zbor udeležencev pohoda bo v petek, 10. septembra ob 5.30 pred domom krajanov na Vičavi v KS Olga Meglič. Od tam bodo krenili k reki Dravi in jo prešli s čolni, vsaj tako so se na zadnjem sestanku dogovorili. Za tem bodo po skrivnih poteh krenili proti Skorbi in mimo Hajdine proti Kidričevemu. Ustavili se bodo v gozdu, kjer je bila zemljanka kurirjev postaje TV 8 S in kjer je bilo zakopano orožje, ki so ga avgusta 1941 odnesli partizanom na Pohorje. Nato bodo nadaljevali pot skozi Apače in se pri zemljanki Haloškega voda, kjer je 20.5.1944 v boju padlo 8 partizanov, srečali s predstavniki KS Dolena in z njimi skupno nadaljevali pot do doma DPO v Doleni, kjer bodo pohodnikom pripravili malico.

Iz Dolene bodo nadaljevali pohod čez Janški vrh, prečkali dolino potoka Jesenica in se ustavili na Jelovicah. V sodelovanju z domačini, KS Majšperk in obratom družbene prehrane TOZD Volneni izdelki Majšperk, bodo pohodniki najprej dobili hrano, nato pa bo partizanski miting s kulturnim programom, ki bi naj trajal predvidoma od 18. do 21. ure. Miting bo na tamkajšnjem športnem igrišču, ki so ga zgradili mladi na Jelovicah.

V soboto zjutraj po zajtrku bodo udeleženci pohoda nadaljevali pot skozi Dol in Kupčinji vrh v Stoperce. Predvideno je, da bi približno 2 uri tam pomagali krajanom pri prostovoljnem delu, delovišče bo določila KS Stoperce. Okoli 16. ure bodo po udeležence pohoda prišli avtobusi in jih odpeljali v Ptuj, na kraj začetka pohoda, kjer bo komandant pohoda predal raport, udeleženci pohoda pa bodo potem skupno sodelovali na slavnostni seji v počastitev praznika krajevne skupnosti Olga Meglič.

Predvideno je, da bi naj v pohodu sodelovalo največ 100 udeležencev, okoli 15 bi jih dala ptujska garnizija Dušana Kvedra-Tomaža, predvsem vzorni vojaki, med njimi bo tudi harmonikar, 15 taborникov bi dale ptujske osnovne šole, prav tako bi naj vsaka ptujska krajevna skupnost, o tem so poslali dopis vsem KK SZDL, poslala na pohod svojo delegacijo, večino udeležencev pa bi dala KS Olga Meglič in njene družbenopolitične organizacije.

Pri organizaciji pohoda pa bo tako ali drugače sodelovalo še precej drugih članov raznih organizacij in društev, zlasti taborники, ki bodo na Jelovicah pripravili na senikih okoliških kmetov urejena prenočišča za udeležence pohoda, nadalje predstavniki krajevnih skupnosti in njihovih organizacij na območjih, kjer bodo prireditve in postanki ob spominskih obeležjih NOB in podobno.

Pobudniki in organizatorji pohoda želijo, da bi ta postal tradicionalen, izvedli pa bi ga vsako leto v petek in soboto v prvem tednu meseca septembra. S tem bi tudi vsako leto obujali spomin na borce Kozjanske čete in prenašali tradicije NOB.

FF

Pogled na strugo Drave z mostu pri kartodromu v Hajdošah, ki jo bodo morali premostiti udeleženci pohoda po poteh Kozjanske čete. Prehod bo na mestu, kjer je Olga Meglič v letih 1941 in 1942 prevažala čez Dravo borce in aktiviste NOB.

Foto: Konrad Zorec

Tilki Baštevčevi v spomin

Trideset let je Tilka Baštevc požrtvovalno delala na osnovni šoli v Cirkovcah. Pol leta pred upokojitvijo pa jo je v petinpetdesetem letu starosti iztrgala iz delovnega okolja neozdravljiva bolezen. Ob njenem preranem grobu je zajokal njen tretji razred in ji v slovo poklonil cvetje.

Vse svoje moči je dala šoli in kraju, saj je bila neumorna učiteljica premnogih generacij, s stalno mislijo v srcu, da je treba storiti še več in več. Nikoli ni poznala besedi ne morem. S svojo delovno vnemo je bila kažipot za vse.

Predano je opravljala svoj težak pedagoški poklic in premnogi njeni učenci se je z globokim spoštovanjem spominjajo, kot učiteljice, ki je znala biti dobra kot mama. V šoli in v kraju je opravljala mnoge aktivnosti, predvsem je učila mlada dekleta ročnih in kuharskih spretnosti. V kolektivu je za njo ostala boleča vrzel, saj je izgubil soustvarjalko, s katero se je dalo pomodrovati in izluščiti jasne in delovne načrte. Urejanje vrta in šolska prehrana sta bili njeni področji in poslednje rože na šolskih gredah bodo ovenele v njen spomin in trpka bolečina bo pokrita z njimi v vseh srcih učiteljev in učencev, ki so jo imeli radi, prav gotovo zato, ker je

vsakemu nekaj dala, nekaterim male učenosti, drugim vero in spoštovanje do dela.

Lep spomin bo ostal na našo Tilko in srečni smo, da je živela z nami in nas bogatila kot dober človek.

J. B.

Stoperce potrebujejo telefonsko omrežje

V manj razviti haloški krajevni skupnosti si prizadevajo, da bi se vključili v akcijo telefon v vsako vas. Dogovorili so se, da jo bodo poskušali uresničiti, čeprav jih ne bo veljala prav malo. Vsak od naročnikov bi naj po približnih ocenah prispeval kar 70.000 dinarjev, kar res ni malo. Upajo sicer, da bodo s prostovoljnim delom prispevek posameznika znižali, pa vendar bo treba primakniti še precej denarja.

Kristina Jusova je takole povedala o nameravani akciji: »Mi smo precej časa razmišljali o tej akciji. Vemo, da kaj dosti od širše družbene skupnosti ne moremo pričakovati, želimo pa si vsaj moralne podpore in če je mogoče, tudi kakšen dinar. Naši zaselki so raztreseni po haloških gričih, zato nas bo telefonsko omrežje veljalo kar precej denarja in dela. Jasno pa je, da je telefon danes nujnost. Kmetijska krajevna skupnost telefonsko omrežje še toliko bolj potrebuje. Sedaj so v Stopercah le trije telefoni: v prostorih krajevnega urada, na pošti in v osnovni šoli. To pa je za potrebe krajanov premalo. Dostikrat je treba poklicati veterinarja, se dogovoriti za krmila — precej kooperantov je tukaj — za nakup gnojil ali česar koli že. Kmetje pa nimamo časa na pretek, da bi ga zapravljali z neuspešnimi »izleti« v Ptuj. Ko je delo na polju, je treba delati. Živina tudi ne čaka na nas. Zato bi nam telefon prihranil marsikatero nepotrebno pot in nam olajšal delo.

Trenutno je v krajevni skupnosti okoli 20 interesentov za telefon, morda se nam pridruži še kdo. Več kot nas bo, ceneje bo. Nekateri nimajo zaupanja v to akcijo, še vedno se ne zavedajo, kakšnega pomena je za nas telefon.

Tako je bilo tudi, ko smo napeljevali elektriko — kasneje so tudi tisti, ki so bili proti akciji, pristopili. Tokrat nas je sicer manj, pa vendar upamo, da bomo uresničili načrtovano akcijo. Tudi ptujsko tozd za PTT promet smo že obvestili o naših željah in se z njimi sestali. Povedali so nam okvirno ceno, delo pa bi morda lahko steklo prav kmalu.«

N. Dobljekar

MLADI PREŽIVLJAJO SVOJE POLETJE TUDI NA MEDNARODNIH AKCIJAH

Bratislava — ena od številnih delovnih akcij zunaj Jugoslavije

Ko se pogovarjamo o mladinskih delovnih akcijah pri nas, imamo v mislih republiške in zvezne pa tudi lokalne akcije. Malokdo pa ve, da obstajajo tudi mednarodne akcije, katerih se udeležujejo mladi, ki so že večkrat bili na naših MDA in poznajo življenje akcij.

Ko se že pogovarjamo o tej vrsti akcij, moramo vedeti, da so te akcije zasnovane na drugačnem principu, kot pa naše.

Tako na teh akcijah ne poznajo interesnih dejavnosti, jih seveda ne ocenjujejo, pa tudi nimajo namena, da bi jih v bodoče organizirali. Takšne akcije smatrajo bolj kot obvezn delovno prakso študentov, ki se šolajo za več vrst poklicov in si s takšno prakso pridobijo nova spoznaja na svojem področju. Da pa bi vendarle takšne akcije imele značaj mladinskega prostovoljnega dela, se zadnji čas udeležujejo teh akcij tudi dijaki srednjih šol in se s tem že vpeljujejo v bodočo prakso.

Da bi mladi ljudje spoznali tako prostovoljno delo, kakršnega poznamo pri nas, se je pred par leti Republiška konferenca ZSMS odločila, da pošlje na takšno akcijo svoje mladince, ki bodo predstavili značilnosti naših akcij. Tako je letos poslala v tujino 4 brigade, katere so in bodo zastopale našo državo in s tem naš način akcij.

Med drugimi je letos 20 mladincev sodelovalo na eni izmed teh akcij, to je brigada „Slovenija", ki je bila na Slovaškem. V tej brigadi smo bili mladi iz več mest Slovenije: iz Novega mesta, Kranja, Lendava, Tržiča, Murske Sobote, Maribor in seveda Ptuja. Na akcijo smo potovali skozi sosednjo Madžarsko na Slovaško in prispeli v Bratislavo.

Brigada je bila na akciji 4 tedne in v tem času smo spoznali značilnosti te akcije, zanimivosti ČSSR. Tako smo bili v industrijskem mestu Brnu, ogledali smo si Moravski kras, ki je podoben našemu krasu, saj ima veliko jam, v katerih „rastejo" čudoviti kapniki. Z nami pa sta bili dve vodički, ki sta bili nekakšna vez med brigado in vodstvom akcije. Obe Marti (tako je bilo obema vodičkama ime) sta nas vodili na

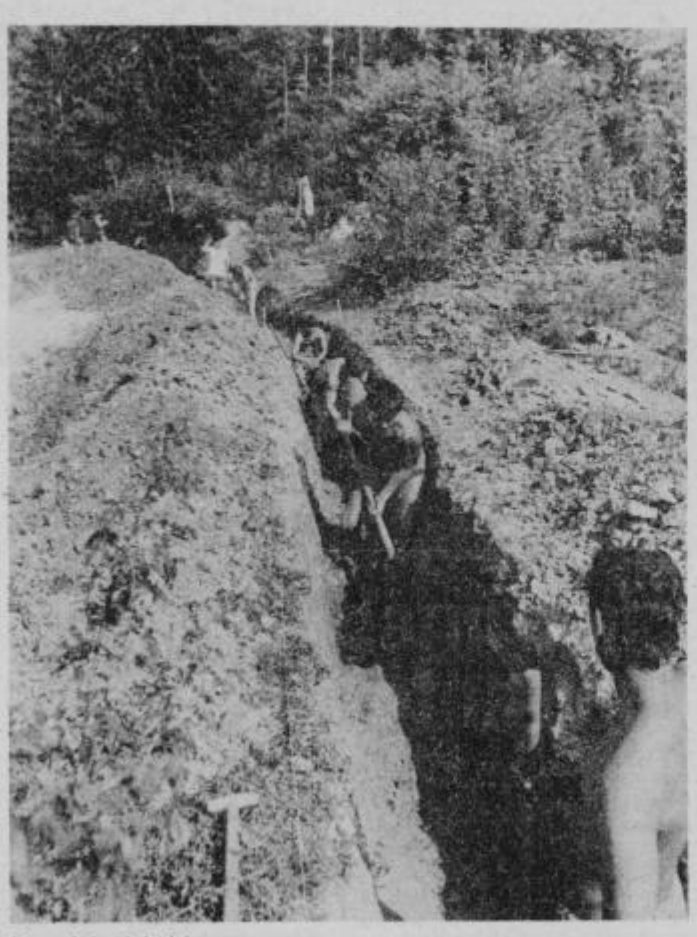

Nastajajoči jarki

delovišče, v mesto, skratka kamor smo šli, sta bili vedno z nami. Na tak način smo imeli redne stike s štabom akcije, da smo lahko brez problemov delali in sodelovali na tekmovanjih, vendar teh ni bilo pretirano veliko.

Naj še malo opišem naselje v katerem smo preživeli in preživljali noči. Stanovali smo v študentskem naselju, v katerem so bile tudi ostale brigade. Tu smo imeli zabave in kulturne večere, skratka v naselju se je praktično odvijalo vse kar sepočne pač na akcija pri nas. Pa še nekaj o delu in delovišču, ki je bilo od naselja oddaljeno 3 km.

Z lopato in krampom v roki . . .

Do trase smo se vsak dan vozili z mestnim prometom, saj ni bilo možno dobiti za 20 ljudi lastnega avtobusa — še sreča, da smo navajeni na gnečo v avtobusih in trolejbusih, saj je zjutraj res prava gneča, ko vsi hitijo (ali pa tudi ne) na delo. Delo, ki smo ga opravljali ni bilo težko, saj smo delali pri zaključnih delih geodetskega zavoda mesta Bratislave, pa tudi pri gradnji pionirskega naselja. Delali smo od sedme ure zjutraj pa do pol štirih popoldne. Vmes smo imeli seveda obrok, kateremu pravijo tamkajšni delavci KOSILO, vendar ni bilo niti malo podobno kosilu. Res, da je bila nekatera hrana dobra, vendar je je bilo tako malo, da smo v začetku bili že hitro po kosilu lačni. Proti koncu smo pa bili že „vpeljani" in navajeni hrani, saj nam drugo ni preostalo, kot da se privadimo na jedi, kakršne pač pripravljajo Slovaki.

Da pa ne bom samo kritiziral akcije in organizacije mladine Slovaške, moram reči, da smo se dobro razumeli z ostalimi brigadirji iz drugih držav. Tam so bile brigade iz Finske, Poljske, Nemške demokratične republike, Madžarske, Romunije, ZSSR, Bolgarije in Jugoslavije. Z vsemi brigadirji smo se dobro razumeli, z nekaterimi pa smo navezali tudi tesne stike, predvsem brigadirji, saj je bila med nami le ena naša brigadirka.

Vodstvo akcije nam je v okviru spoznavanja akcije pripravilo razgovor s Socialističkim svazom mladeže ali po naše s socialistično zvezo mladine, s katerimi smo razvili pogovor o problemih mladih pri njih, o šolanju, o zaposlitvi mladih, skratka o življenju mladih na Slovaškem. Prav tako je njihovo vodstvo zanimalo, kako je z našimi študenti, z našimi akcijami, tako da smo praktično precej zvedeli o njihovem načinu dela, prav tako pa tudi oni o nas.

Seveda smo imeli tudi druge zanimivejše dogodke, katere smo pravzaprav z večjim veseljem sprejeli. Tako se je počasi bližal zaključek akcije in odhod domov. S približevanjem odhoda pa se je vedno močneje kalilo prijateljstvo med brigadirji, saj smo spoznali veliko število brigadirjev (večji del brigadirk), čeprav nas je bilo na akciji kar 1500. Ob koncu akcije pa smo „napravili" izlet po Visokih Tatrah, kjer smo preživljali zadnje lepe trenutke z brigadirkami (pa tudi z brigadirji). Z izletom pa smo tudi končali našo akcijo na Slovaškem. Končno smo krenili proti Jugoslaviji, polni spominov in polni nakupljenih reči, katere smo žal morali (vsaj nekatere) pustiti na „meji" carinikom.

Kljub majhnim problemom na poti domov (v Budimpešti smo čakali na vlak celih 12 ur) moram reči, da mi ni žal, da sem sodeloval na mednarodni delovni akciji, saj je tudi to delovna akcija, čeprav drugače organizirana, pa polna novih spoznanj in doživetij, katere lahko doživiš le, če navežeš stike s tujimi brigadirji.

Da ne bo pomote — bili so samo prijateljski stiki. Če pa govorimo o akcijah na sploh, pa upam trditi, da so tudi takšne akcije velikega pomena za nas, pa tudi za njih, da izmenjamo izkušnje, skratka, da spoznamo druge dežele in tudi oni našo Jugoslavijo. Končno smo prispeli domov veseli, zdravi in polni naslovov, ki nam bodo služili za zvezo med novimi prijatelji in nami.

Robert Kodrič

Edina tema, ki obstaja, je neznanje

Oči, največje bogastvo človeka, da zaznamo lepote narave, spomladi, ko se prebuja življenje, poleti, ko jo svetlo sonce napaja, v jeseni, ko z zlatimi barvami daje človeku in vsem bitjem na zemlji svoj dar.

Oči pa še rabijo vsa druga bitja, ne samo človek, pa ne samo zato, da občudujejo naravo, ampak še za tisoč in tisoč drugih reči. Zato je naša dolžnost in pravica, da ta dragoceni dar čuvamo in skrbimo, da ostane zdrav in vedno v najboljšem možnem stanju. Mnogih invalidnosti, kakor tudi slepote so krive krute vojne, prometne nesreče, nesreče pri delu, bolezni, neprevidnosti, lahkomiselne otroške igre itd. Vse prevečkrat smo priča neprevidnosti, objesnosti in malomarnosti do sebe in do soljudi. Nesreča nikoli ne počiva. Zato je prvi pogoj pri vsakem delu, razvedrilu, veseljačenju previdnost in obzirnost. Ko bodo ljudje spoznali in osvojili ti dve vrlini bo življenje na zemlji še lepše.

Dokler pa človek dela bombe, rakete, podmornice, itd. za uničenje sebe in vojne namene, tako dolgo bodo na tem planetu invalidi, bolniki in na koncu mnogo lačnih in bosih otrok. Ko oče kupi otroku pištolo za igračo, ko si deček naredi fračo, ko vrže za prijateljem kamen in ko otroci počnejo na stotine nepremišljenih dejanj, so v največji nevarnosti, da si poškodujejo oči ali kateri koli organ, ki je prav tako nujno potreben za življenje in srečo človeka.

DELO, PROSTI ČAS IN DRUŽBENOPOLITIČNO UDEJSTVOVANJE NA VIDU PRIZADETIH

Dandanes ne poznamo več slepih invalidov, ki bi sedeli doma za pečjo, čakali na kos kruha svojih bratov, sester in sorodnikov ali celo beračili po cesti, kot je bila to navada včasih, zlasti do druge svetovne vojne. Danes si mnogo invalidov služi kruh v tovarnah na kmetijah in drugih delovnih ustanovah. Slepi in slabovidni invalidi so zaposleni kot telefonisti, fizioterapevti, administratorji, pravniki, profesorji najdemo pa jih tudi med gledališkimi igralci.

Seveda potrebuje na vidu prizadeti invalid mnogo volje, poguma in potrpljenja, da se usposobi za zaželjeni poklic. Mnogi slepi invalidi hodijo danes na delo s pomočjo bele palice ali psa vodiča. V prostem času berejo knjige in časopise, posnete na magnetofonskih trakovih ali napisane v brailovi pisavi. V gledališču, kinu in pri televiziji pa uporabljajo svoj sluh. Žal pa naša televizijska mreža ne predvaja filmov v našem jeziku, ampak s podnapisi.

Moderna tehnika je prinesla na vidu prizadetim tudi optakon, s pomočjo katerega je možno prebrati sleherno knjigo ali časopis. Žal pa je ta aparat težko dostopen vsakemu na vidu prizadetemu. Mnogo na vidu prizadetih invalidov se danes družbenopolitično udejstvuje in enakopravno sodeluje med videčimi občani. Naše geslo je popolna enakopravnost in sodelovanje.

ZVEZA SLEPIH IN SLABOVIDNIH

V zvezo slepih in slabovidnih Slovenije je včlanjenih prek 2000 na vidu prizadetih oseb. V našem Medobčinskem društvu Ptuj in Ormož pa je 180 članov. Mnogi občani, ki imajo okvarjen vid, pa še ne vedo, da obstaja ta organizacija ali pa se težko odločijo za včlanitev, ker še jih spremljajo stari predsodki do slepote. Naši člani se lahko vključujejo v naslednje dejavnosti in imajo tudi nekaj ugodnosti.

Športno rekreativna dejavnost omogoča vsem, ki so športa in razvedrila željni, da se udeležujejo treningov in tekmovanj v atletiki, plavanju, kegljanju, igri z zvenečo žogo in šahu. Organiziramo pa tudi skupinske izlete, pohode in tovariška srečanja.

Socialno zdravstvena dejavnost: Skrbimo za socialno ogrožene člane, katerim omogočamo letovanje, zdravljenje, nabavo tehničnih pripomočkov itd. Ostarelim in bolnim članom poskušamo nuditi pomoč na razne načine. Z obisku na domu ugotovimo potrebe in možnosti za pomoč. Mnogo skrbi posvečamo otrokom in na novo oslepelim osebam. V prvi vrsti pa poskušamo vsakemu članu pomagati, da najde sleherno možnost, da se vid izboljša ali stori vse, da se ostanek vida ohrani.

Kulturno prosvetna dejavnost in izobraževanje je na vidu prizadetim prek naše organizacije dostopna z naslednjimi možnostmi. Vključevanje v pevske, dramske in kulturne krožke. Organiziramo razne tečaje, seminarje, posvete s pomočjo fonoteke in brailove pisave pa je možno spremljati vsako dnevno časopisje, strokovno literaturo, romane in razne naše revije kot so Obzorje, Moj prijatelj, Obzornik za žene itd.

Šolstvo, zaposlovanje in rehabilitacija: Na vidu prizadete otroke, kasneje oslepele osebe usmerjamo prek naših ustanov za primerne poklice in jim pomagamo do zaposlitve ali prekvalifikacije. Na tem področju je zares mnogo skrbi in trdega dela. Seveda pa je za vse te dejavnosti potrebno mnogo denarja in precej dela. Naše delo financira Skupnost socialnega skrbstva, razne druge skupnosti in jugoslovanska loterija. Nekaj pa je dohodkov tudi iz lastne dejavnosti. Vse to pa je premalo in svoje plane in programe težko izvajamo, čeprav so naša obveznost. Nekaj bonitet pa imajo naši člani od RTV, PTT, SPIZ itd. Odvisno od % okvare vida.

ZAVODI, DOMOVI IN ŠOLE ZA NA VIDU PRIZADETE

V Ljubljani imamo za na vidu prizadete otroke zavod, v katerem si otroci pridobijo enakopravno osnovnošolsko izobrazbo. V Škofji Loki je center usmerjenega izobraževanja, kjer se na vidu prizadeti otroci, ali kasneje oslepeli izuče za primerni poklic. V Škofji Loki pa je tudi dom za slepe, kjer najdejo varstvo naši člani, ki nimajo sorodnikov in pogojev za samostojno življenje.

Na Okroglem pri Kranju, v Izoli in Piranu imamo manjše domove oddiha, kjer je poskrbljeno za oddih članov in naših uslužbencev, spremljevalcev in sodelavcev.

Če na cesti ali kjer koli srečate invalida, bodisi slepega ali drugega, ni primerno, da ga gledate kot neko čudo ali spako. Lepo pa bo od vas, če boste opazili, da je v stiski, da mu ponudite svojo pomoč.

Mnogo je načinov, ki bodo invalidu, starcu ali bolniku pomagali do spoznanja, da je življenje tudi zanje lepo in da ni v svoji nesreči sam. Invalid je tako človek, ki potrebuje razno družbo, razvedrilo in prijatelje. Zmeraj pa vas naj spremlja zavest, da kaj hitro lahko doleti nesreča tudi vas in kdo vam bo v pomoč?

Danes, ko je hiter tempo življenja in prezaposlenost, vsak po svoje hitimo v neznano, nima časa ne za svoje otroke, še manj pa za invalide in bolne. Ko je slavni Shakespeare zapisal rek „Edina tema, ki obstaja je neznanje . . ." je s tem povedal mnogo, le zamisliti se moramo v pomen teh besed, ki so geslo naše zveze in našega dela.

Jože Šibila

Uskladiščenje krompirja

Uskladiščimo samo zdrav, nepoškodovan in po možnosti že prebran krompir.

Da to dosežemo moramo upoštevati sledeče:

— Izkopavamo v primerno toplem vremenu in ko je zemlja primerno vlažna.

— Pri izkopu pazimo, da so poškodbe gomoljev čim manjše, saj so rane idealno vhodno mesto za glivice in bakterije, ki kasneje povzročajo gnitje pridelka.

— Pri izkopu s kombajni pazimo, da hitrost pretresalnih verig ni dosti večja od 1,5 m/sek. pri tem pa je optimalna hitrost izkopa do 6 km/uro.

— Na prebiralni mizi naj bo % primesi čim manjši, na kar vplivamo z čim plitvejšim izkopom že 1 cm plitvejši izkop zmanjša število primesi za polovico. Pri tem moramo paziti, da kombajne ne reže gomoljev v tleh.

— S kombajni izkopavamo samo nasade kjer smo pravočasno prekinili vegetacijo, da je povrhnica gomoljev utrjena.

—Gomolje moramo osušiti in nato 10—15 dni skladiščiti pri temperaturi 10-15 stop. C, da se rane zacelijo. Če imamo možnost pred skladiščenjem in potrebnim časom za celjenje povrhnice preberemo gomolje in odstranimo primesi.

Šele tak krompir je primeren za prodajo ali daljše skladiščenje. Podaja krompirja direktno z njive ni priporočljivo, saj dosežejo izgube na teži tudi več kot 10 % preden dospe krompir do porabnika, velika pa je tudi nevarnost gnitja zaradi nezaceljene pokožice.

Potem, ko je povrhnica zarasla šele skladiščimo krompir. Krompir ohladimo na 3—6 stop. C pač glede na namen uporabe ter krompir, ki je namenjen daljšemu skladiščenju ter ni semenski zaprašimo ali zaplinimo s sredstvi proti kaljenju.

V državah zahodne Evrope krompir med ali po izkopu in po vsakem sortiranju zaščitijo s kemičnimi sredstvi proti gnitju, ki ga povzročijo glivice.

Krompir skladiščimo v zračnih, temnih in ne presuhih skladiščih v razsutem stanju ali v gajbicah. Poskrbeti moramo za zadostno zračenje in potrebno hlajenje. V modernih skladiščih za to uporabljamo prisilno ventilacijo.

Močno poškodovan krompir ali krompir, ki je okužen s plesnijo ne moremo uspešno skladiščiti in tak sodi le v takojšno predelavo, saj imamo lahko drugače tudi 100 % propad pridelka.

Kmetijski inštitut Slovenije

Kako z odkupom mesa in mleka?

Statistični podati o odkupu in prodaji živine in mleka v zasebnem sektorju na območju ptujske občine kažejo, da je bilo v letošnjem prvem polletju odkupljenega od zasebnega sektorja za 657 ton goveda, to je kar za 50 ton manj kot v lanskem prvem polletju. Telet je bilo odkupljenih za 120 ton ali za 14 ton več kot v enakem obdobju lani. Prašičev je bilo odkupljenih za 158 ton, t. j. za 7 ton več kot lani.

Zadovoljivi rezultati so tudi pri odkupu mleka, saj so ga odkupili 5,484.000 litrov ali za 182.000 litrov več kot v lanskem prvem polletju.

—u

Vinogradniške informacije

Glede na to, da so se jagode pri večini sort pričele mehčati, je sedaj pravi čas za škropljenje (tretje) proti sivi grozdni plesni (Botrytis). Poškropiti je treba občutljive sorte temeljito, zlasti po grozdju. Priporočamo ronilan, Smilex ali rovral, s katerimi je ob kvalitetnem škropljenju mogoče doseči zadovoljiv uspeh.

Letos opažamo tudi dokaj močno gnitje laškega rizlinga; kar sicer pri tej sorti ni običajno. Vzrokov za to je lahko več. Ponekod so krive izvrtine, ki so jih povzročile gosenice drugega rodu grozdnih sukačev, ponekod so krive tudi poškodbe od toče, marsikje pa je prišlo do gnitja brez prej omenjenih vzrokov. Kaže, da so delno krive vremenske razmere (sorazmerno dosti padavin pa tudi zelo bujen razvoj grozdja, ki je dokaj zbito, tako da pride do odrivanja jagod. Vsekakor gre za fiziološke motnje, na oslabljenih jagodah pa se ob ugodnih razmerah naseli še Botrytis. Vsekakor bi bilo dobro poškropiti proti sivi plesni tudi laški rizling.

Škropivu dodajajte še fungicide proti peronospori in oidiju. Zadnje škropljenje samo proti Botrytisu je treba oprav opraviti 3 do 4 tedne pred trgatvijo, pač glede na karenco pripravka, pri čemer ima sumilex karenco 4 tedne, ronilan in rovral pa 3 tedne.

strokovna služba
kmetijskega zavoda maribor

OKVIRNI PROGRAM JESENSKE SETVE

Občinski komite za kmetijstvo občine Ptuj je pripravil predlog okvirnega programa jesenske setve pšenice. Tako bi morali v organizirani tržni proizvodnji v zasebnem sektorju posejati s pšenico 1.500 ha, od tega 1.200 ha v kooperacijski proizvodnji KZ Ptuj in 300 ha na območju KZ Dravsko polje Lovrenc. To je skupno za okoli 120 ha na območju KZ Dravsko polje Lovrenc. To je skupno za okoli 120 ha več kot je bilo posejano (seveda po oceni) v letu 1982. Izvršitev plana je prav gotovo zahtevna in odgovorna naloga obeh kmetijskih zadrug.

Emona Kmetijski kombinat Ptuj pa ima v načrtu, da bodo posejali s pšenico okoli 1.300 ha njivskih površin.

—u

Drogi mi delegat Lujzek

Zadje cajte se boj slabo oglašuvleš, pa ne ven zaka, kaj se ti godi? Pa sn se jaz odloča, da ti malo pišen, saj se me še spuminaš. Jaz sn tvoji vujec, tisti, ki je šo pred 15 letami v Nemčijo, pa sn zaj drgoč malo tu na dopusti. Čeglih sma boj mało vkup pa mislin, da veš kdo sn, saj me dobro poznaš. Najbol se me boš spuna, če se spumniš vsaj na tiste marke, ki sn ti jih lani do, da si si lehko kipa vekši traktor.

Tebe bi samo rad vpraša, kaj si leto nareda s šenico? Jaz sn samo zavolo je priša zaj domu. Posejane sn meja skoro dve johi, pa sn že ta gor v Nemčijo čuja, kak se z njo tu baranta, pa da ž jo svije fotrajo, za krüh pa je nečejo dati pa tak dale . . . Jas pa nisen taki. Jas man tüdi svoje, pa moje jejo krumpir, otrobe, pomije, pa sosedi mi še davlejo stare štikle krüha (ki ga ti eni mečejo v smeti, kak to pišejo cajtnge!) pa še razno zeleje, pa da vidiš kake koline bon meja. Vse to rihta doma moja ta stora. Okoli moje hiše bo še 14 dni dišalo. Okoli drugih pa včasik kar smrdi, če kolejo kakiga srmaka, ki je moga jesti kurečje dreke.

V Tedniki sn bro „zatožna klop — za koga", pa sn se jas tüdi sprašüva za koga, ker se tak sprašüvlemo vsi po Jugoslaviji, za vse kaj je narobe pa ni nišče nič kriv. To je žalostni hec. Pa zaka bi te tu v Ptuji bija kdo kriv, če po celi Jugoslaviji niše nič ni kriv? Dale beren, da je bija v Ptuji neki sestanek samih pametnih kmečkih strokovnjakov, pa še pre kumaj zaj? Ge so pa tisti, ki so delali plan za letos? Vidiš to so strašna teške stvari, Lujzek. Eni delajo plan, drügi se pol zlo pametno menijo, če je kaj nareto, tretji pa bi naj sejali šenico, pa eden za drügega ne zna kaj dela. Pa najhujše še pride, Lujzek.

Od lidi, ki sedijo na občini po pisarnah bi zdaj radi zvedli, keko njiv šenice je posejane in kejko šenice je zroslo. Pa kak naj toti bogi lidje to vejo? Saj lehko vüre in vüre skoz okna svojih pisarn vun gledajo pa nedo gor prišli. Če glih se včasik lehko tudi z občinskimi auteji potačejo po občini pa to tüdi nede nič hasnilo. Mislin, da je to že mučenje lidi, če če kdo vedeti keko je šenice, pa cukrne rone, kejko je tega no onega. To je ja tak teško izračünati, da še tisti ženij Einstein, al kak se je že pisa tisti srmak, ne bi moga gor priti, kak se to zračüna ali kak drgačik ugotovi.

Zato Lujzek, če si resen delegat in kot taki maš kako besedo na občini, reči tistim godrjačom, naj lepo pistijo lidi po pisarnah pri miri, saj je mir dosti vreden, svojo pločo, pardon osebni dohodek pa branžnem sporazumi pa itak vsaki mesec redno dobijo in so tako socialno preskrbljeni no na varnem. S tem tüdi jaz ta problem doj zaprem in ga začijim s citiranjem iz članka v Tedniki „bomo vsaj od vsega začetka vedeli pri čem smo . . ."

Lujzek, jas še man vso svojo šenico duma. Misla sn že, da bi jo odo ali meja za koruzo, pa sploh ne ven ke to lehko naredin, če pa tega blizi Suhega brega niše ne dela. Ta dojta do Ptuja pa pr moj düši nemo s šenico plaza. Svijan je tüdi nemo do, saj sn ti že pisa kak ih fojtran. Včasik beren keko ton krüha lidje po Sloveniji zmečejo med smeti, svije pa morajo kurečjeke žreti, nič pa še nisn bro, da bi kdo toti krüh zbira za rejo prašičov ali kakih drugih domočih žvali.

Zgleda da sn samo jas tak nor, pa nič zato, sn kar rad tak nor, moje koline so pa le bolj dišeče ko tiste od kuračjaka. Te pa naj živijo kmetijski strokovjaki v Ptuju in naj si ne belijo glave s preteškimi stvarmi o šenici. Tebi Lujzek bon pa itak pisa kda bon meja koline. Te lepo pozdrovla Tvoj vujec, začasno duma, drugačik pa na začasnem deli v tujini.

Klopotci

Ko ga prvič zaslišim, sem zelo razburjen, v meni se pojavi nekaj, kar sam nevem opisati. Toda to je lepo in čudovito. Vsako leto, ko prvič zaslišim klopotec in se po dolinah pojavljajo prve meglice, postaja pri nas vse bolj živahno, veselo.

Vemo, da se bliža jesen in z njo mnogo dela, veselja, radosti. Delo na poljih, posebno pa v vinogradih je lepo in zanimivo.

Ves vložen trud, žulji, mnogo prelitega znoja se povrne, poplača. In če je letina dobra, potem je vse to pozabljeno.

Pri nas je dosti vinogradov. Mnogo dela je vloženega, mnogo denarja in dolgih vročih dnevov, ko se v najhujši vročini mora opraviti prav vse delo, ki ne more čakati na jutri ali pojutrišnjem.

Ko se zjutraj zbudiš in še napol zadreman pogledaš kakšno je vreme, ti klopotec prežene spanec. Kajti takšni smo mi, ki živimo tu in z nami tudi klopotec. Nekak simbol, znanilec in nevem kaj še vse, bi lahko le bil. Nešteto je teh klopotcev po naših hribih, mali, veliki, glasni, bolj tihi in še ne vem kakšni vse.

Takrat pa, ko se vsi združijo v eno samo harmonijo in se slišijo daleč naokrog, je to najlepša pesem, ki sem jo od mladosti do danes kdajkoli slišal.

B. Zadravec

ZG. LOŽNICA

Ureditev okolja

V Zg. Ložnici, na obronkih Pohorja, so v zadnjem obdobju poskrbeli za ureditev življenjskega okolja. Tipično kmečko naselje je navdihnjeno s kulturo pohorskega kmeta, prisrčnega, dobrodušnega in pridnega za domača opravila. Pred leti so v skrbi za boljši osebni standard pozabljali na širši življenski prostor, za večje ureditve pa jim je manjkalo tudi finančnih sredstev.

Staro kužno znamenje vključeno v novo ograjo

Vzgledi vlečejo, so dejali in sklenili, da bodo kot so to storila že nekatera bližnja naselja tudi oni poskrbeli za lepši zunanji videz in boljše počutje v domačem okolju. Denarja za to niso dobili od drugje, sami so se odločili z delom in lastnimi vlaganji najprej urediti cesto do naselja, ki so jo kasneje tudi asfaltirali. Ob urejenem cestišču pa so urejenejša tudi pročelja hiš in njihovo okolje.

Posebno skrb so posvetili tudi ureditvi pokopališča. Predvsem stezice med grobovi in ograja so postali lepši. Dobro pa so se zavedali tudi enega od maloštevilnih ali skoraj edinega pomembnejšega kulturno zgodovinskega spomenika v kraju, to je kužno znamenje, ki so ga uspešno vklopili v ograjo pokopališča in s svojo častitljivo starostjo, več sto let, predstavlja posebnost kraja, istočasno pa tudi pokopališča. Zob časa ga je sicer že nekoliko načel, vendar krajani tudi tega ne bodo pustili propasti, zato so ga sklenili popraviti takoj, ko bo to mogoče, seveda v sodelovanju z Zavodom za spomeniško varstvo iz Maribora.

Besedilo in posnetek: Viktor Horvat

MED MLADIMI V SESTRŽAH

Slovesnost ob razvitju prapora

V poletnih mesecih so si tudi mladi privoščili počitek, saj jih v jesenskem času čakajo naloge ob 11. kongresu ZSMS, ki bo v Novem mestu. Toda reči je potrebno, da ne počivajo vse osnovne organizacije. Mladi iz Sestrž so se odločili, da bodo zbirali finančna sredstva in razvili mladinski prapor. V dokaj kratkem času so zbrali denar za prapor. Precej finančnih sredstev so prispevali mladi sami, krajani, ter osnovne organizacije iz krajevnih skupnosti.

Svečano razvitje prapora so opravili v soboto na dvorišču pri Francu Križancu. Slavnosti se je udeležilo precej mladih predvsem iz krajevne skupnosti, krajani in mladi iz osnovnih organizacij ZSMS, ki so prispevali ali trakove ali žebljičke. Potrebno je povdariti, da so mladi pripravili zelo bogat kulturni program. V kulturnem programu so sodelovali tudi pevci moškega zbora Spodnja Polskava. Mladinski prapor je razvil Janez Doberšek, član pevskega zbora pa so ob razvitju zapeli himno. V slavnostnem trenutku — ob razvitju prapora je zadonela himna tudi iz grl vseh udeležencev. Zares že dolgo v tej vasi ni bilo takšne ali podobne prireditve. Tako kot nam je v pogovoru dejal Jože Trantura, tamkajšnji predsednik mladine, že celih trideset let.

Ob slavnostnem razvitju je imel govor Jože Trantura — predsednik OO ZSMS v Sestržah. V kratkih besedah je predstavil osnovno organizacijo in vas Sestrže. »V vasi ni nobenega družbenega objekta, zato se vse družbeno organizirane oblike odvijajo v zasebnih hišah, v mizarskih delavnicah, ali pa na dvorišču pri kakšnem kmetu.« Da resnično so mladi tokrat prireditev izvedli pri kmetu, ki jim je dal na voljo svoje prostore.

Vaščani so se v vasi odločili, da bi z lastnimi sredstvi postavili dom. Preden bo dom postavljen pa bo potrebno še veliko dobre volje. »V težkih pogojih že tri leta zelo uspešno deluje naša mladinska organizacija, ki zajema več kot dve tretjini vseh mladih. Smo dokaj razgibana osnovna organizacija hkrati pa tudi zelo aktivna. — kar se tiče fizičnega dela, smo v letošnjem letu opravili že več kot 2.000 prostovoljnih delovnih ur. Delali smo predvsem na lokalnih mladinskih delovnih organizacijah, pri gradnji regionalnega vodovoda v KS Majšperk itd. Tudi na kulturnem področju nismo zaostajali, saj smo ob vseh večjih praznikih organizirano pripravili kulturni program, s katerim so bili zadovoljni tako krajani kot mladi. Izdajamo tudi svoje glasilo, v katerem zajemamo prav vse zvrsti pisanja in rečemo lahko, da nam pri izdaji glasila zelo dobro pomagajo tudi krajani. Tudi na športnem področju smo bili dokaj aktivni. Pohvalimo se lahko z nekaj turnirji, izleti in drugimi prireditvami. Z ozirom na takšno razgibanost dela in življenja smo ustanovili tudi lokalno mladinsko delovno brigado. Poimenovali smo jo po našem borcu Miranu Sagadinu.«

Da so mladi resnično aktivni pričajo tudi priznanja, ki so jih prejeli za svojo aktivnost. Razvitje mladinskega prapora pa je mlade v vasi povezalo in jim dalo novega duška za delo. Mladinski prapor pa ni velika pridobitev samo za mlade temveč bo združeval vse krajane.

Na slavnosti je bil prisoten tudi sekretar občinske konference mladih v Ptuju Milan Kuri, ki je v svojem govoru omenil predvsem predvojno aktivnost mladih in da je ZSMS zrasla iz naprednega mladinskega gibanja pod idejnim vodstvom komunistične partije Jugoslavije. Nadalje je dejal, da je mladina vedno vestno izpolnjevala vse naloge, ki so ji bile zaupane in da svojega zaupanja ni skazila niti v vojni niti v povojnem času. Mlada generacija je sledila Titovi generaciji. Tudi sedanja generacija ne drži in tudi ne sme, križem rok, kajti revolucija še traja, spremenila se je le oblika boja. Bombe in puške smo zamenjali za boj mnenj, argumentov, se pravi izbrali smo demokratično pot kjer lahko vsak posameznik prispeva svoj delež k razvoju naše skupnosti kajti kot pravi Kardelj »sreče ne more dati niti partija, niti sistem«. Tudi v sedanjem času se spopadamo z gospodarsko krizo, ki je posledica krize v celotnem svetu in tudi naših slabosti, se mladi moramo še bolje organizirati in našo družbeno politično aktivnost osredotočiti v samoupravne organe v krajevni skupnosti, združenem delu in drugod.

Svojo mladostno zagnanost in požrtvovalnost mladi kažejo tudi v prostovoljnem mladinskem delu. Prostovoljno delo mladih je za našo občino še kako pomembno, saj mladi pomagajo občanom v manj razvitih predelih Haloz in Slovenskih goric, pri izgradnji takih objektov kot je vodovod, telefon, elektrika . . .

Mladi bodo svojo aktivnost nadaljevali. Mladinski prapor je samo dokaz, kako se v Sestržah mladi in ne samo mladi tudi ostali krajani borijo za vsakega mladinca, da bi ostal v vasi. Kot pravijo, mladina mora ostati tam kjer se je rodila, pa čeprav na kmetiji, saj mora tudi nekdo delati na zemlji.

J. Hvalec

Slovesen trenutek ob razvitju prapora.

Kljub dežju se je na dvorišču Franca Križanca zbralo veliko ljudi.
Foto: M. Ozmec

STOPERCE

Aktiv kmečkih žensk

Letos so se stoperške žene in dekleta že predstavile svojim krajanom z uspelo razstavo ročnih del in likovnih izdelkov. Izvedle so tudi kuharski tečaj in ob njegovem zaključku pogostile može in fante — bojda v zadovoljstvo vseh.

Pravijo, da je delo aktiva zaživelo ob uspešni pomoči pospeševalke Terezije Meškove. Dogovarjale so se, da bi poleti organizirale tečaj o vkuhavanju sadja in vrtnin, vendar ga niso izvedle, predvsem zaradi obilice dela na poljih. Se pa žene in dekleta pripravljajo na ponovno razstavo ročnih del. Marsikateri prosti trenutek izkoristijo za pletenje in kvačkanje, pa tudi za vezenje. V jesenskih dneh pa bodo najverjetneje izvedle tečaj krojenja in šivanja, saj so domači izdelki cenejši, pa tudi po lastnem okusu jih je moč prikrojiti.

N. D.

PESTRA PONUDBA PETROLOVIH SERVISOV

Tudi bencinske črpalke lahko prispevajo svoj delež k turistični ponudbi kraja. Poleg goriva, potrebnih malenkosti za vozila in urejenih toaletnih prostorov je moč voznikom ponuditi še kaj. Štefan Pšeničnik, vodja izmene na Petrolovem bencinskem servisu v Ptuju ob magistralni cesti je povedal: „Pri nas lahko vozniki kupijo sok za okrepčilo, razglednice, cigarete, tudi kakšne informacije lahko dobijo. Moram reči, da gredo vsi ti izdelki kar dobro v prodajo, saj se vozniki ob trgovinah ali gostilnah bolj malo ustavljajo, razen zaradi hrane. Poleg tega je naša bencinska črpalka na izredno prometni točki, tako da je obisk kar velik."

Razveseljivo je slišati kaj takega. Razveseljivo pa je tudi, da so vse Petrolove črpalke izredno lepo urejene. Zaposleni ne skrbijo zgolj za čistočo, — ki je turisti marsikje pri nas zelo pogrešajo, — temveč tudi za lepo urejeno okolje, ki ga krasi skrbno negovano cvetje. Morda bi lahko tudi kakšna druga organizacija združenega dela posnemala Petrolove servise?!

N. D.

Sindikalni izlet sodelavcev — podružnice SDK Ptuj

Skoraj dva meseca smo se dogovarjali, kam na izlet, kod nas bo vodila pot in kdo vse noče ali hoče z nami, saj ni bilo pravega vzroka za slabo udeležbo.

Vodstvo izleta je prevzela naša skrbna in dobra kuharica Štefka, ki se je večkrat odlično izkazala, saj vedno za nas poskrbi, kot mamica za svoje otroke. Oba dneva v soboto in nedeljo smo bili kot ena sama dobra družina. Med nami je bil tudi Anton Ilec, ki se je poslovil o našega kolektiva.

Na odhod smo čakali kar celo uro. Potem je le priropotal in prisopihal Certusov avtobus. Šofer je poskušal popraviti zamujeno in našo slabo voljo in nam je na poti od Ptuja proti Ljubljani zapel nekaj narodnih pesmi. Hitro smo se mu priključili in vsi smo pozabili na »slab začetek«. Prijetno se nam je prilegla pečenka, pecivo in druge dobrote, ki sta nam jih pripravili naši kuharici Štefka in Albina.

V Novi Gorici se nas je večina odločila, da najprej za trenutek »pokukamo čez mejo«. Ob vrnitvi smo ugotovili, da se nam to skorajda ni izplačalo, le časa in denarja smo potrošili preveč. Nekaterim, ki se za ta skok niso odločili, se je zato v želodcih naredila velika pajčevina.

Po kosilu smo si šli ogledat delovne prostore SDK Nova Gorica. Ob odhodu pa nas je kolektiv podružnice pogostil s poskušnjo vin v Dobrovem, kjer smo si ogledali lepo vinsko klet s stroji za predelavo grozdja in vina. Oba kolektiva se lahko pohvalita z dobro in lepo opremo in sodobnimi stavbami.

Dobro razpoloženi smo prišli v Bovec, kjer so nam v hotelu Kanin postregli spet z rižem, katerega so ta dan kuhali povsod za kosilo in večerjo. Po večerji smo šli na zabavo v sosednji hotel, kjer smo pozno v noč plesali ob zvokih dobre glasbe.

Drugo jutro smo se dogovorili, da jo bomo mahnili z žičnico na Kanin. Ni nam bilo žal, da smo nekaj minut prebili na od sonca se bleščečem snegu. Po povratku s Kanina smo zavili proti Cerknem, kjer smo imeli kosilo. Zatem pa smo si šli ogledat bolnico Franjo. Dve urici smo posvetili spominu na težke čase, ko so naši partizani bili težki boj s sovražnikom in skrivali svoje ranjence v težko dostopnih krajih. Takšnih časov in trpljenja si ne želimo več. Žal še niso takšnega mnenja vsi ljudje na tem planetu.

Na poti proti domu smo se ustavili v Mednem, kjer smo se v motelu Kanu malo okrepčali in nato krenili proti domu. Dobra volja in pesem sta nas skupaj z avtobusom pripeljala domov v naš stari Ptuj okrog 23. ure. Kljub lepim vtisom in dobri volji pa sem tu in tam slišal: »pa smo spet doma!«

Tisti, ki niso šli z nami pa sedaj, ko slišijo, da je bilo lepo, le malo obžalujejo, da jim je nekaj ušlo. Upam, da jim v bodoče ne bo. Takšnih izletov si še želimo, saj je ob današnjem delovnem tempu čedalje manj možnosti za zbliževanje in prijateljsko povezovanje sodelavcev v kolektivu in med delovnimi organizacijami.

JOŠ

Rože na balkonih

Ko se človek sprehaja po stanovanjskih naseljih, med stanovanjskimi bloki ali zasebnimi hišami, se mu nehote ustavlja oko na balkonih. Ob tem se marsikateri sprehajalki utrne misel pa tudi vzklik: „poglej, kako ji uspevajo rože na balkonu". Res, stanovalci, predvsem gospodinje kar tekmujejo med seboj, kdo bo imel več in lepšega cvetja na balkonu. Le redki so stanovalci, ki to še zanemarjajo.

Turistično društvo v Ptuju navadno vsako leto razpiše in tudi podeli nagrade za najlepše urejene balkone, ločeno za stanovanjske bloke in posebej za zasebne hiše. Tudi v Kidričevem smo včasih ocenjevali urejenost balkonov, postopoma pa smo to opustili. Škoda, saj je ocenjevanje in nagrajevanja tako spodbuda kot moralno priznanje ljudem, ki skrbijo i za lepše bivalno okolje. Kljub temu pa kdor ljubi naravo, ljubi tudi rože, saj jih je treba gojiti z ljubeznijo in tudi z znanjem.

Besedilo in posnetek: Konrad Zorec

Takole skrbi za svoj balkon družina Vernikvih v Kidričevem št. 7, ki je za vzgled ostalim stanovalcem.

LJUBICA ŠULIGOJ

Predvojna ptujska mladina v boju za napredek in družbeno preobrazbo

(24. nadaljevanje)

Pred domom je prišlo do fizičnega izgreda, ki bi ga naj izzvali Orjunaši iz Ptuja in Maribora, ki so ocenili prireditev za nacionalistično izzivanje. V tem izgredu je bil ranjen poslanec Franc Scharner in zato so nemški poslanci v jugoslovanskem parlamentu zahtevali ukrepanje.

O dogodku je tedaj poročala vrsta slovenskih in nemških glasil in medtem ko so liberalna glasila opravičevala nastop svojih Orjunašev, je klerikalni »Slovenec« sicer opozarjal na nemška početja, toda obsodil nastop Orjunašev. Strankarske razprtije so se pokazale tudi tu. Slovenske buržoazne sile niso bile enotne niti tedaj, ko bi bilo potrebno nastopiti proti narodnemu sovražniku. Taka neenotnost je še kako prihajala prav sovražniku. »Binkoštne dogodke« v Ptuju l 1923 naj razkrije nekaj značilnih časniških poročil:

Liberalna »Slovenski narod« in »Jutro« pišeta 23. 5. 1923 o ptujskih dogodkih. »Slovenski narod« poroča o koncertu na binkoštno soboto, ko je mariborska Orjuna poslala v Ptuj 60 mož, kar naj bi pokazalo, da so Slovenci tudi v Ptuju. Orjunašev na prireditev niso spustili in ko so prisotni odhajali, je kamen zadel poslanca Scharnerja . . .

»Jutro« je dan prej obvestilo bralce, da so pred prireditvijo nemški lepaki naznanjali slovesnost in da je na prireditev prišlo veliko Nemcev in nemčurjev iz Celja in Maribora.

Naslednji dan je »Jutro« zapisalo, da je Orjuna zahtevala predhodno pojasnilo, ali prireditev velja za kulturno »brez političnih primesi« in da se plakati morajo izdati v obeh jezkih. Na koncert se naj povabijo tudi Slovenci, kar pa Nemci niso storili.

26. 5. 1923 je »Tagespost« sporočil v zvezi s ptujskimi dogodki, da so bili nemški poslanci pri predsedniku jugoslovanske skupščine in notranjem ministru, ki da sta obljubila določene ukrepe in preiskavo. Nemci in klerikalci so podvzeli akcijo, da se taki dogodki ne bi ponovili . . .

Medtem je prišlo do razpustitve mariborske in ptujske Orjune in preiskav. »Slovenec« je 1. 6. 1923 ukrepe pozdravil. Mariborski »Tabor« pa je na dogajanja odgovarjal 31. maja: Dogodki ob nemški slavnosti v Ptuju so povzročili preganjanje Organizacije jugoslovanskih nacionalistov »na ljubo našim sovragom«, ki so še do nedavna pobijali naše ljudi. Ptujski dogodki so vredni obsodbe, ker rušijo »jakost in odpornost naše severne meje« ter dajejo »sovražnim elementom potuho in zaščito«. V članku »Ogorčenje v Ptuju« — »Wacht am Rhein na ulicah« — »Tabor« govori, da so postali Nemci predrzni in izzivalni. Iz inozemstva se oglašajo tisti, ki so pobegnili in svarijo pred maščevanjem. Tako pišejo narodnjakom, da se »kmalu vrne zmagoviti Nemec, da se maščuje«. V takih pismih beremo: »Ko se bomo osvobodili balkanskega jarma v nemškem Ptuju, se bomo spet maščevali . . . »Narodnjakom se odkrito rogajo, češ nemški poslanci so zavezniki radikalne vlade . . . »Jutro« 2. 6. podobno navaja, češ da se »ogorčenje« v Ptuju ni poleglo, saj režim spravlja v zapore zavedne Slovence. Grozilna pisma prihajajo iz Avstrije in ta »obetajo strašno povračilo ob dnevu osvoboditve od balkanskega jarma« ter kličejo »Živel nemški Ptuj«.

Tudi celjsko glasilo »Cillier Zeitung« je 22. 7. 1923 poseglo v polemiko. V članku »Dogodki v Ptuju pred parlamentom« beremo, da je v skupščini 14. 7. odgovarjal notranji minister na vprašanje nemškega poslanca Hansa Moserja o napadu na poslanca Franza Scharnerja v Ptuju. Govoril je o »nestrpnosti nacionalistične mladine«, da je okrajni glavar storil vse, da bi koncert nemoteno potekal. Ko so obiskovalci zapuščali dvorano, je kamen zadel poslanca Scharnerja. Podvzeta je bila »stroga preiskava«, vendar storilcev niso odkrili in zato so bili kaznovani vodje nacionalistične mladine. Povedal je tudi, da so bili nemiri tudi na kolodvoru, ko so gostje odhajali, a tudi teh krivcev ni. Zadeva je predana sodišču . . .

Gotovo, da z enim dogodkom ne moremo kar zaključiti, da je ptujsko nemštvo odklonilno nastopalo proti jugoslovanski državi. Toda teh dokazov je več. V zvezi z nemškim gospodarskim pritiskom morda še tale zanimiv podatek, ki ga je zapisala »Straža« 30. 3. 1923:

Glasilo govori o volitvah v narodno skupščino, o »nesramnosti Nemcev v ptujskem okraju«, ko je prišlo do velike volilne agitacije. Posebno se je menda odlikoval mehanik Spružina, po očetu Čeh in po materi Slovenec. Tudi drugi so močno »šuntali« posebno haloške viničarje. Člankar je zapisal, da je »naravnost nezaslišano«, da so ptujski Nemci »z gospodarskim terorizmom« dosegli v okraju 615 glasov, čeravno jih je v Ptuju glasovalo za nemško listo le 270. Torej so dobili nad 350 slovenskih glaosv v slovenskih občinah . . .

Gotovo je, da je v času volitev v jugoslovanski parlament šlo za raznovrstno propagando strankarskih koalicij, vendar je iz omenjenega dopisa le moč razbrati resnico o dejavnosti nemštva na ptujskem območju. Napak je torej govoriti le o nemštvu v tridesetih letih, kajti to je dobilo tedaj z zmago hitlerizma le večjo moč in se je začelo intenzivno pripravljati »na maščevanje«. In prav ti organizirani nastopi so v tistih letih sprožili narodnoobrambni boj zavednih Slovencev, ki ga je usmerjala KP.

Po letu 1933 se namreč prvič pojavijo na ptujskih ulicah hitlerjanci z belimi nogavicami, ženske v gorenjštajerskih narodnih nošah. Mladino so pričeli uriti v pruskem vojaškem koraku in jih učili nacističnih pesmi. V Pirichovi tovarni so odpuščali delavce, če otroke niso dali v »Kinderverein«. V novoletnem nagovoru predsednika Društva nemških visokošolcev leta 1940 beremo npr. od oblasti cenzurirane tudi te vrstice: »Usoda Nemčije je naša usoda, kajti z Nemčijo bi propadli tudi mi in naša šele pred kratkim skovana skupnost vsega nemškega ljudstva bi propadla . . .« (100) Dejavnost hitlerizma v Ptuju razkriva tudi brošura »Hitlerjevci v Sloveniji«. Pri izdaji te knjižice sta sodelovala tudi nekdanja dijaka — komunista Ivan Bratko in Jože Kogej, ki je zbral tudi največ gradiva. Za Ptuj lahko preberemo, da imajo Nemci vrsto društev, da prirejajo igre, koncerte, predavanja, da mladino vadijo s pohodi in petjem (pri Vurberku in v Halozah), da z »Winterhilfe« podpirajo obmejne Nemce ipd. Zanimiv je dogodek z Miklavževega večera 1936. leta, ko so javno izražali svoje veselje, ko bodo »povrnili« führerju Ptuj,« ki je bil in bo nemški«. Omeniti bi veljalo tudi turnejo članov ptujskega »Gesangvereina« po Nemčiji in udeležbo na festivalu nemških pesmi v Breslavi.

Posebej bi izpostavila poročilo, kako ptujski Vorschussverein daje večja posojila ljudem, »kar pa ne bodo mogli vrniti in s tem jih imajo v oblasti«. Poročevalci v omenjeni brošuri tudi sporočajo, da v Ptuj prihaja nemški propagandni material in da je 1937 odšlo v Nemčijo iz ptujskega območja 200 poljedelskih delavcev, ki »pisarijo same slavospeve o Nemčiji . . .« In Kulturbund?

Kulturbund naj bi bil kulturno društvo, v resnici pa je utiral pot hitlerizmu. To se je potrdilo ob okupaciji, ko so prav ti pričeli zvesto služiti svojim »odrešiteljem«; narodno odpadništvo — nemčurstvo je izdalo svoj narod in se vdinjalo okupatorju.

100 Ivan Kreft: Množično narodnoobrambno delo Partije v l. 1933—41. Vestnik 1952/VIII. (27. 8.), št. 201;
Zgodovinski arhiv Ptuj (gradivo o nemštvu zbral Anton Klasinc).

(se nadaljuje)

NASTOP SKUPINE MARIE ROSE V PTUJU

Ponos, nežnost, obup, ljubezen, sreča!

Vse to, pa še marsikaj drugega je moč izraziti s plesom. Posebej še, če zaplešejo španske plesalke in plesalci ob zvokih kitare, kastanjet in vzklikov, v okusno izdelanih živobarvnih kostumih. Španska skupina iz Madrida, ki se je predstavila prejšnjo sredo je okrog 750 gledalcev na letnem prireditvenem prostoru v Ptuju dobesedno navdušila. Z gotovostjo lahko trdimo, da je skupina kot celota delovala zelo ubrano in profesionalno, posebej pa sta izstopala Maria Rosa in Eduardo Montero.

Razgiban in navdušujoč nastop članov skupine Maria Rosa iz Madrida. (foto OM)

Maria Rosa se je rodila v Sevilli, kjer se je že zelo zgodaj naučila vseh skrivnosti temperamentnih španskih plesov. Svojo skupino je ustanovila leta 1964, šteje pa 25 članov. Na gostovanje v Jugoslavijo jih je prišla le polovica — predvsem zaradi denarnih razlogov. Sicer pa so gostovali po celi zahodni Evropi, trikrat v Sovjetski zvezi, v Japonski, Iranu, Iraku, Afriki in v južni Ameriki.

»Zelo sem navdušena nad vašim občinstvom — fantastično je,« pove Maria Rosa, ko jo tik pred nastopom poprosimo za kratek pogovor.« Pred tremi leti smo gostovali v Ljubljani, tokrat bomo obiskali več slovenskih mest. Ptuj nam zelo ugaja, čeprav še ni bilo dovolj časa za oglede — pa bomo to opravili naslednji dan. V moji skupini sodelujejo plesalke in plesalci zelo različne starosti, od 18 do 42 let. Mislim, da je to dobro, ker lahko starejši prenašajo svoje znanje in izkušnje na mlajše. Izredno dobro se razumemo med sabo. Nekaj plesov, ki jih izvajamo je izvirnih, nekaj pa smo jih prilagodili na glasbo, ki je pisana za nas. Kostume izdeluje znana delavnica v Madridu. Nekaj motivov sem vzela iz naših narodnih oblačil, vanje pa vtkem tudi precej svojih zamisli.« se malce zasmeji in kot da bi ji bilo nerodno zaradi tega. Zares prijetna sogovornica je, ki svoje razloge dopolnjuje s temperamentnimi gibi rok, z nasmehi.

Takšna je tudi na odru. Prežeta z glasbo, ritmon in občutji, ki jih daje življenje. Kaj hitro pritegne gledalce, da ji sledijo v vrtinec čustev, poudarjajoč jih z znanim španskim plesnim korakom in vznemirljivim zvokom kastanjet. Ko se je pridružijo na odru ostale plesalke in plesalci, še vedno izstopa ssvojimi sugestivnimi gibi in obrati na sicer popolnoma pusti sceni, ki je gledalci zaradi silovitega dogajanja na odru sploh ne opazijo.

Zares je bil prijeten ta večer ptujskih kulturnih srečanj. In rekli bi lahko —srečna dežela, ki ima take plesoče ambasadorje.

N. Dobljekar

Počitnice in popravni izpiti

Počitniški dnevi se hitro bližajo koncu. Za tiste učence, ki skozi šolsko leto niso imeli pozitivne ocene pri posameznih predmetih, bo konec počitnic precej „vroč", saj bo treba opraviti popravne izpite, če hočejo nadaljevati šolanje v višjem razredu. Med takimi je tudi nekaj maturantov, ki bodo morali pred komisijo ponoviti snov vseh štirih, treh ali dveh letnikov srednje šole. Če ne gre skozi šolsko leto, je pač treba žrtvovati del počitnic. Sicer pa zaželimo tistim, ki imajo popravne izpite kar največ znanja in tudi sreče.

JH

Odprla se bodo šolska vrata

Še nekaj dni nas loči od začetka novega šolskega leta. To lahko sklepamo tudi po nakupovalni ihti v knjigarnah in papirnicah, kjer imajo v glavnem vse učbenike za osnovno šolo, zvezke in nekatere učbenike za srednje usmerjeno izobraževanje. Tako v centru srednjega usmerjenega izobraževanja kot v osnovnih šolah pripravljajo urnike, učenci pa opravljajo tudi popravne izpite. Pa tudi ostalega dela v vzgojno-izobraževalnih ustanovah je v teh dneh več kot dovolj, saj je treba pripraviti vse potrebno da bo lahko 1. septembra nemoteno stekel pouk.

N. D.

Učencem se v teh dneh iztekajo brezskrbne počitnice, ki so jih nekateri preživeli na morju, v hribih, pri sorodnikih na podeželju, največ časa pa doma, ki so ga marsikje znali izkoristiti za šport in igre. Takole mladi prebijajo zadnje dni počitnic pred enim od stanovanjskih blokov v Kidričevem. Foto: Konrad Zorec

IZ MUZEJSKE FOTOTEKE

V letih 1671—1704 je minoritski samostan v Ptuju vodil prior Gašpar Dietl. Bil je podjeten mož in v njegovem času so se lotili velikih dozidav in predelav največjega med tremi ptujskimi samostani. Samostan, ki je bil enonadstropen, so dvignili za eno etažo. Tudi cerkveno ladjo so dvignili in jo obokali, leta 1688 pa so se lotili obnavljanja njene fasade. Prav ta dela so povzdignila ptujsko minoritsko cerkev med najpomembnejše objekte zgodnjega baroka na Slovenskem.

Dotlej so na naših tleh gradili stavbe, ki so imele pročelja že razgibana v novem ritmu, ki je renesančno uravnotežnost vodil k pravi barocni dinamiki, a vse to so bile rešitve v dokaj ploskoviti pilastrski členitvi. Prav na minoritski fasadi pa se je prvič pojavila polnoplastična oblika — steber. Na straneh fasade sta se ustopila po dva stebra na visokih podstavkih in izoblikovala tri pokončne ploskve. Poudarek je na srednji, v kateri je tudi osredotočen štukaturni okras. Zgornje nadstropje, ki je široko le toliko kot spodnja srednja ploskev, premošča to širinsko razliko z volutami, na vrhu pa se zaključuje s trikotnim čelom.

Tako je na fasadi ptujske minoritske cerkve zaživela nova likovna govorica, ki je napovedala oblikovno smer za naslednje stoletje. Neposredna naslednica ptujske fasade, ki jo po bombardiranju leta 1945 lahko občudujemo zgolj na redkih ohranjenih fotografijah, je nekaj mlajša ljubljanska uršulinska cerkev, ki je v razvoju likovne govorice stopila tudi že za korak naprej. Zato lahko upravičeno domnevamo, da je bil arhitekt ljubljanske uršulinske cerkve isti kot oblikovalec ptujske fasade — Dioniz Merlino iz Lugana, eden tistih severnih Italijanov, ki so v našo deželo prinesli nove arhitekturne zglede.

Z dokončanjem nove fasade pa se še ni zaključila vrsta pomembnih del v času priorja Gašparja Dietla. Leta 1693 je bil končan še refektorij, danes kapela, bogato poslikan in okrašen s štukaturami. Štuk sta izdelala Jožef Anton Quadrio in Peter Bettini, na slikarijo pa se je podpisal Franz Rupert Wallauer laicus pictor.

Marjeta Ciglenečki

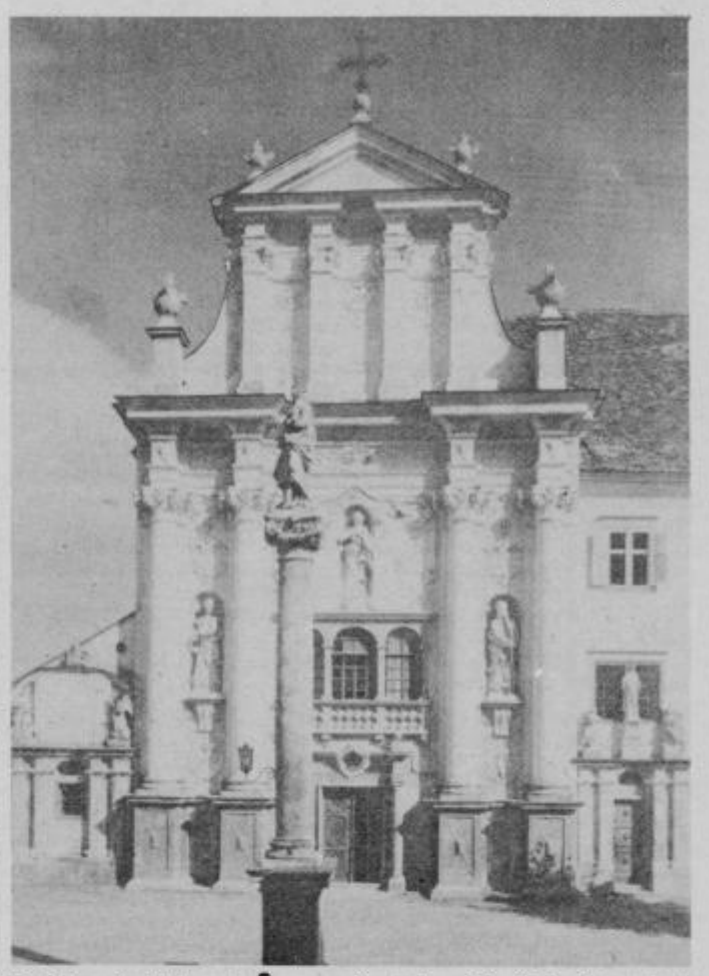

Pročelje minoritske cerkve, v ospredju steber z Marijinim kipom. Leta 1939 fotografiral Pogačnik. Fototeka kulturnozgodovinskega oddelka št. F 1054.

Markovski folkloristi na gostovanju v Srbiji

V petek, 20. avgusta zvečer je z železniške postaje v Mariboru odpotovalo dvajset članov folklorne skupine „Anton Štrafela" iz Markovec na gostovanje v bratsko republiko Srbijo in sicer v občino Rakovec pri Svetozarevu.

Folklorni plesalci iz Rakovca prirejajo namreč srečanje mladih plesalcev, ki še vedno ohranjajo ljudske običaje. Folklorna skupina iz Markovec bo v Rakovcu gostovala tri dni, v tem času se bodo z njihovo folklorno skupno tudi pobratili. O gostovanju in tesnem sodelovanju so se dogovorili že na Smotri folklore v Zagrebu.

R. K.

Bratstvo in enotnost

Tam, kjer teče bistra Drava
žive Slovenci in Hrvati
v bratstvu in enotnosti
z jugoslovanskimi narodi.

Že od davnih časov,
od Matije Gubca pa do Tita
složno smo živeli skupaj
in se bojevali ramo ob rami.

Tujec je zasedel našo zemljo,
nam požigal mesta in vasi;
mučil, streljal in moril;
vse povsod naše je ljudi.

In spet smo se uprli;
pod vodstvom maršala Tita
smo bili strašen boj,
da je lahko svoboden narod moj.

Težak in dolg je bil ta boj,
mnogo bilo prelite je krvi.
Ne pozabimo bratje padlih
in na storjeno nam gorje.

Za bratstvo in enotnost
moramo naprej se bojevat.
Za domovino, za vsakdanji kruh
in da vedno brat bo bratu brat.

Naj srečna bo in zdrava
vedno domovina naša.
V miru naj živi in slogi
s sosedi in bratskimi narodi.

Sreča tvoja domovina
je sreča mojega srca.
Mir tvoj in svoboda
nas v zarje nove pripelja.

Franc Vuk

20 LET PTUJSKEGA HOTELA POETOVIO

V tretje desetletje z novo, obogateno ponudbo

Ptujski hotel Petovio slavi v tem mesecu 20-letnico svojega dela. Zaradi tega smo za razgovor zaprosili Janka Grdišo, vodjo DE hotela, ki je na vprašanje ali je 20 let nekega hotela veliko ali malo, povedal:

„To obdobje je veliko, če pri tem upoštevamo razvoj gostinstva in hotelirstvo. Oboje je v nenehnem napredovanju, ki ga je težko dohajati. Za naš ptujski hotel pa lahko trdimo, da je le delno uspeval, slediti napredku.

Prva razprava o zasnovi lokacije edinega, vsaj za sedaj, hotela v Ptuju je bila že leta 1958, ko je OLO sprejel sklep o začetku gradnje hotela. Gradnja pa se je pričela leta 1960.

Le-ta je bila nujna, saj je Ptuj imel pred vojno že 130 ležišč, po vojni pa le 32. Prav ta razkorak je pogojeval gradnjo hotela z zmogljivostjo 60 ležišč in 150 sedežev v restavraciji ter kavarni in dodatno v haloški kleti.

Gradnja je trajala dve leti in po prvi fazi gradnje, je hotel odprl vrata obiskovalcem in še danes po 20-letih ostaja v prvi fazi; vprašanje pa je, kako bo v bodoče."

Katere razvojne faze hotela bi poudarili oziroma, kako se je v teh letih spreminjala ponudba hotela?

Hotel Poetovio: Žal za sedaj osamljen, pa vendar vedno znova gosta ugodno preseneča.

Foto: OM

„Omenil bi prvi mejnik po gradnji, to je leto 1971, ko je bilo dograjeno kegljišče z avtomatsko postavitvijo kegljev. Drugi bi bil v letu 1978, ko smo prenovili, preuredili in pokrili teraso v kavarni hotela. Sočasno pa smo spreminjali in dopolnjevali ponudbe."

Zanimivo bi bilo zvedeti, kakšna je struktura hotelskih gostov. Hotel bi naj bil rezerviran za t. im. „boljše goste", kot to radi poudarjamo?

„V hotelu vodimo evidenco o prehodnih gostih, med te uvrščamo goste, ki prihajajo v Ptuj zaradi poslovnih zadev in prave turiste. Poleg tega imamo že nekaj seminarskih gostov, tudi skupine, ki uporabljajo polpenzion in celotne penzionske storitve. Prihajajo k nam v glavnem spomladi in v jeseni, malo jih je v poletnem času, ko vse drvi proti morju.

Glas hotela kot višje stopnje ponudbe vpliva tudi na strukturo gostov. To je povezano tudi s predstavo o tem, da so usluge v hotelu tudi dražje, če jih primerjamo z ostalimi gostinskimi obrati v Ptuju."

Koliko delavcev hotela skrbi za gostovo ugodje in kakšna je kvalifikacijska struktura zaposlenih?

„Trenutno imamo v hotelu 41 zaposlenih; v glavnem imajo poklicno izobrazbo natakarske in kuharske smeri. Naše usluge so porazdeljene med naslednje oddelke: recepcijo, kuhinjo, slaščičarno, restavracijo, kavarno in bife oziroma kegljišče."

V preteklosti smo imeli v Ptuju velike načrte v zvezi s preureditvijo hotela. Kako je danes s tem? Imate načrte za povečanje nočitvenih zmogljivosti?

„Zaradi potreb turističnega prometa in zaradi dviga turistične dejavnosti je bilo dogovorjeno, da bi na obstoječi lokaciji hotela v letu 1981 zgradili oziroma dogradili trakt za nočitvene zmogljivosti in s tem spremenili tudi sedanjo lokacijo recepcije. Sedanje gospodarske težave in pomanjkanje finančnih sredstev nas je vodilo v spremembo plana in tako do leta 1985 tega trakta ne bomo gradili."

V začetku pogovora smo omenili 20-letnico hotela, prav je, da se nanjo spomnimo tudi ob koncu pogovora. Tovariš Grdiša kako jo boste proslavili?

„V naslednjih mesecih imamo v načrtu več prireditev in določene novosti v sami ponudbi, njeni razširitvi in obogatitvi,. Prva prireditev bo že tradicionalna festivalska noč, potem načrtujemo trgatev in obiranje sadja ter razstave. Druga usmeritev je na področju jedi in slaščic. Ob koncu leta pa predvidevamo tudi določeno preureditev sedanjega kegljišča, kjer bi naj našel mesto tudi disco."

MG

SVET ZA SOCIALNO VPRAŠANJE IN DRUŽBENI STANDARD PRI OS ZSS PTUJ

O pokojninskem in invalidskem zavarovanju

V aprilu letos je skupščina SFRJ sprejela zakon o temeljnih pravicah iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja, ki se bo začel uporabljati s 1. januarjem 1983. Da bi lahko uspešno izvajali pokojninsko invalidski sistem po tem zakonu, moramo sprejeti v republiki zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju in ustrezne samoupravne akte, kar pomeni razdelavo tega sistema.

Občinski sveti zveze sindikatov bodo spodbudili javno razpravo v organizacijah združenega dela, skupaj z občinskimi konferencami SZDL pa tudi v krajevnih skupnostih tako, da bo omogočeno zavarovancem in upokojencem sodelovanje pri opredeljevanju pravic, obveznosti in dolžnosti s področja pokojninskoinvalidskega zavarovanja. V tej aktivnosti bodo občinski sveti skupaj z medobčinskimi sveti Zveze sindikatov in v sodelovanju s Skupnostjo pokojninskoinvalidskega zavarovanja ter drugimi odgovornimi družbenimi dejavniki organizirali na območju občine oziroma regije vsebinsko obravnavo o problematiki tako s stališči do posameznih rešitev kot tudi z vprašanji s tega področja. V razprave, ki bodo organizirane v organizacijah združenega dela se bodo vključili tudi predstavniki republiškega sveta Zveze sindikatov Slovenije.

Aktivnost ob sprejetju republiškega zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju mora potekati z vso odgovornostjo, zlasti v zagotavljanju razprav o tematiki neposredno v osnovnih organizacijah zveze sindikatov. V okviru razprav bo v mesecu avgustu seminar o družbenoekonomskih vidikih novega sistema pokojninsko-invalidskega zavarovanja za sindikalne delavce in aktiviste v občinah z namenom, da se udeleženci usposobijo za vodenje razprav v osnovnih organizacijah sindikatov, ki jih bodo organizirali občinski sveti zveze sindikatov v svojih občinah.

Ko se bodo pričele aktivnosti, morajo biti republiški odbori sindikatov v nenehni povezanosti z občinskimi sindikati, v vseh tistih okoljih, kjer so pogoji za delo kvalitetno obravnavanih posameznih področij pokojninsko-invalidskega zavarovanja, kakor tudi vprašanj, ki zadevajo delovne in življenjske pogoje delavcev in kmetov v njihovi dejavnosti. Republiški svet pa bo z vsemi pristojnimi družbenimi dejavniki na republiški ravni obravnaval sistemske rešitve na področju pokojninsko-invalidskega zavarovanja in vsa pomembna vprašanja na področju uresničevanja ekonomske politike na tem področju.

Sedanji sistem pokojninsko-invalidskega zavarovanja je v veljavi od leta 1973. V primerjavi s prejšnjimi sistemi je zožil pravice in dolžnosti federacije ter pospešil samoupravne procese na tem področju. Pri uporabi zakona so bili doseženi pomembni uspehi, zboljšal se je materialni položaj upokojencev in dosežena je višja raven pravic delavcev iz pokojninsko invalidskega zavarovanja.

In kakšni so razlogi za sprejem nove zakonodaje?

Zakon o temeljnih pravicah iz pokojninsko invalidskega zavarovanja je pričel veljati že pred sprejemom Ustave SFRJ in zakona o združenem delu. Kljub kasnejšim spremembam ga ni bilo mogoče celovito uskladiti z razvojem socialističnih samoupravnih družbeno-ekonomskih odnosov in samoupravnim položajem delavcev v združenem delu. V sedanjem zakonu niso dovolj jasno razčlenjene pravice delavcev iz pokojninsko invalidskega zavarovanja (kratica PIZ) na podlagi minulega dela. Z zakonom o združenem delu so dani pogoji za nadalnje izpopolnjevanje sistema razporejanja dohodka in delitve sredstev za osebne dohodke delavcev na podlagi živega in minulega dela.

Nadalje so dosedanje zakonske rešitve glede invalidnosti usmerjene bolj k uveljavljanju in uresničevanju pravic, manj pa k preprečevanju nastanka invalidnosti in pravici do dela, ki ustreza preostali delovni zmožnosti delovnih invalidov. To pa je tudi povečalo število invalidskih upokojencev v zadnjih nekaj letih. Zato bo potrebno tesneje sodelovati s PIZ in z združenim delom, potrebna pa bo tudi večje preprečevanje invalidnosti. Pomanjkljivost dosedanje ureditve je v tem, da ne spodbuja materialnega interesa in odgovornosti OZD za varstvo zdravja, delovne možnosti delavcev, varstvo pri delu, interesa uresničevanja pravic zavarovancev, pri katerih je podana preostala možnost.

In kakšne so novosti, ki jih prinaša nova zakonska ureditev?

Predlog zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju s tezami za onsutek zakona je pripravila komisija za izdelavo novega zakona o PIZ pri Izvršnem svetu skupščine SRS. Zakon bo obravnavan in sprejet v trifaznem zakonodajnem postopku. Veljavni zakon o PIZ v Sloveniji uporabljamo že od leta 1973, in v tem času je bil že petkrat noveliran. Morali bi natančneje opredeliti predvsem tista nedorečena vprašanja, ki so se najpogosteje pojavljala v razpravah med delavci ob vsebini zveznega zakona. Pri oblikovanju republiškega zakona se izhaja iz novega položaja delavca v združenem delu ter njegove pravice in dolžnosti.

Najpomembnejše novosti, ki jih prinaša republiški zakon so: invalidsko zavarovanje zahteva spremembo odnosov ob temeljnem izhodišču, da se mora varstvo delovnih invalidov izvajati prvenstveno tam, kjer invalidnost nastaja, to je v združenem delu. To pomeni, da bodo riziko za preprečevanje invalidnosti in zmanjšanje delovne zmožnosti prevzele temeljne organizacije združenega dela. To nadalje pomeni, da moramo preko OO ZSS voditi akcijo obravnave o vsebini novega zakona v tej smeri, da člani sindikata spoznajo družbeno potrebo takšne ureditve in tudi v tem vidijo zagotovilo za hitrejše reševanje varstva pri delu in izboljševanja delovnih pogojev.

V primerih, ko združeno delo ne bi moglo prevzeti nastalih obveznosti, se zagotovi uresničevanje pravic zavarovancev v Skupnosti pokojninsko invalidskega zavarovanja in v drugih ustreznih skupnostih. Z rešitvami v zakonu bodo morale bolj konkretizirati obveznosti in odgovornosti vseh nosilcev pri zagotavljanju varstva delovnih invalidov. Opredelitve bodo podlaga za uspešno opredelitev tega področja v samoupravnih splošnih aktih.

O uvedbi predčasne pokojnine v Sloveniji smo razpravljali že v času sprejemanja zveznega zakona o temeljnih pravicah in na 3. konferenci ZSS. Pri obravnavi te pravice je potrebno upoštevati sprejete družbene usmeritve, ki zadevajo družbenoekonomski položaj delavcev in upokojencev ter pogoje za predčasno upokojitev, vključno s tem, da ti upokojenci nimajo pravice do varstvenega dodatka kot pomembnega dejavnika socialne varnosti.

Predčasna upokojitev torej pomeni, da lahko zavarovanec uveljavi pravico do pokojnine 5 let prej. Pri tem se pokojnina odmeri od pokojninske osnove, ki je 10-letno povprečje OD, valorizirano na predzadnje leto zavarovanja, procentualno glede na pokojninsko dobo in znaša pri 5 let manjši pokojninski dobi do 10 % manjšo pokojninsko osnovo. Zraven tega pa se predlaga, zaradi predčasnega odhoda v pokoj, dodatno zmanjšanje pokojnine.

Pri obravnavi je takšne stvari potrebno podrobneje obrazložiti delavcem, ker so pri nekaterih delavcih napačna mnenja, da pomeni novi zakon korak nazaj, in da bo invalidsko zavarovanje še bolj zakomplicirano.

Povzela: J. Hvalec

Skrb za kulturnejši prevoz potnikov

TOZD POTNIŠKI PROMET PTUJ

V temeljni organizaciji Certus-a v Ptuju Potniški promet posvečajo veliko pozornost skrbi za izboljšanje prevoza potnikov. Skladno s temi usmeritvami, so pred kratkim kupili dva sodobna avtobusa — zgibni vozili, ki vsako zase lahko sprejme 160 potnikov. Zanju so porabili 12 milijonov dinarjev. Vozila pa bi naj na relaciji Ptuj —Maribor, saj je na tej relaciji največja dnevna migracija Ptujčamnov: dnevno se jih prepelje okrog 4000.

Kot je povedal Egon Vauda, vodja TOZD pa imajo nekaj težav pri vključevanju obeh vozil v promet. Prepričani so, da jih bodo do začetka šolskega leta, kot so tudi predvideli, da bi se vozili vključili v promet, tudi odpravili. Predvsem pa bo potrebno urediti določena postajališča, saj sta avtobusa precej dolga, kar 17 metrov ima vsak.

Prvo polletje so v tej temeljni organizaciji dokaj dobro poslovali. Pri fizičnem obsegu poslovanja beležijo 5 odstotno povečanje. Tako pri posebnih vožnjah beležijo 13,3 odstotni porast v prevoženih km, na rednih linijah pa znaša porast 3,3 odstotka. To je dober rezultat glede na to, da so v lanskem decembru vsi prevozniki morali zmanjšati število linij za 7odstotkov.

Novi zgibni avtobus

foto: OM

Tudi finančni kazalci niso slabši, kljub temu, da stroški naraščajo hitreje kot celotni prihodek. Celotni prihodek je večji za 23 odstotkov in je dosegel 45,4 milijonov dinarjev, porabljena sredstva so večja za 27 odstotkov in so znašala 25,5 milijona dinarjev.

Pri porabljenih sredstvih je potrebno omeniti občutne podražitve goriv in maziv, poleg tega še materiala za servisno vzdrževanje. Tu beležijo poraste za 50 odstotkov. Večji pa so tudi stroški za avto-plašče.

Za poslovanje v prvem polletju je tudi značilno, da cena prevoza v javnem prometu ni sledila vsem podražitvam. Letos je bila tarifa le enkrat povečana in sicer v mesecu marcu za 10 odstotkov. To pa seveda ni dovolj za pokritje vse nastalih stroškov.

V temeljni organizaciji ugotavljajo, da so postrgali vse notranje rezerve. Tako, da nanje praktično več ne morejo računati. Kljub temu pa bodo tako kot doslej varčevali na vseh področjih.

Velja omeniti, da si temeljna organizacija tudi delno zagotavlja devize, ki jih potrebuje za svoje poslovanje. Letos je kupila sodoben turistični avtobus s klima napravami znamke Mercedes, ki ga je aktivirala na Jadranu, v Dubroniku.

MG

Glasba v Ptuju da ali ne!

Na članek v Tedniku z dne 12. avgusta 1982, na strani 8 z naslovom „Kdo se boji ozvočenega konca tedna", smo dolžni dati odgovor, s katerim pa ne bi želeli sprožiti nadaljnje pismene polemike. Poskušajmo reševati probleme najprej na osnovi medsebojnega dogovarjanja in šele nato prek postaje milice, inšpekcijskih,služb ali sredstev javnega obveščanja.

V gostilni Breg, v sestavi TOZD gostinstvo „Haloški biser" smo v preteklem mesecu adaptirali sobe s 25 ležišči, razširili vrtno teraso in v ta namen vložili okoli 3 milijone dinarjev. Pridobitev sodobno opremljenih ležišč je za našo temeljno organizacijo velikega pomena, saj lahko sobe zaradi višje kategorije ponudimo tudi tujim gostom in s tem pridobivamo dragocene devize.

Tako za domače kot tuje goste, ki se slučajno ali organizirano ustavljajo v Ptuju, je predvsem pomembna pestra gostinsko turistična ponudba. Ravno v ta namen igra v gostilni Breg ob koncu tedna tudi ansambel, ki kot menijo prebivalci Zadružnega trga, preprečuje uživanje njihovega miru. Tega z uvedbo glasbe vsekakor nismo želeli. Hoteli smo le zadovoljiti stalne goste, jim nuditi nekaj več kot samo okrepčilo, na ta način pridobiti nove goste, ki jih v gostilni zaradi ugodne prometne lege (bližina toplic, akumulacijskega jezera) pričakujemo vedno več.

Tudi finančni učinki se že kažejo, saj se je promet povečal za več kot 30 %, kar nam ekonomsko opravičuje igranje ansambla.

Morda nam bo gostincem z glasbo, kot je na Bregu, v gostilni „Rozika", Grajski restavraciji in z raznimi prireditvami uspelo poživiti turistični utrip v kulturno zgodovinskem mestu Puju in pridobiti že omenjene prepotrebne dinarje in devize za nadaljnji razvoj gostinstva in turizma, katerega pozitivni učinki se kažejo tudi v ostalih gospodarskih panogah.

Gostinci si bomo ne glede na našo izobrazbo (glede katere se sprašujeta H. P. in M. P.) z raznimi aktivnostmi še nadalje prizadevali za ustvarjanje čim višjega prihodka in to v okviru norm javnega obnašanja, ki nam mimogrede povedano dovoljuje ozvočeno igranje pred gostilno Breg, kot tudi v ostalih poslovnih enotah.

Irena Kovačič

MLADI NA KMETIJI

Že dalj časa govorimo o tem, da na naših kmetijah ostaja vse manj mladih, da kmetije prodajajo ali pa ostajajo zapuščene in osamljene. Vendar ni vse tako. So kraji, kjer mladi kmetujejo in želijo ostati na zemlji, delati, čeprav vedo, da ves njihov trud in delo, znoj in žulji ne bodo povrnjeni tako kot je treba.

Pred kratkim me je pot zanesla k Zadravčevim. Tam sem srečal mladega, enaindvajsetletnega, mlajšega sina Mirana, ki namerava ostati na tej vzorno urejeni in usmerjeni kmetiji. O marsičem sva se pogovarjala. Povedal mi je je naslednje:

„Končal sem poklicno kmetijsko šolo v Svečini in povedati moram, da sem si pridobil precejšnje znanje, ki ga sedaj s pridom uporabljam. Na kmetiji smo ostali trije, oče, mati in jaz. Imamo okoli 8 ha obdelovalne zemlje, okrog 2 ha vinograda, nekaj gozda.

Kmetijo imamo usmerjeno predvsem v vzrejo brojlerjev, ki jih redimo v sodelovanju s KK Jeruzalem-Ormož, za KOKO iz Varaždina. Letno vzredimo okrog 55.000 piščancev oz. brojlerjev. To je glavni vir dohodka, poleg že omenjenih 2 ha vinograda."

Poprašal sem ga še, kaj meni o problemu mladih, ki tako neradi ostajajo doma?

Pravi, da to ni nič čudnega. Delo, delo ves dan, do poznega večera, neurejeni dohodkovni odnosi, predvsem pa cene, za katere pravi, da so preveč nizke, nestimulativne in včasih celo nerazumljive. Pa tudi to moti mlade, da vidijo svoje vrstnike v mestih, kako živijo lepo in pestro življenje.

Na vasi pogrešajo več zabave, kulturnega življenja in tudi več razumevanja nekaterih starejših ljudi. Vse to mlade odbija. Res, da je nekaj vsega od tega na vasi, kulture, zabave, raznih organizacij in društev, toda ne toliko kot bi si mladi želeli.

Najbolj ga boli to, da mladi ljudje dostikrat ne najdejo zaupanja pri starejših ljudeh. To jih odbija. Mlademu človeku je treba zaupati, ga spodbujati in mu pomagati. Tudi mladi lahko dobro gospodarijo. Le nenehna pomoč in izobrazbo ob sodobni agrotehniki je potrebna in uspeh ne bo izostal.

Povedal mi je, da se je pred kratkim vrnil iz JLA, kjer je bil sprejet v ZKJ in sedaj misli, da se bo še bolj posvetil problemom mladih, ker bo svoje izkušnje, svoje želje in napake, ki jih doživlja, lažje prenesel tudi na starejše, kajti mladih, ki se v družbenopolitičnih organizacijah organizirajo, je seveda veliko premalo.

Zaželeli smo mu veliko uspeha ob njegovem delu, za katerega pravi, da ga z veseljem opravlja.

B. Zadravec

MEDOBČINSKO DRUŠTVO SLEPIH IN SLABOVIDNIH PTUJ—ORMOŽ

Poročilo o delu v letu 1981

Leto 1981 je bilo za vse nas zelo delovno in uspešno. Vsak, ki je le pokazal malo zanimanja in interesa za sodelovanje je lahko marsikaj koristnega počel. Seveda smo tudi mi čutili stabilizacijske ukrepe in smo jih tudi po svoji najboljši zmožnosti izvajali.

Največ dela je bilo v pisarni za predsednika in tajnika. Mnogim članom smo pomagali rešiti razne probleme in težave s posveti. Napisali smo mnogo vlog in prošenj. Največje probleme imajo kmečki upokojenci in prevžitkarji, ki zaradi okvare vida niso zmožni za delo. Nekateri slepi kmetje nimajo svojcev katerim bi dali posestvo in bili tako preskrbljeni.

Skoraj v kritičnem položaju so pa nekateri prevžitkarji, ker jih sorodniki zapostavljajo ali jim ne morejo nuditi za življenje osnovnih pogojev. Mnogo problemov imajo tudi socialno-ogroženi člani, ki mnogi živijo pri tujih ljudeh in niso s svojo skromno socialno pomočjo zmožni kriti vseh življenjskih stroškov. Kmetje, prevžitkarji in socialno ogroženi pa ne prejemajo dodatka za tujo nego in postrežbo.

Takšnih članov je mnogo in smo v skrbeh zaradi tovrstnih problemov. Nimamo pa možnosti, da bi jim pomagali.

Na tem področju sedaj dela naša Zveza in upamo, da se bo to vprašanje v kratkem uredilo. Obalne občine so zadevo že delno uredile.

Nadalje pa imajo težave naši člani, ki so varovanci v domovih, kot je dom upokojencev in dom za slepe v Škofji Loki, ker imajo nizke

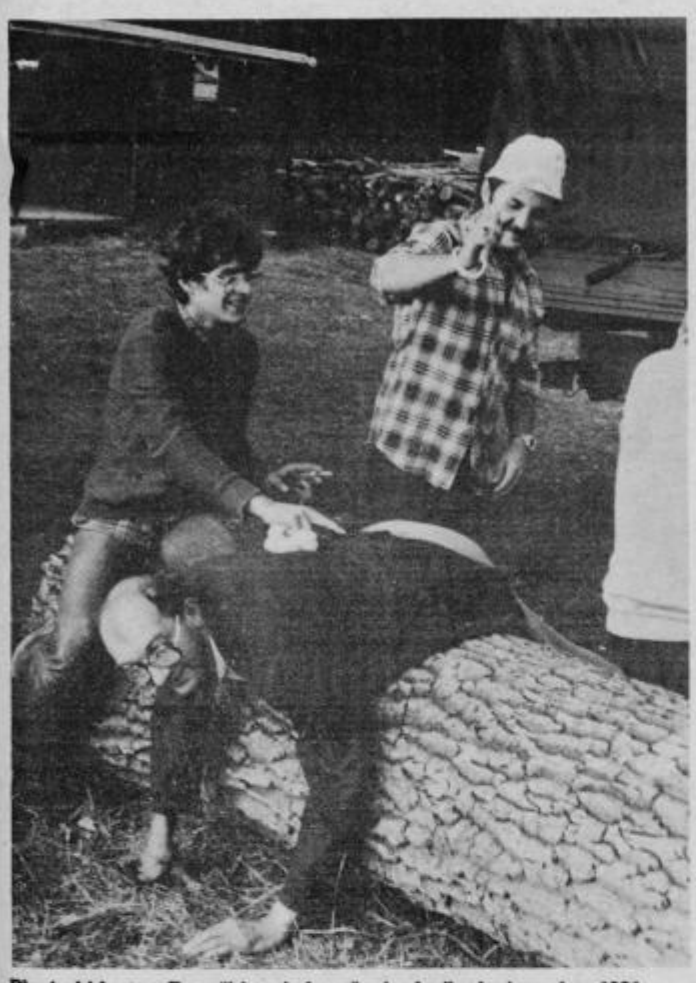

Planinski krst na Donački gori ob srečanju slepih planincev leta 1981.

pokojnine in jim vzamejo tudi dodatek za tujo nego in pomoč za kritje stroškov varstva. Z majhno žepnino, ki jo dobivajo pa se ne morejo oblačiti in plačati morebitnega spremljevalca. Noben od teh članov pa nima sorodnikov, ki bi mu pomagali finančno ali kako drugače.

Težave so tudi z na vidu prizadetimi otroci, ker njihovi starši nočejo slišati, da bi te otroke dali v šolo za slepe, ki jo imamo v Ljubljani in Škofji Loki. Ti otroci so obsojeni na dokončno izgubo vida, zaradi učenja v šolah, ki nimajo njim prilagojenega programa.

Člani socialno-zdravstvene komisije pod vodstvom Fefke Krajnc, smo te ljudi obiskali, kakor tudi nekaj novo sprejetih članov. Iz sklada slep-slepemu ZDSSS smo dobili za 34 naših socialno-ogroženih članov 31.738,00 din. K tej vsoti smo dodali razliko do 50.000,00 din iz društvene blagajne, razdelili socialno ogrožena na 3 kategorije. To enkratno letno pomoč smo članom ob obisku razdelili. Te člane smo obiskali pred dnevom Republike.

Naše društvo šteje že 178 članov. Letos so nam umrli štirje člani. Trem članom smo dali namesto cvetja denar družinam, ker so bili slabo situirani. Eni članici pa smo se udeležili pogreba in darovali venec v vrednosti 700 din. Mnogokrat nas pa svojci sploh ne obvestijo o smrti svojega člana in včasih po eno leto ne vemo, da je preminil naš član. Čeprav pošiljamo članu razno pošto, je svojci ne vrnejo in nas ne obvestijo o smrti.

To leto smo pomagali nabaviti:

Mešani pevski zbor društva slepih in slabovidnih Ptuj—Ormož pod vodstvom Jožeta Dernekoviča.

10 kasetofonov in 2 magnetofona za naše člane. Nabavljenih je bilo mnogo raznih tehničnih pripomočkov, zlasti ure, palice, kasete, magnetofonski trakovi itd.

Osem članov z družinami je letos koristilo naše domove oddiha v Izoli in Črvarju. Oddiha se poslužujejo premalo socialno ogroženi člani, čeprav jim krijemo celotno oskrbo. Nasploh se letovanja udeležujejo vedno isti člani in premožnejši.

Verjetno je tu vmes problem spremljevalcev, ki jih ni na voljo. Malo pa je krivo tudi zapostavljanje na vidu prizadetih, ki je še v naši in ormoški občini precej prisotno. Naša Zveza ima še dom oddiha v Piranu in na Okroglem. Domova v Izoli in Piranu nameravamo prodati, ker jih ni možno razširiti in adaptirati.

V načrtu pa ima naša Zveza zgraditi nov dom v Fiesi pri Piranu, za katerega bomo pričeli zbirati sredstva. Letos je bila cena penziona v naših domovih 10 dni samo 2.500,— din. Na to ceno pa smo še dobili naš in regres Zveze. Tako je član plačal manj kot polovico. Zato priporočamo članom, da prihodnje leto bolj koristijo te možnosti zlasti v Domu oddiha v Piranu. Tudi spremljevalec ima popust, le da malo manjšega kot član. Popust za spremljevalca je odvisen od % slepote člana. Če pa spremlja ena oseba več slepih ima večji popust.

Od RK smo dobili tudi letos nekaj oblačil in perila in smo vse to dali najbolj revnim. Ob obisku smo ugotovili, da nekateri člani, ki se štejejo za socialno-ogrožene niso tako revni kot to pravijo. Ni prav, da takšni kvarijo pomoč tistim, ki so je res potrebni. Mnogi med revnimi so si revščino sami krivi, ker so premoženje zapravili na lahkomiselni način. Socialno zdravstvena komisija je na terenu tudi ugotovila, da se nekateri zelo pretvarjajo in prekrivajo resnično stanje vida. Za nekatere sosedje sploh ne vedo, da zelo slabo vidijo, ker se v svojem okolju pretvarjajo. Moti nas tudi, da nekateri člani lahko opravljajo doma vsako delo, pri društvu pa nočejo sodelovati in terjajo le svoje pravice. Na tem področju bo treba marsikaj razčistiti in urediti.

Letos, ko se izteka mednarodno leto invalidov se zavedamo, da smo bolj malo storili vsi skupaj za vse invalide. Žal pa je malo priložnosti zaradi stabilizacijskih ukrepov. Pred nami pa je spet leto, ki bo prineslo še več samoodrekanja in šteditи bo treba na vseh koncih. Ostaja nam upanje v lepo prihodnost. Če pa natančno analiziramo stanje invalidov, pa moramo priznati, da na splošno ni preslabo in da je naša družba za nas že mnogo storila, zlasti pa za tiste, ki imajo pravico iz zakona SPIZ in minulega dela. Prizadevali si bomo, da bodo nam enakopravni tudi naši kmetje, ki si še posebno zaslužijo pozornost.

Vse aktivnosti pri društvu delamo brezplačno in prostovoljno. Delo, ki ga opravljamo je težko poplačati z denarjem. Plačujemo le delo tajnika-blagajnika in knjigovodje. Vsi ostali dobivamo lepotne stroške. Mnoge težave imamo skoraj vsa leta s tajniki, ker nismo sposobni plačati njihovega dela kot si to zaslužijo in zato zaposlujemo za to delo neusposobljene ljudi. Za delo z nami in za naše interese pa je nujno potreben človek s srednjo izobrazbo in sposobnostjo za mnogovrstno delo. Dela je mnogo in bi morali zaposliti tajnika za 8 ur dnevno. To smo planirali za drugo leto. Ne vemo pa če bo to možno izvesti. Če bi DPO in SIS Ormož pokazale toliko razumevanja kot v Ptuju, bi naši programi dela bili v celoti izvedljivi. Žal pa tega ne dosežemo.

V letu 1982 bomo praznovali 35-letnico našega dela in bomo organizirali proslavo za vse člane in občane v Ormožu in se poskušali na tak način predstaviti in pokazati, da obstojamo, in delamo koristno in nujno potrebno delo. Če bomo uspeli, bomo zadovoljni in ponosni.

Čuvajnice avtomobilov in koles smo morali opustiti, ker niso prinašale več zadovoljnega dohodka, pa tudi nismo imeli na voljo zanesljivih ljudi. Lastne dejavnosti društvo nima skoraj nobene več. Sicer smo izvedli letos srečolov na Donački gori ob tovariškem srečanju vseh slepih in slabovidnih Sovenije. Vendar velikega uspeha ni bilo.

Srečanje na Donački gori smo organizirali skupaj z Zvezo Slovenije, pod pokroviteljstvom OK SZDL in drugih DPO Ptuj. Srečanje je stalo 200.000 din in smo več kot polovico zbrali v Ptuju s pomočjo pokroviteljev, srečolova in z našim lastnim delom. Kljub stabilizacijskim ukrepom smo bili počaščeni s strani pokroviteljev z razumevanjem in vestransko pomočjo. Ponosni smo lahko in to priznanje smo tudi dobili, da smo mnogo pripomogli, da je naša zveza na primeren način proslavila 35-letnico obstoja. To srečanje je bilo tudi srečanje slepih in slabovidnih planincev. Pri našem društvu imajo

Republiško tekmovanje slepih in slabovidnih Slovenije v Ptuju leta 1979.

za izvedbo te akcije največje zasluge člani predsedstva in člani planinske sekcije. Prepričani smo, da je ta akcija največja, ki jo je kdajkoli, katerokoli društvo izvedlo v naši Zvezi Slovenije. Tudi uspeh ni izostal, kljub nekaterim manjšim oviram.

Sicer je pa to mandatno obdobje prineslo društvu mnoge uspehe. Tukaj so prve medalje na področju športne dejavnosti, ki je zelo izrazita in je športna komisija zelo delavna pod vodstvom Andreja Furjana.

On sam pa je bil letos republiški prvak v atletiki in se je uvrstil v državno tekmovanje in tudi od tam prinesel dve medalji. Takšnega uspeha doslej pri našem društvu še ni nihče dosegel. V upanju, da to ni prvi in zadnji rekord, da bodo še taki sledili in da bo to vsem, ki se čutijo sposobne v spodbudo za boljše sodelovanje. Mnoge naše športnike bi še morali pohvaliti, ki si to resnično zaslužijo, toda namen poročila ni, da bi se preveč hvalili sami. Bolje bo, da se potrudimo, delamo še bolj aktivno in z delom dokažemo, da smo enotni in da nekaj zmoremo.

Letos so se naši športniki udeležili naslednjih republiških prvenstev: atletika; igra z zvenečo žogo; plavanje; kegljanje; pohoda po poteh tovarištva in spominov — Ljubljana 81; čitanje pisave za slepe.

V občini Ptuj smo se udeležili pohoda v Mostje. Športno udejstvovanje pomaga našim mnogim slepim članom do boljše orientacije.

Prikaz igre z zvenečo žogo. Ekipa Ptuja v obrambi.

Skupinski izlet slepih in slabovidnih s spremljevalci.

Za vse republiške akcije smo se pripravljali s predhodnimi treningi. Za kegljanje je sedaj najboljše, ker imamo svoje kegljišče.

V 82-letu bomo uvedli igro z lahko zvenečo žogo, ki bo bolj dostopna vsem članom. Oprema zanjo je že naročena.

Zelo pridno in aktivno dela naš pevski zbor pod vodstvom Marjane Šibila in pevovodjem Jožetom Dernikovičem. Zbor je letos pripravil proslavo ob dnevu žensk, kratek program na izletu članov. Dobro je bil izveden nastop na proslavi in posvetu ob mednarodnem letu invalidov v Domu Franca Krambergerja v Ptuju, in tudi na Donački gori. Širši javnosti pa se je predstavil zbor na reviji pevskih zborov Ptuj 81 in še nekaj manjših nastopov je bilo vmes. Nekateri pevci hodijo na vaje zelo daleč. Kljub temu pa jemljejo stvar resno in redno prihajajo enkrat tedensko. V novem letu želimo zbor še povečati. Sedaj sodeluje dvanajst naših članov in trije zunanji sodelavci iz pevskega zbora Cirkulane zaradi boljše izvedbe nastopa. Ti trije tovariši sodelujejo z veseljem z nami in jim je treba čestitati.

Močno prisotno je zapostavljanje na vidu prizadetih in ljudje, ki dobro vidijo, a ne radi sodelujejo z nami. Na tem področju nas še čaka veliko dela in borbe za enakopravnost. Člani pevskega zbora skupaj s pevovodjem so res kolektiv med katerim je lepo prebiti kakšno prosto urico. Če bi bili odnosi med nami odborniki na takšni ravni, ne bi prihajalo do občasnih zapletov in taborov. V zboru so res zbrani ljudje, ki so veseljaki in radi v družbi. Zbor ima vajo vsak ponedeljek ob 15. uri. Vsi člani lahko pridejo kadarkoli poslušat lepo narodno pesem, ki se s poplavo moderne glasbene kulture precej izmika iz rok Slovencem.

Mnogo naših članov bere na magnetofonskih trakovih in kasetah posnete časopise in knjige. Nenaučiti in tako nimajo možnosti za napredek in izobraževanje. Res pa je, da radio in televizija, katere naročnine smo oproščeni, marsikomu prineseta mnogo novic in razvedrila. Mnogi člani so letos prejeli priznanja in značke RK za večkrat darovano kri. Nekaj jih je tudi darovalo nad 20 krat. Mnenja smo, da bi se krvodajalske akcije moralo udeleževati več članov in spremljevalcev. Vsaj tukaj bi lahko več dali od sebe.

Lepo je stekla tudi prodaja značk. Značke so prodajali v korist naše Zveze. Del zaslužka pa je pripadal našemu društvu. Za prodajo značk se še vedno najbolj izkaže Danči Rudolf, kot vsa leta nazaj. On je tudi zadolžen, da pripravi jubilejno značko ob 35-letnici našega društva in vodi njeno prodajo. Tov. Rudolf je predsednik nadzornega odbora in se zelo delovno vključuje v vse dejavnosti društva.

Mladinski aktiv je dobil novo vodstvo tov. Silvo Dimič in upam, da bo delo teklo aktivno. Morali bi več storiti, da bomo bolj pritegnili k delu naše mladince, ki so malo premalo aktivni. Ob dnevu republike sta dve naši članici vstopili v vrsto ZKJ, kar daje vedeti, da društvo skrbi, da so naši člani družbenopolitično udejstvujejo.

Nekateri naši člani IO so se letos dvakrat udeležili seminarja, ga je organizirala koordinacija za politično delo pri naši Zvezi.

Tudi pletilskogospodinjskega tečaja so se naše članice udeleževale v Domu odiha Zveze na Okroglem. Naše članice so se udeležile tudi dveh posvetov kmečkih žena v Mariboru.

Letos je imel naš izvršni odbor 6 sej, nadzorni odbor 4, predsedstvo 5, socialnozdravstvena komisija 2, športna komisija 2. Predsednik društva se je redno udeleževal vseh sej IO naše Zveze socialnega skrbstva, humanitarnih organizacij, itd. Tudi republiškega zbora delegacij so se udeležili trije naši člani.

Mnogo je še bilo dela, kot je zaposlitev enega telefonista, organizacija dvodnevnega izleta po Gorenjski, z delom v pisarni in iskanjem primernih uslužbencev. Sedaj imamo zaposleno tajnico za 4 ure dnevno in knjigovodjo pogodbeno za štiri ure tedensko. Za delo v pisarni smo nabavili nov pisalni stroj, digitronček in kasetofon. Nujno še potrebujemo fotokopirni stroj.

Delo društva so leto financirali:

Skupnost socialnega skrbstva, jugoslovanska loterija, TKS, OK SZDL občinski sindikalni svet in druge DPO in SIS. Nekaj sredstev se je nabralo s pomočjo lastne dejavnosti in članarine članov. V letu 1982 bomo verjetno dobili večje prostore za naše delo, katerega pa bo treba ustrezno adaptirati in opremiti.

Ptujska ekipa v igri z zvenečo žogo.

kateri pa tudi v brailovi pisavi za slepe. Naš kmečki del članstva ima žal premalo zanimanja za to vrsto dejavnost. Vse preveč naših članov je praktično nepismenih, ker črnega tiska ne vidijo brati in pisati, pisave za slepe pa se jim ne da

V programu dela za drugo leto smo predvideli tudi osem urno zaposlitev tajnika, če bodo na voljo sredstva, kajti tedaj bo delo še bolje steklo in člani bodo lahko urejali svoje zadeve na društvu vsak dan.

Sarajevo — grad koji predstavljamo

Sarajevo — grad na obalama Miljacke u srcu naše Bosne je bio od davnina meta raznim osvajačima. Za Sarajevo se čulo tek za vladavine Turskog — Osmanijskog carstva. Tada je to bila jedna mala i zabačena varoš, no medjutim Sarajevo se probilo zahvaljujući svom geografskom položaju koji se nalazi na raskršću važnih putova (istok—zapad). U to vrijeme Sarajevo je postalo najjači trgovački centar u Evropi i pored Travnika i Kralieve Sutieske.

Turci osmanije su vršile nečuven teror nad rajom. Zbog toga je kod nas u Bosni, a pogotovu u Sarajevu vršeno poturčavanje srpskog življa. I zato danas je Bosna raznovrsna po nacionalnoj strukturi. Poslije osmanijskog carstva, dolazi Austo-ugarska monarhija. Pod Austo-ugarskom život Sarajevskog življa tako reči nije se nimalo poboljšao. Najteže je bilo seljačkom stanovništvu u okolini grada.

U povijesti grada Sarajeva, a i u povijesti same Evrope i svijeta 28. juni 1914. ostaće zapamćen datum. Tog dana odigrao se jedan dogadjaj koji je izazvao prvi svijetski rat to je bio atentat na prestolonasljednika Habsburške monarhije Franca Ferdinanda. Atentat su izvršili omladinci Gavrilo Princip i Nedeljko Cabrinović sa svojim drugovima i atacima.

Razdoblje izmedju dva svijetska rata bilo je veoma burno za sam narod Sarajeva, Bosne, a naročito KPJ. U oblasnoj partijskoj čeliji za područje Sarajeva izvršene su razne provale, koje je poduzela kraljevina Jugoslavije. I pored toga to nije omelo KPJ SKOJ-u u Sarajevu, da pripremi ustanak i podigne ga. To je bilo 27. jula 1941 god. Sarajevo je dalo veliki broj narodnih heroja koji su pali za bolje sutra.

Grad je oslobodjen od fašističke horde 6. aprila 1945. godine. Sarajevo je svoj preobračaj doživljelo poslije drugog svijetskog rata.

V sredo, 10. avgusta sta se v brigadirskem naselju v Dornavi, Miha Ravnik, sekretar predsedstva CK ZKS in Darja Colarič, predsednica RK ZSMS pogovarjala z brigadirji ter predstavniki ptujske in lenarške občine.

Foto: M. Ozmec

Otvorene su mnoge fabrike, napravljeni putevi i pruge ka gradu. Danes je Sarajevo razvijeni industriski grad, gdje su podjednako razvijene sve grane industrije. Tu su fabrike: TAS, PRETIS, FAMOS, ENERGOINVEST, ALNIOS, ŠIPAD, ZORA itd. koji su ne samo poznati u Jugoslaviji već i van njenih granica. Sarajevo je veoma važan kulturni centar u kojem je razvijeno sportski i kulturno zabavni život. To se naročito odnosi na mlade u Sarajevu koji mogu svoje slobodne vrijeme, da provedu na razne načine.

Što se tiče turističkih mogućnosti Sarajevo prednjači u našoj republici. Tu su razna izletišta kao što su: Trebević, Jahorina, Igman, Vrelo Bosne. Ipak meta turista je daleko i širom poznata u Jugoslaviji — Baščaršija. Baščaršija je dio grada gdje su se do dan danas održali stari zanati kao što su opančarski, kuju ndžški, tokarski, limarski itd.

Pred Baščaršije tu je i begava džamija, Gazi — Husref Beogva medresa, Vijećnica, Katedrala, Jevrejska sinagoga, Zemaljski muzej i mnoge druge turističke atrakcije. Današnja preokupacija Sarajeva su XIV. ZIMSKE OLIMPISKE IGRE 84, koje će se održati u našem gradu. Sarajevo je već počelo polako, da se razvija u olimpiski grad. U savršnoj fazi izgradnje su olimpiska borilišta kao što su staze za spust na Bijelašnici, bob staza na Trebeviću, skakaonica na Igmanu itd. To je sve o našem lijepom gradu Sarajevu.

Fantastično razpoloženje

U četvrtak, 5. avgusta zbog kiše smo otišli nešto kasnije na trasu. Radili smo u općini Lenart. Nakon početnog jutranjeg mamurluka (»Dan tmuran — ja mamuran«) krenulo je »o-ruk«, udarnički. Brigada je bila fantastično raspoložena, kao nikada do sada ovih dana, tako da je trasko Išola ozbiljno posumnjao, da li smo trezni. Zarazan smij se širija s kraja na kraj kanala. Najveću senzaciju jutra prestavljalo je svečano (»do groba«) izmirenje in ponovo oformljenje tria »Udarnik«, pošto su se njegovi članovi sekretarjca Beba-Dojenče (novi nadimak nakon utakmice — »livo smetalo«), informator Diana i fis Piple prethodnog dana »posvadjali« zbog šoljice kave.

Za vrime marande slavljenik Piple je ozbiljno nastradao, naročito brada i novi brigadirski šorc. Naš Caruga mu je paštetom izlipija i bradu, a Piple je braneći se umaza i šorc. Ovaj dogadjaj Piple je popratija ričima »Asti gospe, ko će mi samo oprat šolc«. Nakom toga je iz osvete izljubija tj. umaza bradom »ala paštet« Anitu i Doženu, onda je namaza pršinom i tek nakon toga se opra vodom iz naštila neke starice kraj čije kuće smo radili. Pri povratku u naselje čekalo nas ugodno iznenadjenje — stiga je naš »legenda Kema« — glavni konkurent (mislim u pismi) Srdjena iz »ORB DŽEMAL BIJEDIĆ«!

S mi BRIGADIRJI

zvezna MDA slovenske gorice '82

Marjane i Dioklecianova palača

Drugovi, često nas čujete kako pivamo pismu: »Marjane, moj Marjane, ča ja bilo, bilo je«. Virujemo da većina od vas zna, da je Marjan brdo nad Splitom, posebno popularno kod Splitske omladine, ka raj za zaljubljene.

Split, virujemo, svi znate i po Dioklecianovoj palači.

Na prostranom području naše jadranske obale, koji je naročito bogat graditeljskim naslijedjem, Dioklecianova palača u Splitu bez sumnje je najpoznanije spomenik. Splitska se palača zaista može smatrati, u cjelini i u detaljima, ključnim zdanjem kasnorimske dvorske arhitekture.

Okolnost, da je ta građevina bila i posljednja rezidencija Gaja Aurelija Valerija Dioklecijana, jednog od najpoznatijih upravljača Rimskim carstvom, čini je posebno značajnim spomenikom antičke povijesti.

Sedamnaest stoljeća postojanja i neprekidnog života oduzelo joj je, doduše, mnoge prvobitne dijelove, ali je zauzvrat obogatilo njen prostor drugim arhitektonskim i umjetničkim ostvarenjima, koja su se postepeno u njoj nizala u dugom procesu rasta grada od ranoga srednjeg vijeka do novoga doba. Nastale su tako brojne građevine predromaničke, romaničke, gotičke, renesansne i barokne arhitekture koje zajedno s ostacima stare rimske palače čine danas jedinstvenu cjelinu jezgre grada Splita.

Diana

Na udarni dan 205 odstotna norma

Pred nedavnim je občinska delegacija v kateri so bili Lizika Lacko — predsednica Občinske zveze društev prijateljem mladine, Janko Vogrinec — predsednik OO ZZB NOB in Diana Bohak — vodja centra za MDA pri OK ZSMS Ptuj obiskala pionirsko delovno brigado VANČEK ŠARH, ki dela v sklopu republiške delovne akcije Brkini 82. PDB Vanček Šarh je prva pionirska brigada, ki je sestavljena iz pionirjev občin Slovenske Bistrice in Ptuj. Skupno jih je 47, od tega Ptujčanov 23 in 34 iz Slovenske Bistrice. Vsi so osnovnošolci, največ je učencev iz sedmega in osmega razreda, med njimi pa tudi tisti, ki obiskujejo peti ali šesti razred.

Nekaj med njimi jih je že sodelovalo na lokalnih delovnih akcijah, pa tudi v Brkinih in Beli Krajini. V prvo številko biltena so med drugim zapisali:» . . . ker še nimamo dovolj izkušenj in še nismo dovolj zreli so z nami tudi mentorji Darko, Irena, Mirka in Brigita. Ti nam pomagajo z vsemi močmi in so naša začetna gonilna sila pri delu v naselju. Seveda pa to ne pomeni, da se tudi mi — pionirji sami česar ne spomnimo . . .«

Vsi brigadirji so nam ob obisku zatrdili, da jim ni žal, ker so prišli v brigado, navezali so že prijateljske stike in radi delajo na delovišču kjer jih krepi prijetno tovarisko vzdušje. Najprej so bili nad vasjo Podik kjer so pomagali arheologom pri izkopavanju starega utrjenega naselja »Ajdovščina«, ki so ga arheologi odkrili pred desetimi leti. Doslej so izkopali že veliko stare posode in drugih predmetov.

Iz delovišča arheologov so se mladi brigadirji preselili med brkinske gozdove kjer pridno kopljejo jame za nova drevesca. Pogozdovanje je potrebno, ker je pred leti hud mraz močno poškodoval tamkajšnje gozdove, ki si še do danes niso opomogli, veliko dreves pa je bilo potrebno tudi odstraniti. Ko so imeli udarni dan so se še posebej izkazali in dnevno normo izpolnili kar z 205 odstotki.

Vsem staršem, dedkom in babicam sporočajo, da so vsi zdravi, da se prijetno počutijo v družbi vrstnikov in da se bodo vrnili domov v nedeljo, 29. avgusta.

mš

Brigadirji pri kopanju jarka za vodovod na Ptujski gori.

Foto: J. Hvalec

ZMDA SLOVENSKE GORICE

Pred slovesom brigadirjev

Le še dva dni in okrog 5.000 mladih udeležencev letošnjih republiških in zveznih mladinskih delovnih akcij v Sloveniji bo zaključilo z delom. Na svoje domove se bodo vrnili močnejši in preizkušeni za nova spoznanja in naloge. Dokazali so da znajo veliko več, kot smo od njih pričakovali. Vse zastavljene norme bodo dosežene, tako na delovišču, kot na področju interesnih dejavnosti.

Tudi na ZMDA Slovenske gorice, kjer se je v treh izmenah zvrstilo prek 500 brigadirjev iz 14 občinskih konferenc Slovenije in ostalih bratskih republik ter brigada Rdečega križa, so brigadirji presegli vsa pričakovanja.

Preteklo soboto so izvedli zadnji obrambni dan, ki je zaradi dežja bil nekoliko okrnjen. V nedeljo dopoldne pa so nadaljevali s snemanjem filma o akciji, ki bo trajen dokument za poznejše rodove. V ponedeljek so z nekaterimi krožki že zaključili. V torek so se še zadnjič izkazali na udarnem dnevu. Včerajšnjo popoldan so preživeli na športnih objektih, danes in jutri pa se pripravljajo še na zadnje seje komisij in skupščine akcije. Z akcije se bodo poslovili v soboto popoldne. Slovesnost ob zaključku ZMDA Slovenske gorice 82 pa bo v soboto ob 10. uri v naselju v Dornavi. Vsem brigadirjem velja brigadirski Z — D — R — A — V — O ! in na svidenje na ZMDA Slovenske gorice 83.

M. Ozmec

Pesem je bila vedno z brigadirji, tudi sedaj ob slovesu.

Vlado Šerc, snemalec RTV Ljubljana snema film o akciji.

Pri napornem delu se je treba v poletni vročini tudi odžejati.

Foto: M. Ozmec

UDARNI DAN

Kaj pa je sedaj spet to, so se vprašali tisti, ki so prvič v brigadi, medtem ko je glavni traser pri večernem zboru povedal kakšno normo je treba doseči naslednji dan na delovišču. Bila je visoka, toda ne tako visoka, da je ne bi mogli doseči. Običajno imajo brigade pred udarnim dnevom konferenco, mi tega nismo storili, poudarili smo, da je to dan, ko je treba zgrabiti za delo z vsemi močmi.

Dan se je končal. Nobene vročine, precej hladno, pravo vreme za udarni dan, kot smo si lahko samo želeli. Delali smo na gozdnem kolovozu, trda zbita zemlja, do trideset centimetrov korenine, toda spet ne tako težko, kot je bilo za prvi udarni dan. Na trasi nas je bilo bolj malo. Bolezen je v naselju pustila več brigadirjev. Začeli smo z veliko vnemo, pokazati drugim in predvsem sebi kaj zmoremo. Kramp in lopata v trdi zemlji sta pela pesem upora, toda nismo jima dali miru. Vseskozi sta morala garati. Preznojila sta se in segrela tako, da bi na njima lahko spekli jajce.

Včasih je naša dejanja zalil še droben dež, ki je pricurljal na naša gola telesa. Začel nas je mučiti glad. Pojačane malice ni bilo od nikoder, nam pa so mlinski kamni tolkli v prazno. Nerazločne snovi so potovale po želodcu in odmev se je odbijal od vseh njegovih sten, šumi pa so se nato nanašali na pajčevinaste mreže.

Koliko smeha pri malici. Janc je bil fora malice. Ob njegovih smešnicah in smešnicah drugih smo se prijeli za trebuhe ali pa kam drugam, odvisno kaj je kdo kje imel pri sebi in cepali od smeha. Malica je bila v trenutku naokoli in spet v kanal in pesem kramp, lopata. Po malici zopet novi metri kanala, novi kubiki, novi žulji in znoj vsakdanji in spoznanje kako je mati narava kruta do nas, ko nam povzroča bolečine. Dan na trasi se bliža kraju, še klic Petija, da poberemo orodje in že smo utrujeni, umazani in lačni posedli po sedežih avtobusa. Večina jih je zaspala, nekateri smo poskušali malo zapeti. Ne bi se moglo reči, da je bila to pesem zmagoslavja.

Bila je pesem, čisto navadna pesem, ampak bila je. Postali smo udarni.

Igor

Malica je pometla pajčevino iz naših želodcev.

Foto: M. Ozmec

KARTING ZA REPUBLIŠKO PRVENSTVO

Zanimive vožnje v Hajdošah

Irena Lavrič z lovorjevim vencem — premagala je moško konkurenco, čeprav fantje sploh niso slabi tekmovalci. To potrjuje njeno znanje in odlično pripravljen kart, kar je gotovo zasluga očeta (levo), še pred nedavnim odličnega kartista

AMD Ptuj je v nedeljo popoldan na kartodromu v Hajdošah v okviru prireditev ob občinskem prazniku izvedlo četrto dirko v letošnjem republiškem prvenstvu kartistov. Nastopilo je 55 tekmovalk in tekmovalcev iz desetih društev.

V uvodu prireditve, ki si jo je ogledalo blizu 3000 gledalcev, so tekmovalci, organizatorji in gledalci počastili spomin na Viktorja Krajnca, dolgoletnega predsednika AMD Ptuj, člana zveznih komisij v moto športu ter aktivnega družbenopolitičnega delavca. Po predstavitvi tekmovalcev je dirko v imenu pokrovitelja otvoril predsednik skupnega delavskega sveta DO Agis Marko Potočnik. Startno zastavico je predal šestletni Danieli Cartl, ki jo je po častnem krogu s svojim kartom predala starterju Milanu Slani.

Gledalci so spremljali devet voženj v štirih kategorijah in vse končne odločitve, čeprav je bilo nekaj voženj že dopoldan. Med mladimi kartisti je zmagal Sandi Čeligo iz Pirana, v kategoriji do 90 kubičnih centimetrov (nacionalni razred) pa Sandi Jakopič z Bleda.

Vožnje so bile zelo ostre, zlasti ko je šlo za najboljša mesta.

Zmago v kategoriji do 100 ccm si je po zanimivih obračunih priborila Irena Lavrič iz Most, dirko v najmočnejšem razredu, do 125 ccm z menjalnikom, pa je dobil Slavko Dekleva iz Nove Gorice. Tekmovalci in tekmovalka so vozili zelo borbeno in ostro tako da z izjemo Jakopiča v nacionalnem razredu nihče ni dobil vseh treh voženj, vrh pa so skrojili tudi odstopi in obračanja na progi. Z izjemo poškodbe (lažje) Helene Ločnikar iz Most v kategoriji do 125 ccm, ni bilo vzrokov za posredovanje zdravstvene službe. Gledalci so gotovo prišli na svoj račun.

Od domačih tekmovalcev, nastopili so štirje, se je najbolje uvrstil Albin Kostanjevec, ki je bil v kategoriji 100 ccm za člane v prvi vožnji sedmi.

Po tekmovanju je bila na kartodromu zabava s srečolovom, izkupiček pa so namenili za nadaljni razvoj kartinga v Ptuju.

Tekst in foto: I. kotar

Danijela Cartl pred vožnjo proti startu, kjer je zastavico predala Milanu Slani.

Priprava na start v kategoriji do 125 ccm. V sredini je s številko 9 kasnejši zmagovalec Dekleva.

PETI TURNIR BRATSKIH OBČIN V ROKOMETU

PODRAVKA TUDI LETOS PREMOČNA

Člani RK Drava so v soboto izvedli peti turnir bratskih občin v rokometu za prehodni pokal praznika občine Ptuj. Za letošnji turnir se je prijavilo šest ženskih ekip, udeležili pa so se ga štiri. To so bile Podravka iz Koprivnice, VIS iz Varaždina, Metalac iz Nedelišča in Drava. Glede na število ekip in slabo vreme so se predstavniki ekip in vodstvo turnirja dogovorili, da bodo vsa srečanja dopoldan in je tako odpadel popoldanski

Na otvoritvi v Mladiki sta igralke in goste pozdravila Albin Pšek in Danilo Koletnik

del. V predtekmovanju sta bili dve srečanji. Na igrišču v vojašnici Dušan Kveder je Podravka zanesljivo premagala mlado vrsto Metalca s 33:2, na stadionu Drava pa so domačinke z 11:4 premagale VIS.

Najboljša strelka Matišičeva pred domačo vratarko Tanjo Farič

Odločitvi za prvo oziroma tretje mesto sta bili na stadionu Drava. Tretje mesto in pokal pokrovitelja, občinskega sveta Zveze sindikatov, je osvojila ekipa VIS, ki je z 10:6 premagala Metalac. V srečanju za prvo mesto in zmago na turnirju pa sta se pomerili lanski zmagovalec Podravka in domača Drava, ki je bila lani druga. V prvi polovici prvega polčasa so

Kmetčeva dosega enega izmed zadetkov za domačo ekipo

Dravašice prikazale odlično igro in je bil rezultat izenačen. Nato pa je prišla do izraza izkušenost in s kombinatorno ter hitro igro se je Podravka odlepila in zmagala z 20:9. Prvo mesto in s tem prehodni pokal ter posebni pokal TGA Boris Kidrič je tako osvojila Podravka, drugo mesto in pokal ZTKO pa domača Drava. Najboljša strelka je bila Matišičeva (Podravka) s 15 zadetki, pokal za korektno in igro brez opominov pa je prejela ekipa Metalca, vse ekipe pa tudi spominska darila IS SO Ptuj. I. kotar

fotografije: B. Rode

ZAČETEK TEKMOVANJA V NOGOMETU

V nedeljo bodo na sporedu prva srečanja v republiških območnih nogometnih ligah v tekmovalni sezoni 1982/83. Znano je, da bosta v vzhodni območni (drugi republiški) ligi nastopali tudi članski selekciji nogometnih klubov Drava in Aluminij. V prvem kolu bodo igralci obeh klubov gostovali. Aluminij bo gostoval pri Proletarcu, Drava pa se bo pomerila z Brežicami.

Moštvo Aluminija je s pripravami pričelo ob koncu julija, pri Dravi pa veliko kasneje, pravzaprav šele v začetku prejšnjega tedna. Vendar se tako eni kot drugi s tekmovalnimi cilji v novi sezoni ne obremenjujejo. Zakaj? Zato, ker so oboji vrste zelo pomladili, pri Dravi celo veliko bolj kot pri Aluminiju. Drava bo praktično nastopala z mladinsko vrsto, pri Aluminiju pa je igralcev kar za celo postavo mlajših od 21 let. Tako posebnih uspehov zlašti od moštva Drave ni realno pričakovati.

Pri obeh klubih pa so si v ospredje postavili zelo pomembni nalogi. To je utrditev organizacijskega in strokovnega dela, kar je osnovni pogoj za kasnejšo ustrezno kvaliteto tekmovalnega nogometa na tem območju. Pri Aluminiju so to že opravili, v NK Drava pa začeli z včerajšnjim občnim zborom.

V nedeljo torej obe enajsterici gostujeta. V drugem kolu, na sporedu bo v nedeljo, 5. septembra, pa bo v Ptuju tradicionalni lokalni derbi. Na stadionu Drava se bosta namreč pomerila Drava in Aluminij.

I. kotar

V nedeljo znova za prvenstvene točke (foto I. kotar)

Republiško prvenstvo v akrobatskem letenju

V Postojni je bilo šesto republiško prvenstvo motornih pilotov v akrobatskem letenju. Med piloti AK Ptuj sta najboljši uvrstitvi dosegla Krepfl in Kolarič s šestim oziroma sedmim mestom.

I. k.

Šešerkova druga v Kočevju

V Kočevju je bilo 34. posamično republiško atletsko prvenstvo. Nastopilo je tudi nekaj tekmovalk in tekmovalcev ptujskega atletskega kluba. Najboljšo uvrstitev je dosegla Marija Šešerko, ki je v skoku v daljino osvojila drugo mesto. Šesti mesti pa sta osvojila Majda Belšak in Franc Zupanič. Belšakova v teku na 1500 m, Zupanič pa v teku na 3000 metrov z ovirami.

I. k.

Turnir v Majšperku

Člani OO ZSMS Ptujska gora bodo v nedeljo na igrišču v Majšperku izvedli turnir v malem nogometu. Za najboljše ekipe so pripravili pokale, prijave pa bodo sprejemali do 8. ure, ko se bo turnir tudi pričel.

I. k.

PTUJSKI ŠAHISTI PRED NASTOPOM V DRUGI ZVEZNI ŠAHOVSKI LIGI

Ptujski šahisti bodo od 30. avgusta do 12. septembra nastopili na tekmovanju druge zvezne šahovske lige — zahodna skupina, ki bo v Medulinu pri Puli. Na tekmovanju sestavlja posamezno ekipo šest članov, dve članici in dva mladinca in ustrezno število rezervnih igralcev.

Moštvo šahovskega društva „MIP" Ptuj ima odgovorno nalogo, da po lanskoletnem uspešnem nastopu na navedenem tekmovanju, ko je osvojilo peto mesto, tudi letos doseže podoben rezultat. To pa ne bo lahko, kajti večina ekip se je igralsko okrepila. Na tekmovanju bodo nastopile naslednje ekipe: „Monting" Zagreb, ŽŠK Maribor, TŠK Tuzla, PTT Zagreb, „MIP" Ptuj, „Murka" Lesce, „Iskra" Ljubljana, „Nikica Pavlič" Banjaluka, „Čelik" Zenica, „Rudar" Pljevlja, „Borovo" Borovo in „Kovinar" Maribor.

Ptujsko moštvo js za tekmovanje solidno pripravljeno. Nekateri mlajši člani društva, ki aktivno sodelujejo na šahovskih tekmovanjih za posameznike, so v letošnjem letu dosegli nekaj odličnih rezulttov. Polajžer se je zelo dobro uvrstil na mednarodnem šahovskem turnirju v Oberworthu (Avstrija), Brglez je osvojil tretje mesto na mladinskem prvenstvu SR Slovenije, Bezjak je osvojil naslov republiškega prvaka med pionirji in se je solidno uvrstil na državnem pionirskem šahovskem prvenstvu, Vaupotičeva pa je osvojila peto mesto na ženskem prvenstvu SR Slovenije. Če bodo Pavlinova, ki je v letošnjem letu zaradi obveznosti v šoli, malo nastopala in veterani Podkrajšek, Bohak in Majcenovič, ki nastopajo le ne ekipnih tekmovanjih, uspeli v pravem trenutku doseči običajno tekmovalno formo in če bodo ostali člani ekipe (Šeruga, Klemenčič, Šteiner, Pešec, Peruš in Golčeva) dosegli normalne tekmovalne dosežke, lahko pričakujemo, da se bo ekipa Šahovskega društva „MIP" Ptuj solidno uvrstila.

Nastop na tekmovanju, kjer v posameznih ekipah igra večje število šahovskih velemojstrov in mednarodnih mojstrov, ki so večinoma profesionalci, je za ekipo, ki jo sestavljajo igralci, ki se s šahom bavijo zgolj ljubiteljsko, vedno posebna draž, borbenost in homogenost ter dobra kombinacija mladosti in izkušenj. To pa je bila vedno odlika ptujskih šahistov, ki so vse svoje izredne uspehe na ekipnih tekmovanjih v zadnjih letih dosegli prav zaradi teh lastnosti. Upamo, da bo tako tudi letos.

-bj-

DTV Partizan Grajena vabi

DTV Partizan Grajena prireja v nedeljo, — 29. avgusta 1982 popularno in tradicionalno trimsko akcijo VSI NA KOLO ZA ZDRAVO TELO.

Pripravljeni bosta dve progi:

— Grajena—Krčevina—Mestni vrh—Ptuj—Grajena, v dolžini okrog 30 kilometrov in

— Grajena—Mestni vrh—Ptuj—Grajena v dolžini 12 kilometrov.

Za udeležbo na trimu nameravajo nagraditi s praktičnimi nagradami najmlajšega in najstarejšega udeleženca, prav tako tudi najštevilnejšo družino.

Če bo vreme slabo, bo trim akcija 5. septembra.

Vabi vas DTV Partizan Grajena.

Hitrostna mokra vaja

V nedeljo, 15. avgusta so člani gasilskega društva Spuhlja organizirali in izvedli v gramoznici hitrostno mokro vajo, ki je bila tekmovalnega značaja. Tekmovanja se je udeležilo sedem ekip iz okoliških krajev. Tekmovanje je bilo kljub precejšnji vročini dokaj pestro, okopali pa so se tudi trije tekmovalci.

Po končani vaji so se preselili pred poslopje GD Spuhlja, kjer je bila razglasitev rezultatov. V skupini A je zmagala ekipa Hajdoš pred ekipama Bukovec in Stojncev, sledile so še ekipe Podvinci IGD Agis in Sobetinci. V skupini B pa je tekmovala le ekipa Pacinje. Prve tri ekipe so prejele pokale, ostale pa diplome. Po končani razglasitvi rezultatov je sledila zabava.

Jože Voglar

HUMOR

Le odkod se je vzela ta dolgolasa hipijevka?

Saj sem ti že rekel, draga, dokler so pasji dnevi, se ženske ne dotaknem!
— Pa jaz te samo prosim, da pogledaš na koledar . . .

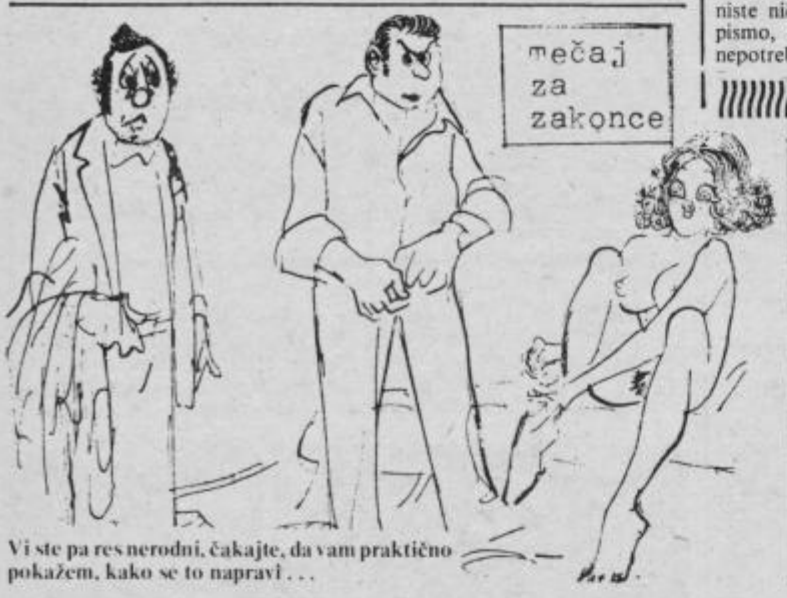

Vi ste pa res nerodni, čakajte, da vam praktično pokažem, kako se to napravi . . .

v znamenju

OD 26. 8. DO 2. 9. 1982

od 21. 3. do 20. 4

ŽENSKA: Pazite, da ne pridete na slab glas. Preselili se boste. Vročina vam škoduje. Ne kažite narejene dobrote. Ste izredno iznajdljivi; zaradi tega še niste pametni. Presenetljive reči boste doživeli. Bodite pogumni.

MOŠKI: Molčite o rečeh, ki jih ne razumete. Prijetne skrbi vas bodo popolnoma zaposlile. Dekleta nimajo rade „šminkarjev". Postorite vse delo.

od 20. 4. do 20. 5.

ŽENSKA: Z voljo boste ozdraveli. Na delovnem mestu boste doživeli nepričakovan uspeh. Ničesar ne počenjajte proti svojemu prepričanju. Ko boste sprostili stroga načela, boste lahkotno zadihali. Obiščite prijatelja.

MOŠKI: Bogastvo boste podedovali. Pripravite se na velike izdatke. Svoje bližnje boste vzljubili. Pojasnili vam bodo zapletena doživetja.

od 21. 5. do 21. 6.

ŽENSKA: Naj vam ne shlapi upanje v zvezi z ljubezenskim hrepenenjem. Izdatke prilagodite dohodkom. Za vašim hrbtom govorijo laži. Ne dovolite, da vas vznemirijo. Iz neprijetnih občutkov se bo rodilo veselje.

MOŠKI: Dokazali boste, da niste ničesar krivi. Odgovorite na pismo, da ne bo molk povzročil nepotrebnih skrbi.

od 22. 6. do 22. 7.

ŽENSKA: Pomagajte ljudem, ki so obupali nad življenjem. Uspešni boste. Delavnost in ljubezen vam bosta pričarala veliko ugodja. Ne pričakujte, da se vam bodo vse želje takoj izpolnile. Preveč tvegate; kolesarite.

MOŠKI: Žena vas ljubi. Sreča v zakonu. Vedno nimata enakega mišljenja, kar vaju ne sme pripeljati do prepira. Povabite jo v restavracijo na večerjo.

od 23. 7. do 23. 8.

ŽENSKA: Redki so, ki vas razumejo. Ne obupajte. Našli boste prijatelja, ki vas bo sprejel takšno kot ste. Ne verjemite neumnim govoricam. Dolgčas preženite z branjem leposlovnih knjig. Obiščite kulturno prireditev. Pismo.

MOŠKI: Še malo vztrajajte in premagali boste težave. Veliko veselje boste doživeli. Začeli ste dobro, vztrajajte. Zaužijte še zadnje dneve poletja.

od 24. 8. do 23. 9.

ŽENSKA: Odnosi v družini so veliko boljši; še se bo treba truditi; vaš strah, da boste ostali sami, je čisto odveč. Otroci potrebujejo vaše zaupanje, vaše spodbudne besede in več prostega časa. Mladost je razgibana.

MOŠKI: Nemirni ste. Imenitno novico boste zvedeli. Pričakujte večji dohodek. Za zdaj ne storite nič.

od 24. 9. do 23. 10.

ŽENSKA: Preženite dolgčas s športom. Porod in krst. Nagrajeni boste. Nekdo vas ljubi. Skrita ljubezen se bo razkrila. Veliko neslutenih užitkov bo oživelo. Za kratek čas se boste vrnili k svojim staršem. Potovanje.

MOŠKI: Neko bitje hrepeni po vas. Ne zaničujte ga. Od ljubezni sprejmite samo cvet. Za kratek čas se bosta ločila. Nekoga boste razbremenili.

od 24. 10. do 22. 11.

ŽENSKA: Nekomu boste storili veliko veselje. Povabljeni boste na kosilo. Ne bosta se več prepirala. Nimate pravih prijateljev. Čenče niso nevarne. Ne storite nobene neumnosti. Z nekom se boste spoprijateljili. Obisk.

MOŠKI: Pojdite na splošen pregled. Niste v nevarnosti, le tečnarijo. Na cesti bodite previdnejši. Ne sitnarite zaradi napak, tudi vi jih imate.

od 23. 11. do 21. 12.

ŽENSKA: Več poguma. Poskušajte razumeti mamo. Ne zvalite vso krivdo nanjo. Njeni starši so jo vzgajali napačno. Posledice občutita obe. Vsaka naj poskuša popustiti, kadar bo vroče. Čim bolj se osamosvojite. Močni boste.

MOŠKI: V kratkem se boste poročili. Nekdo vas sovraži. Niste v nevarnosti.

od 22. 12. do 20. 1.

ŽENSKA: Nekdo vas želi obiskati. Preveč ste zaverovani vase, nam ne upa izraziti želje. Ne prepuščajte se slabemu razpoloženju, vse bo narobe. Srečen trenutek pred vrati, odprite! Umetnost raste iz notranje bolečine. Pismo.

MOŠKI: Uspeva vam, postajate spet takšni kot ste bili. Prijazni ste in prijateljski, več ne zahteva od vas. Čimveč ustvarjajte.

od 21. 1. do 19. 2.

ŽENSKA: Potrudite se živeti kar najbolj popolno. Ljubezen je kot živo bitje, lahko umre, če je ne znate negovati. Pismo boste dobili od ljubega. Odkrijte mu vse upe. Nezadovoljstvo vas obremenjuje. Hitite počasi.

MOŠKI: Postali ste samostojni. Občudujejo vas. Čimmanj verjemite obljubam. Navežite stike s svojci, počutijo se osamljeni

od 20. 2. do 20. 3.

ŽENSKA: Nestrpno pričakuje vaš odgovor. Zaupajte mu. Nehajte sumničiti vanj. Ne zanemarjajte prijateljstva. Nekdo si želi vaš obisk. Pohitite z delom. Vsak neuspeh sprejmite kot uspeh, hitreje in lažje bo do cilja.

MOŠKI: Čimveč boste dajali, tem bolj boste obdarovani. Naglo se boste odločili in opustili neko razvado.

Ne smeš več počenjati tega, Reksi, pasjih dni je bilo konec že 23. avgusta.

Prav ti naj bo, zakaj pa segaš skozi plot na tuji vrt!

UGANKARSKI SLOVARČEK

EDER = avstrijska alpska smučarka (Sylvia, rojena 24. 8. 1965)
HARAR = z zidovjem obdano staro mesto v vzhodni Etiopiji, nekdaj pomemben trgovski center
LILEK = tanka kožica, kačji lev
MIAMI = četrtmilijonsko mesto na jugovzhodni obali Floride, ena najbolj znanih turističnih kopaliških mest v ZDA
MOLO = pomol, pristaniški nasip
OITA = japonsko pristaniško mesto na severovzhodni obali otoka Kiušu
PICK = slovenski hidrotehnik, po rodu Čeh, vodja hidrografične službe pri deželni vladi v Ljubljani (Karel, 1878—1944)
VOJE = slovenski zgodovinar, profesor za zgodovino Srbov, Hrvatov in Makedoncev; napisal je vrsto samostojnih publikacij, strokovnih člankov, razprav, ocen in poročil (Ignacij, rojen 1926)

REŠITEV PREJŠNJE KRIŽANKE

VODORAVNO: Napaka, Onatas, VO, eta, Oruro, planinci, u, mlekar, anemona, Adis, lit, albinizem, velika noč, nerc, vada, Alarod, čaj, Il, adar, Ist, terna, Ne, Paka, Milojka, Italia, Kne, LA, osel, Sn, AA, TS.

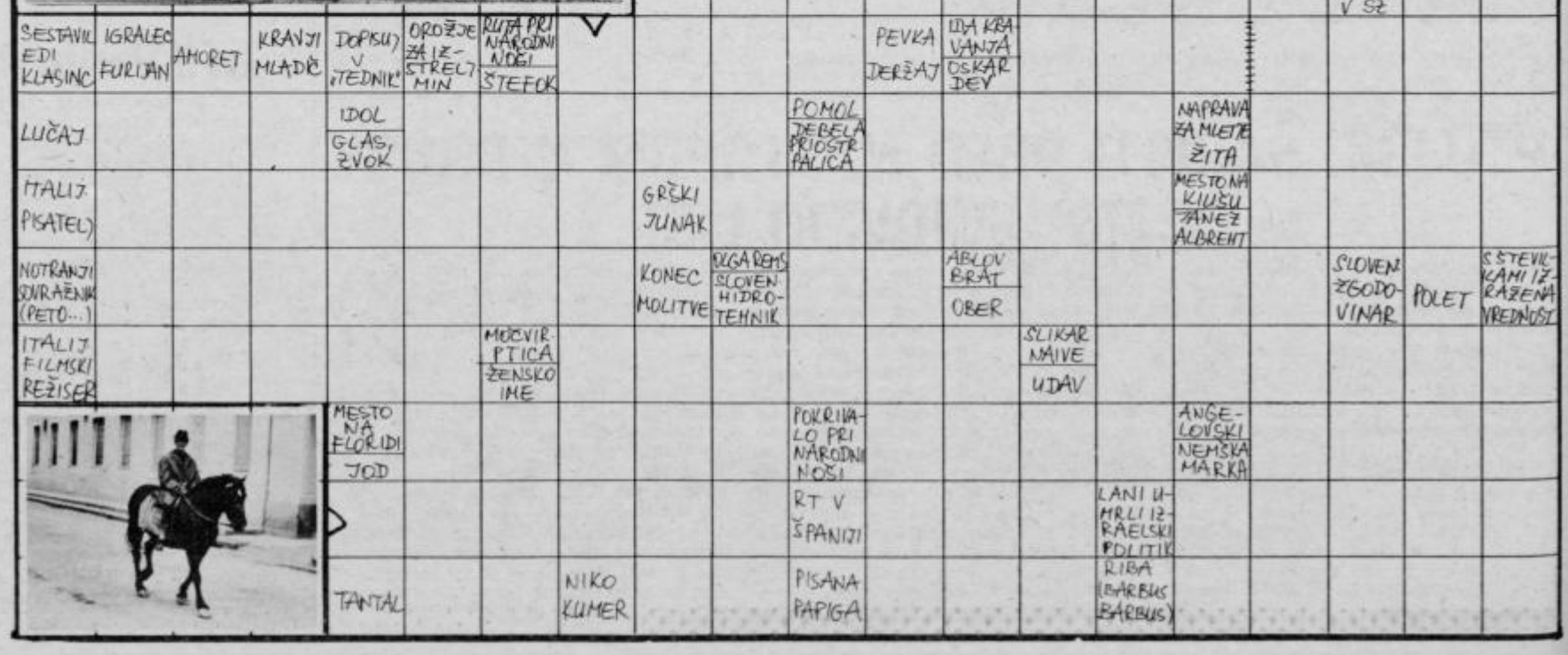

TV spored

TV LJUBLJANA

PETEK, 27. AVGUSTA:

17.10 Poročila; 17.15 Mundial-Gol-Španija '82; 18.00 Telestart 81, zabavno glasbena oddaja; 18.30 Obzornik; 18.45 Pot v prihodnost: Nove smeri izobraževanja; 19.15 Risanka; 19.24 TV in radio nocoj; 19.26 Zrno do zrna; 19.30 TV dnevnik; 19.55 Vreme; 20.00 Fantje s Hill Streeta, ameriška nadaljevanka; 20.55 Ne prezrite; 21.10 Španske operne zvezde: Piler Lorengar; 22.05 Spremljajmo-sodelujmo; 22.15 Nočni kino: Carmen Jones, ameriški film; 23.55 Poročila;

SOBOTA, 28. AVGUSTA:

15.45 Poročila; 15.50 Krivokljun in žgolička, mladinski film; 16.40 Nogomet Olimpija—OFK Beograd prenos; 18.30 Znanstveno tehnični filmi: Atmosferska konvekcija; 19.00 Naš kraj: Šmartno v Rožni dolini; 19.15 Zlata ptica: Jež in lisica; 19.20 Risanka; 19.24 TV in radio nocoj; 19.26 Zrno do zrna; 19.30 TV dnevnik; 19.55 Vreme; 20.00 Zmeda v zraku, ameriški film; 21.35 Zrcalo tedna; 21.50 Človekova glasba: Obdobje posameznikov; 22.45 Poročila.

NEDELJA, 29. AVGUSTA:

9.20 Poročila; 9.25 Živ žav, otroška matineja; 10.15 B. Čopič A. Dilič: Osma ofenziva, nadaljevanke; 11.10 TV kažipot; 11.30 Po domače: Tržaški narodni ansambel; 12.00 Ljudje in zemlja; 13.00 Poročila; 15.30 Poročila; 15.35 Show fantastico, zabavno glasbena oddaja; 16.25 Pierrot — moj prijatelj, francoski film; 17.55 Športna poročila; 18.10 625; 18.40 Opera narave: Indija — pot k morju, 1. del dokumentarne serije; 19.10 Risanka; 19.23 TV in radio nocoj; 19.25 Zrno do zrna; 19.30 TV dnevnik; 19.55 Vreme; 20.00 Vesna Ljubič: Kljubovalna Delta, nadaljevanka TV Sarajevo; 20.45 Človek brez meja — Trilogija o Bombayu — nedelja, dokumentarna serija; 21.20 Športni pregled; 22.05 Poročila;

PONEDELJEK, 30. AVGUSTA:

16.25 Kmetijska oddaja TV Novi Sad; 17.25 Poročila; 17.30 Dediščina za prihodnost: Glas tišine, japonska dokumentarna serija; 18.30 Obzornik; 18.45 Mladinski studio; 19.15 Risanka; 19.24 TV in radio nocoj; 19.26 Zrno do zrna; 19.30 TV dnevnik; 19.55 Vreme; 20.00 55 mm — filmska delavnica; 21.30 V znamenju;

TOREK, 31. AVGUSTA:

17.05 Poročila; 17.10 Mali pingvin, otroška serija; 17.25 Zlati slavček, posnetek otroške zabavne prireditve iz Skopja; 18.30 Obzornik; 18.45 Mostovi Hidak, oddaja za madžarsko narodnostno skupnost; 18.00 Knjiga; 19.15 Risanka; 19.24 TV in radio nocoj; 19.26 Zrno do zrna; 19.30 TV dnevnik; 19.55 Vreme; 20.00 Aktualno; 20.45 R. Folland: Jean Christophe, francoska nadaljevanka; 21.40 V znamenju.

SREDA, 1. SEPTEMBRA:

18.00 Poročila; 18.05 Gusarji kapitana Gancha, brazilska otroška nadaljevanka; 18.30 Obzornik; 18.45 Jesenska serenada, glasbena oddaja; 19.15 Risanka; 19.24 TV in radio nocoj; 19.26 Zrno do zrna; 19.30 TV dnevnik; 19.55 Vreme; 20.00 Film tedna: Tula, nigerijski film; 21.10 Miniature: Med tapiserijami in tapetami na ptujskem gradu, 21.25 V znamenju;

ČETRTEK, 2. SEPTEMBRA:

17.40 Poročila; 17.45 ZBIS — Pegam in Lambergar; 17.55 Zapisi za mlade: Makso Pirnik; 18.30 Obzornik; 18.45 Na sedmi stezi, športna oddaja; 19.15 Risanka; 19.24 TV in radio nocoj; 19.26 Zrno do zrna; 19.30 TV dnevnik; 19.55 Vreme; 20.00 Pogovor med sosedi — Maribor-Gradec; 20.45 Poletni koncert: Lignano international show; 22.05 V znamenju.

DELAVSKA UNIVERZA PTUJ
Trg MDB 2
tel. 771-539

VPISUJE

v izobraževalnem letu 1982/83 v naslednje izobraževalne oblike

— OSNOVNA ŠOLA ZA ODRASLE — 6., 7. in 8. razred (popoldanski pouk vsak drugi teden — brezplačno šolanje) — rok za vpis je do 5. 9. 1982
— tečaje nemškega in angleškega jezika
— tečaje šivanja in krojenja
— tečaje za voznike viličarjev
— tečaje za kompresoriste
— tečaje za upravljalce gradbenih strojev
— tečaje za kurjače centralne kurjave
— tečaje za skladiščno službo
— tečaje iz varstva pri delu
— tečaje iz varstva pred požarom
— tečaje higienskega minimuma
— tečaje za vratarje in čuvaje
— tečaje slovenskega jezika za pripadnike drugih narodov in tujce.

VPIS TRAJA DO ZAČETKA PREDAVANJ
INFORMACIJE IN VPIS:
DELAVSKA UNIVERZA PTUJ
Trg MDB 2
telefon 771-539

PANORAMA PTUJ

OZ Panorama Ptuj, Vrazov trg 1
Razpisna komisija razpisuje dela in naloge

direktorja DO

Poleg splošnih pogojev določenih z zakonom mora kandidat izpolnjevati še naslednje pogoje:
— da ima višje šolsko izobrazbo ustrezne smeri in 3 leta delovnih izkušenj na vodilnem delovnem mestu v gospodarstvu
— da ima srednje šolsko izobrazbo ustrezne smeri in 5 let delovnih izkušenj na vodilnem delovnem mestu v gospodarstvu
— da ima moralno politične vrline.

Mandat traja 4 leta.

Pismene vloge z dokazili pošljite v roku 15 dni na naslov Panorama Ptuj, Vrazov trg 1 za razpisno komisijo.

mali oglasi

GOSTILNA DVORŠAK v Koreni sprejme dekle, natakarico, lahko je kvalificirana ali ne, samo da ima veselje do gostinskega dela. Plača in prosti dnevi po dogovoru. Hrana in stanovanje v gostilni. Telefon 68-404.

PRODAM nedograjeno visokopritlično hišo ob asfaltni cesti v Gaberniku pri Juršincih z 23 ari zemlje in elektriko. Franc Ciglar, Kukava 34, Juršinci.

PRODAM nedograjeno hišo s 35 ari zemlje v Gaberniku 36 pri Juršincih. Anton Kajnih.

PREKLICUJEM žaljivo besedo, izrečeno Ivanu Veselku iz Kraigherjeve 16 v Ptuju. Angela Pestotnik.

PRODAM hišo z vrtom, sadnim drevjem in brajde ob asfaltni cesti. Naslov v upravi.

PRODAM haloške klopotce. Naslov v upravi.

ČEBELAR ZAČETNIK KUPI dva dobro ohranjena »AŽ« panja z zdravimi družinami ali pa ljudi brez. Ivan Horvat, Lackova 5, Ptuj.

PRODAM dva raztegljiva kavča, trodelno omaro in nov 80 litrski električni bojler. Naslov v upravi.

PRODAM 80 arov zemlje, primerne za novi nasad vinske trte v Korenjaku, pošta Zavrč. Naslov v upravi.

PRODAM nov plastični rezervoar (možno za vodo, nafto) 2000 l. Željko Šmuc, Kerenčičeva 5, Ptuj.

GOSTILNA BISTER DORNAVA zaposli natakarico, lahko je začetnica za določen čas, možna je tudi stalna zaposlitev. Nastop službe takoj.

PRODAM parcelo za vikend na lepi sončni legi, dovoz z vsakim vozilom. Alojzija Zelenko, Grajenščak 63, Ptuj.

PRODAM 500 kg luščene koruze in 200 l haloškega vina. Terezija König Wilchelmova ul. 3, Budina, Ptuj tel.: 771-421.

OPOZARJAM vsakogar, da od Franca Segula iz Pacinja 35 ne kupuje nobenih premičnin oz. nepremičnin, ker sem lastnica. Marija Segula, Pacinje 35, Ptuj.

PRODAM 7 mesecev brejo telico. Segula, Pacinje 3, Moškanjci.

PRODAM avto Fiat 850, letnik 1970, registriran do junija 1983. Ivan Požegar, Bišečki vrh 30, Trnovska vas.

PRODAM NSU 1200 C, cena 25.000.—, registriran. Darko Mihelič, Mestni vrh 106, Ptuj.

PRODAM radio z ojačevalcem Philips 2 × 30 W, kasetofon Toshiba, boksi po 45 W. Boris Kmetec, Sp. Hajdina 146/b, telefon: 772-531 int. 26.

IŠČEM dobrosrčno žensko za gospodinjska dela. Zelo lepe možnosti. Naslov v upravi.

PRODAM Zastavo 101, letnik 77. Janko Baniček, Mala Varnica 18, Leskovec.

UGODNO PRODAM dobro ohranjen sod 800 litrov. Lovro Janežič, Mali Brebrovnik 2, Ivanjkovci.

PRODAM suha mešana drva 4 m³. Cena 5.500.— din. Naslov v upravi.

PRODAM nov avtoradio s kasetami in kompletno garnituro antene in blokade ter škobelnik. Naslov v upravi.

PRODAM osebni avto v voznem stanju, registriran, znamke zaporožec, star 4 leta. Naslov v upravi.

PRODAM dve njivi in 12 arov gorice. Vuzem, Sp. Velovlak 33.

PRODAM dobro ohranjen traktor Same Delfino. Podvinci 15.

PRODAM Fiat 750 Lux, letnik 1977. Dornava 8/a.

UGODNO PRODAM hišo z vrtom, elektriko in vodo v Bukovcih. Naslov v upravi.

PRODAM spaček, generalno popravljen. Telefon: 74-305.

PRODAM večjo količino Siporeks opeke 10 in 15 cm, tudi na kredit ali na ček. Telefon: 773-846.

UGODNO PRODAM glasbeni center. Milan Leskovar, Vodova 8, Ptuj.

PRODAM šest kovinskih garderobnih omar, primernih za občinski lokal. Naslov v upravi.

Dopisujte v TEDNIK

krvodajalci

ZC Ptuj, 12. avgust 1982:

Danica Džerič, Kraigherjeva 12; Zdenka Potočnik, Cesta 8. avg. 8; Edita Trop, Kajuhova 3; Suzana Dežman, Kraigherjeva 31; Anica Kozoderc, Lovrenc 107; Aleksander Parazin, Ptuj; Marica Ferk, Cankarjeva 7; Ana Čeh, Rotman 58; Nežka Radolič, Nova vas 12; Jerica Čh, Podvinci 98/c; Anica Kramberger, Budina 40; Marija Hameršek Sp. Velovlak 43; Milena Zemljarič, Zabovci 8; Višnja Bosnar, Kvedrova 5.

Železniške delavnice, Ptuj, 17. avgusta 1982:

Milan Jurič, Kraigherjeva 20; Jože Kokovnik, Draženci 16; Branko Bratuša, Dornava 102; Vlado Fürbas, Moškanjci 16; Zvonko Makovec, Pobrežje 141; Alojz Tušak, Gorišnica 106; Ivan Dekovič, Ziherlova 5; Viktor Ozmec, Cvetkovci 22/a; Jože Cestnik, Zagrebška 113; Konrad Nemec, Bresnica 32; Franc Kumer, Desternik 29; Ciril Voršič, Bučkovci 21; Jože Kelc, Goričak 58; Slavko Petrovič, Podvinci 2; Jože Feguš, Borovci 21; Alojz Cizerl, Mezgovci 62; Ivan Slukan, Velovlak 23; Franc Hojžar, Podgorci 61; Branko Kacjan, Skrblje 5; Drago Potočnik, Breg 15; Ivan Štrucl, Ciril-Metodov dr. 9; Roman Samastur, Majšperk 36; Gorazd Jurkovič, Ob železnici 13; Ludvik Krapša, Nova vas 112; Dragica Zajšek, Kraigherjeva 14; Janez Lah, Mezgovci 55/a, in Milan Ranfl, Sobetinci 42.

Trnovska vas, 19. avgusta 1982:

Jožefa Kos, Ločič 8, Marija Potrč, Biš 45 in Anica Potrč, Trnovska vas 51.

Dežurstvo prehrambenih trgovin

SOBOTA, 28. avgusta 1982
prodajalni HRANA in KONZUM

SOBOTA, 4. septembra 1982
prodajalni ŽIVILA in BREG

Komisija za medsebojna delovna razmerja pri OŠ Bratov Reš Destrnik

objavlja

dela in naloge

— DVA UČITELJA za razredni pouk
— UČITELJA PB za razredno stopnjo
— UČITELJA PB za predmetno stopnjo

Vsa objavljena dela in naloge veljajo za določen čas od 1. 9. 1982 do 31. 8. 1983.

Pogoj: izobrazba v skladu z ZOŠ.

CERTUS Maribor, n. sol. o. trgovina, gostinstvo in prometno posredništvo
TOZD
POTNIŠKI PROMET Ptuj, b. o.
62250 Ptuj, Rajšpova 14
tel.: (062) 77-420
77-421

TOZD Potniški promet Ptuj
Ptuj, Rajšpova 14

Delavski svet TOZD Potniški promet Ptuj na podlagi sklepa delavskega sveta z dne 29. 7. 1982 in določil 49. člena Statuta TOZD

razpisuje
za mandatno dobo 4 leta
VODJA TOZD
individualni poslovodni organ

Poleg splošnih pogojev mora kandidat izpolnjevati še naslednje pogoje:
— da ima višjo oz. srednjo izobrazbo prometne ali ekonomske smeri ter najmanj 5 oz. 10 let delovnih izkušenj na odgovornih delih v gospodarstvu,
— da njegovo dosedanje delo kaže, da je strokovno sposoben za organiziranje in vodenje TOZD,
— da je družbeno — politično aktiven, da se zavzema za razvoj socialističnih samoupravnih odnosov in da je moralno politično neoporečen.
Kandidati naj pošljejo svoje prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev v 15 dneh po objavi razpisa na naslov:

Certus Maribor, TOZD Potniški promet Ptuj,
Rajšpova 14, za razpisno komisijo.
Kandidati bodo o izbiri obveščeni v 15 dneh po opravljeni izbiri.

Razjarjena Bistrica pokazala zobe

Prebivalci občinskega središča Slovenska Bistrica so bili pretekli teden, predvsem še v torek, 17. avgusta popoldne priča spoznanju, da potok Bistrica, ki ob lepem vremenu sicer krasi občinsko središče, kljub njegovi regulaciji še vedno lahko pokaže zobe. Res je tega dne v občinskem središču močneje deževalo, vendar ni kazalo na kaj hujšega.

Po zadnjih ugotovitvah se je tega dne nad Pohorjem utrgal oblak in vodna ujma se je zbrana predvsem v potoku Bistrica, zgrmila nad prebivalce občinskega središča, ki na tak »mokri obisk« niso bili pripravljeni. Predvsem tisti ob bregovih Bistrice so kmalu spoznali, da jim grozi ena maloštevilnih vodnih nevarnosti, potem ko so potok Bistrica skozi občinsko središče uspešno regulirali. Tako so najprej popustile korenine nekaterih debelih dreves, za tem pa še slabše grajeni objekti ob potoku. Tako je voda uničila umetno zajezitev pri mestnem parku, nato pa je podrla še manjši most v samem občinskem središču. Izruvano drevje, deske mostu in druga navlaka so se zagozdili pri mostu v neposredni bližini delovne organizacije ELEKTRO Slovenska Bistrica in voda je hitro prestopila bregove, zalila je ceste in parke na tem delu mesta in vdrla v kletne prostore stanovanjskih hiš v spodnjem delu občinskega središča. Največ škode pa je naredila prav v objektu DES Ljubljana TOZD ELEKTRO Slovenska Bistrica. Najtežje pa so pobesnelo Bistrico občutili prebivalci Kolodvorske ulice.

Prav gotovo bi bila materialna škoda veliko večja, če se v akciji reševanja družbenega premoženja ne bi izkazala mnoga gasilska društva občine Slovenska Bistrica ter člani zavoda za gasilsko in reševalno službo iz Maribora. Pri reševanju družbenega in zasebnega premoženja so se izkazali tudi občani. Seveda pa je bilo med njimi tudi nekaj takšnih, ki so dogodkom stali ob strani, čeprav bi lahko za hitrejše odpravljanje vzrokov elementarne nezgode, storili veliko več.

Viktor Horvat

Gradimo tudi jeseni

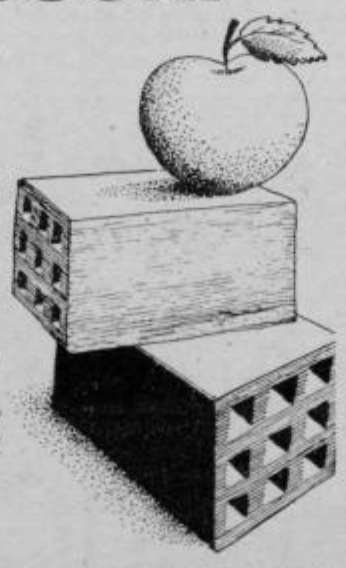

Za vse, ki gradijo bo gotovo pomembno, če bodo na enem kraju dobili večino tistega, kar potrebujejo pri gradnji. V Metalki na Topniški v Ljubljani, v Domžalah in v Ptuju bo v dneh do 10. 9. posebno bogata izbira gradbenega materiala.

Naj vas opozorimo na: cement, cementne in opečne izdelke, apno, maltit, porolit, zidake, siporex bloke, termo in hidroizolacijski material, betonske strešnike, Schiedel dimnike, marmorne okenske police, tlak, obloge, lepilo za ploščice, fugirno maso, ploščice, betonsko železo in armaturne mreže, strešna okna, kovinske podboje, stavbno pohištvo, žlebove in cevi, vse vrste ograj. Novost na našem trgu so tudi celotne betonske montažne graže.

Prodajamo za gotovino, gradbene kredite, za dinarje deviznega porekla (s popustom v višini temeljnega davka). Na kupčevo željo organiziramo tudi prevoz na gradbišče!

Z Metalko sodelujejo: Gradnja Žalec, Marmor Hotovlje, Izolirka, Termika iz Ljubljane, Plutotehnika Beograd, Bitumenka Sarajevo, Železarna Jesenice, RŠC Velenje, LIKO Vrhnika, GLIN Nazarje.

metalka

OD 26. AVGUSTA DO 3. SEPTEMBRA V PTUJU

„PULA PO PULI 82"

V okviru Ptujskih kulturnih srečanj bo letos že drugič zapored, v času od 26. avgusta do 3. septembra, potekala prireditev »Pula po Puli 82«, ki jo organizirata Mestni kino in filmsko gledališče. Zaradi organizacijskih težav so bili lansko leto prikazani le štirje filmi, letos pa bo predstavljenih devet filmov iz najnovejše jugoslovanske filmske proizvodnje, ki so bili predvajani na 29. festivalu jugoslovanskega igranega filma v Puli. Predvajani bodo vsi filmi, ki so prejeli najrazličnejše nagrade (za režijo, igralske stvaritve, scenarij, kamero, glasbo, scenografijo itd.).

Čeprav je znano, da se nagrade iz leta v leto v puljski areni podeljujejo po nekakšnem republiškem »ključu«, pa je treba reči, da predstavljajo izbrani filmi (razen morda par izjem) kakovostni vrh letošnje domače filmske proizvodnje. Ta ni bila majhna, saj predstavlja 30 posnetih filmov v izredno zaostrenih gospodarskih razmerah, svojevrsten rekord. V tej visoki številki pa se ne zrcalijo dejanske razmere v jugoslovanski kinomatografiji, vse preveč je bilo še del, ki nimajo nič skupnega s pošteno filmsko izpovedjo. Prav zanimivo bi bilo zato spoznati mehanizme, ki so omogočali uresničitev filmskih projektov, pri katerih je bilo že iz scenarija razvidno, da se nahajajo na spodnji meji cenene zabave in dobrega okusa.

Razveseljivo je dejstvo, da so se posamezni avtorji lotevali najrazličnejših, pri nas še skoraj neobdelanih tem. Tako si bodo obiskovalci »Pula po Puli 82« lahko ogledali prvi jugoslovanski film katastrofe (Variola vera), film s sodobno tematiko (Živeti kot vsi ljudje, Direkten prenos); filma, ki govorita o življenjskih razmerah med obema vojnama (Maratonci tečejo častni krog, Savamala), filma Zajec s petimi nogami in Vonj po kutinah sta sicer postavljena v čas NOB, vendar v ospredju ni akcija. Zlasti pri slednjem gre za subtilni (nežen, tankočuten) prikaz atmosfere in odnosov med ljudmi v teh težkih časih. Dva filma pa sta narejena po znanih literarnih predlogah (Kiklop, Smrt gospoda Galuže).

Žal v tem izboru ni nobenega slovenskega filma, čeprav smo jih letos posneli kar pet. Razlog za to je težko razumljiva odločitev producenta Viba film, ki meni, da bi s predvajanjem filmov Razseljena oseba in Pustota bile ogrožene slovesne premiere obeh filmov.

Še spored prireditve PULA PO PULI 82:
četrtek, 26. avgusta Variola vera
petek, 27. avgusta Maratonci tečejo častni krog
sobota, 28. avgusta Savamala
nedelja, 29. avgusta Zajec s petimi nogami
ponedeljek, 30. avgusta Vonj po kutinah
torek, 31. avgusta Kiklop
sreda, 1. septembra Smrt gospoda Goluže
četrtek, 2. septembra Živeti kot vsi ljudje
petek, 3. septembra Direkten prenos.

Predsednik Turistične zveze Ptuj, Anton Purg in predsednik sveta KS Destrnik Franc Simeonov izročata pismeno priznanje Elizabeti Hauptman.

Moški vokalni kvintet ljudskih pevcev iz Korene ob nastopu na drugem kmečkem prazniku na Destrniku.

Zanimivo in veselo na Destrniku

Kolovrati desterniških predic, so minulo nedeljo ponovno zapeli svojo, že skoraj pozabljeno pesem. Zgubane, utrujene roke nekdanjih predic, so se tresoč lotile lanenega prediva, tipaje izvabile nekaj nitk in jih nato zvile v eno samo nit. Ob petju predic, ga je vrteče se vreteno »nabiralo« meter za metrom. Seveda, bi prediva ne bilo, če bi terilje poprej ne strle lanenega stebelca v posebni leseni pripravi, trlici, podobni velikim škarjam.

Teritev je bila vedno neke vrste domači praznik. Nekoč, še v prejšnjem stoletju, si je kmečko gospodinjstvo le z lanom priskrbelo vsakdanje oblačilo. Veliki skladi hodnega platna iz katerega so nekoč izdelovali ne le rjuhe, marveč krojili tudi spodnje perilo pa moške hlače in tudi srajce, so bili ponos vsake kmečke gospodinje. Teritev in za njo še preja, sta bili v glavnem ženski opravili. Terice, da bi jih vrag . . . te imajo še posebne lastnosti, so razposajene, nagajive, jezikave ter vedno žejne in lačne. So sod brez dna! Ni jih mogoče ne nasititi ali odžejati in tudi nobeno moško bitje ni pred njimi varno. Vsakega mimoidočega so lotijo, ga primerno »ojezikajo« in še namažejo s sajami, da je v posmeh celi vasi.

Po končanem delu, so si terice obvezno pripravile domačo zabavo, ki je trajala pozno v noč, večkrat celo do zore. Ob zvokih domače harmonike so zapele nato pa s fanti tudi zaplesale: štajeriš pa »ketn polko« in še staro polko, mogoče tudi mazurko.

Ali se mar vračamo v preteklost? Ne, to je le prikaz nekdanjih kmečkih opravil, šeg in navad v okviru Kmečkega praznika, ki ga je letos, že drugič zapored, pripravilo Turistično društvo Destrnik. Želeli so prikazati še tkanje hodnega platna, vendar statve, ki so jih le s težavo našli, niso bile v uporabnem stanju; časa pa premalo, da bi jih popravili. Zato pa je družina Rojko (oče in sinova) iz Jiršovec prikazala, kako je moč iz tanke lanene nitke splesti najprej špago, nato »štrik« in nato še vože. Ves ta zanimiv prikaz nekdanjih kmečkih opravil, so z vmesnim petjem ljudskih pesmi, popestrili člani imenitnega Moškega vokalnega kvinteta iz Korene, ki jih tudi poslušalci našega radia prav dobro poznajo.

Sklepni del prireditve je organizator namenil posebni Komisiji za ocenjevanje urejenosti okolja, ki deluje pri Turističnem društvu Destrnik. V njenem imenu je poročal predsednik Občinske turistične zveze Ptuj, Tone Purg. V času svojega obstoja, to je od letošnjega januarja dalje, je petčlanska komisija večkrat obiskala vasi, naselja in zaselke destrniške krajevne skupnosti in pri tem ocenjevala urejenost okolja kot celoto in urejenost posameznih domačij. Menila je, da si za svojo prizadevnost zaslužijo pismeno priznanje naslednji: Janez Žampa in Jože Zelenik iz Levanje, Elizabeta Hauptman in Marija Simonič iz Vintarovec, Alojzija Hauptman iz Destrnika, Julijana Černezl iz Janežovec, Viktor Muršec iz Doliča ter Gasilsko društvo in Krajevna skupnost Destrnik.

Sledil je veseli del v katerem ga je »vredi rezala« Prleška Micika. Ni in ni se mogla dovolj načuditi, da se uradno vas imenuje Destrnik, da tudi pišejo vsi tako, izgovarjajo pa . . . . . Verban! Sicer pa je bila »puna še drugih štosov«, ki jih tukaj ne gre ponavljati, ker nismo uradno registriran časopis za humor. Miciko je treba videti in slišati!

Glede na to, da so bili obiskovalci v celoti zadovoljni s prikazanim programom, veselim delom ter z domačimi jestvinami in vinom je treba reči, da se je Turističnemu društvu Destrnik organizacija II. kmečkega praznika v celoti posrečila.

Besedilo in foto I. C.

SVET ZA PREVENTIVO IN VZGOJO V CESTNEM PROMETU SO PTUJ

Ponovno se bodo odprla šolska vrata

Počitniški dnevi se počasi iztekajo. Treba bo razmisliti kaj vse otrok rabi za šolo. Knjige in zvezke so starši že kupili. Sedaj bo treba nabaviti še primerno obleko in obutev, saj so stare hlače prekratke, čevlji pretesni.

Ob vsakodnevnih skrbeh pa mnogi starši pozabljajo na najpomembnejše, kako zagotoviti otroku varno pot v šolo.

Velika večina otrok hodi v šolo peš, nekateri pa se vozijo z avtobusi ali s kolesi. Ko začne otrok hoditi v šolo, se njegovo življenje bistveno spremeni. Brezskrbno igranje zamenjajo šolske skrbi. Najtežavnejša pa je gotovo otrokova pot v šolo in domov, saj ga na poti čakajo številne in čestokrat zelo nevarne prometne okoliščine. Zaradi vseh teh predvidenih in nepredvidenih nevarnosti na poti v šolo in iz nje, je treba otroka pravočasno in temeljito pripraviti, da se bo znal sam varovati, in da ne bo povzročal težav in nevarnosti drugim udeležencem v prometu.

Starši so otrokovi prvi in najbolj naravni vzgojitelji in učitelji. Na življenje v prometu morajo pričeti pripravljati otroka že zelo zgodaj. Vsak trenutek je treba izkoristiti in dopolnjevati otrokove predstave o prometu. Otrok zelo dobro opazuje in nenehno sprašuje zakaj? Na vsako vprašanje želi odgovor. Igraje in nevsiljivo bo pričel razumevati tudi prometne zakonitosti. Otrok si z različnimi prometnimi igračami sicer ustvari svojo podobo o prometu. Žal pa je ta navadno daleč od resničnosti. Le če bomo otroka vodili na sprehode izlete in ga srečevali z resničnim prometom, se bo nanj polagoma navadil in ga pričenjal obvladovati. Ne smemo pa pozabiti, da bo otrok posnemal sleherno ravnanje staršev. Mati otroku govori, da je potrebno cesto prečkati na prehodu za pešce. Vendar, če bo le enkrat prekršila prometno pravilo, si bo otrok to veliko bolj zapomnil kot vse njene nasvete. Ob prvi priložnosti bo namesto prehoda za pešce ubral nevarno bližnjico. Zato je zelo pomembno, da se starši v prometu vedejo vedno tako, kot zahteva prometna morala in humanost v odnosih med ljudmi.

Prav je, da starši otroku že pred vstopom v šolo izberejo najvarnejšo pot v šolo in ga z njo dodobra seznanijo. Najvarnejša pot ni vedno najkrajša pot. Če je le mogoče, se izognemo nevarnim prehodom čez zelo prometne ceste. Otrok mora pot, ki smo jo izbrali dobro obvladati. Na poti v šolo in nazaj do doma prežijo na otroka, razen prometnih, še druge nevarnosti. Ustavi se ob gradbišču, igrišču, jezu, ribniku. Vse hoče videti in preizkusiti. Tudi o teh možnih nevarnostih so dolžni starši otroka poučiti.

Staršem je v veliko pomoč pri njihovih vzgojnih prizadevanjih, če v šoli skrbijo, da bi njihovi varovanci prišli varno do doma. Najmlajše šolarje oskrbijo z rumenimi ruticami, da so bolj opazni na prometnih površinah. Učitelji praktično seznanijo učence z najvarnejšimi prehodi na njihovi poti do doma. Šola oskrbi tudi pionirsko prometno službo. S pomočjo postaje milice in narodne zaščite iz krajevne skupnosti nadzirajo prehode za pešce, ki jih uporabljajo učenci na poti v šolo in domov.

Vsako leto že pred pričetkom pouka napravijo načrt prometne vzgoje in preventivnih dejavnosti predstavniki šole, postaje milice, narodne zaščite iz krajevne skupnosti in sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu. S tem načrtom seznanijo starše, učence in učitelje. Na učiteljskih konferencah in na zborih staršev ugotavljajo njegovo realizacijo in ga tudi dopolnjujejo.

Starši in šola, ki pripravljata otroke za življenje, jih morata najprej naučiti tudi kako naj si ga ohranijo.

6. GOBARSKI PRAZNIK V ŽAMENCIH

Ni vse užitno

Žamenci v Slovenskih goricah so v nedejo, 22. avgusta minili v znamenju gobarskega praznika. Ves dan je bilo luštno na ta račun. Člani prostovoljnega gasilskega društva so namreč pripravili že šesti tradicionalni gobarski praznik, ki je tudi tokrat uspel — vsaj po mnenju obiskovalcev.

Začelo se je že pred peto zjutraj, ko je glas sirene zbudil vaščane in jih povabil v gozd po gobe. V Žamencih se jih je zbralo prek 20, zatrjuje eden od organizatorjev, Franc Zagoršek. Prišli so tudi iz okoliških vasi, opremljeni s košarami in noži, kot se to spodobi za gobarje. In so imeli kaj delati, saj so se že ob pol devetih vrnili v glavnem s polnimi košarami. Takoj zatem so v tamkajšnjem gasilskem domu začeli pripravljati razstavo gob. Prinesli so jih z delom naravnega okolja, torej s koščkom maha ali igličaste zemlje. Razstavili so okrog 80 vrst različnih gob (tudi neužitnih), vseh skupaj pa je bilo na razstavi prek 1000, od jurčkov do mušnic.

Razstavo gob so odprli popoldne, ko se je pričela gobarska zabava. Posebnost med specialitetami s katerimi so ponudili goste, so bile prav gobje dobrote. Tako so pripravili odlični gobji golaž, pa že vnaprej pripravljene šampinjone v kisu in podobno. Svojo pa so prispevali tudi fantje ansambla Mavrica, ki bodo nastopili tudi na ptujskem festivalu.

Sicer so domačini iz Žamenc in okolice ponosni na svoje »gobje terene« zatrjuje Anton Kovačec. Včasih kar malce postrani gledajo številne avtomobile, ki se predvsem ob koncu tedna ustavljajo ob vznožju gozdov. Sicer pa, gobe so naravna dobrina in so pač last tistega, ki jih prej pobere. Da ne pobere vsega kar vidi, pa bo verjetno tudi držalo, saj je med gobami tudi precej takšnih, ki lahko ob zaužitju pomagajo na »oni svet«. Na razstavi so vsako vrsto gob posebej označili. Posebnost pa so bili vsekakor šampinjoni, vzgojeni v farmi Gosadovega kooperanta Jožeta Bombeka iz Dornave.

M Ozmec

Gobe so bile razstavljene v naravnem okolju in marsikateremu obiskovalcu so se ob pogledu na njih »svetile oči«

ČRNA KRONIKA

V tednu od 16. do vključno 23. avgusta so miličniki postaje milice Ptuj in oddelkov posredovali le v treh lažjih prometnih nesrečah. Tri osebe so utrpele lažje poškodbe, na vozilih pa je za okrog 270.000 din materialne škode. Vzroki nesreč so bili tokrat; neprimerna hitrost, prehitra vožnja in vinjenost. — om

PET HUJE IN DVA LAŽJE POŠKODOVANA

Na magistralni cesti pri Podlehniku se je v soboto zjutraj ob 5,25 zgodila huda prometna nezgoda v kateri je bilo pet ljudi težje poškodovanih, dva pa lažje. Anton Markež iz Ptuja je vozil iz smeri Krapina proti Podlehniku. Njegov osebni avtomobil je prehiteval prav tako osebni avtomobil, ki ga je vozil Žarko Đuranović iz Zagreba. V trenutku prehitevanja je nasproti pripeljal z osebnim avtomobilom turški državljan Nazif Sever in čelno trčil v avtomobil Đuranovića. Ob tem je Đuraničevo vozilo odbilo v Markežev avtomobil. Oba voznika Đuranović in Sever sta bila hudo poškodovana, poleg njiju pa še Milojka Đuranović, Zlatica Ivušičin, Galina Nikolajević-Sanduljska, vse tri so bile sopotnice v Đuranovićevem avtomobilu. Lažje poškodovani pa sta bili Martina Markež iz Ptuja in turška državljanka Sadi Sever. Materialne škode na vozilih je za okoli 310.000 dinarjev. —u

V Kidričevem je tudi prijetno

V letnem kopališču v Kidričevem letos niso preveč zadovoljni z obiskom kopalcev, saj je med sezono vreme večkrat ponagajalo. Ob lepem vremenu pa je bilo kopalcev tudi do 3.000, predvsem ob nedeljah. Sicer pa se je dnevno okopalo od 300 do 500 kopalcev od blizu in daleč.

V kopališču nudijo gostom razen prijetnega kopanja v senci borovcev tudi razvedrilo na športnih igriščih. Lahko se pomerijo v minigolfu, lahko kegljajo ali se razvedrijo ob namiznem tenisu. Novost pa je vsekakor to, da si obiskovalci lahko tudi sami pripravijo malico ali kosilo na žaru. Tega je seveda treba prinesti s seboj, prav tako meso, za vse ostalo pa je na kopališču v Kidričevem poskrbljeno. Med drugim tudi za prijetno glasbo, ki jo vrtijo neprestano po zvočnikih. — OM

Letos 11 udeležencev slikarske kolonije

V okviru jubilejnih — X. KULTURNIH SREČANJ bo letos, 26. avgusta začela z delom tudi XIV. slikarska kolonija Poetovio-Ptuj, ki se je z Borla preselila v Podlehnik. Tam bo v Petrolovem motelu tega dne ob 12. uri slavnostna otvoritev slikarske kolonije na kateri bo zbranim slikarjem spregovoril predsednik upravnega odbora dr. Vladimir Bračič.

Za letošnje srečanje so se prijavili Sonja VONČINA-Šegula in Štefan Potočnik iz Ljubljane, Hugo Högner iz Laushuta — Bavarska, Ivo in Larisa Čobal ter dr. Sergej Vrišer in Tošo Primožič iz Maribora, s Koroške Jože Božič, iz Zagreba pa Viktor Goričan, Mladen Veža in Mladen Vukelić.

Slovesna otvoritev razstave slikarskih del, ki so nastala ob lanskoletnem srečanju pa bo v paviljonu Dušana Kvedra, 30. avgusta ob 17. uri. mš

osebna kronika

RODILE SO:

Danica Osterc, Videm 19 — Moniko; Marija Lampret, Podložje 50 — Srečka; Martina Kidrič, Križeča vas n. h. — deklico; Angela Levanič, Gregorčičev dr. 7 — Valerijo; Silva Drevenšek, Budina 35 — deklico; Silva Golob, Prešernova 22 — Petra; Mirica Ivanuša, Središče, Slovenska c. 46 — Jelko; Stanislava Fajfar, Kidričevo 12 — dečka; Milena Jesih, Senešci 17 — dečka; Anica Murko, Mestni vrh 45 — deklico; Darija Baštevc, Zg. Jablane 40 — Tino; Sonja Voda, Mestni vrh 115 — Matjaža; Milica Primožič, Brezovci 19 — Majo; Terezija Mahorič, Gomila 1 — dečka; Cvetlana Lavrič, Ljubljana, Kristanova 4 — Aljo; Majda Kolenko, Zamušani 52 — Majo; Marija Mlinarič, Kraigherjeva 38 — Alenko; Silva Turnšek, Zabovci 72/a — dečka; Jovanka Rosič, Jenkova 1 — Majo; Danica Krajnc, Lovrenc na Dr. polju 85/b — Boruta; Helena Zidarič, Pavlovci 17 — Eliso; Nada Šibila, Podlehnik 75 — deklico; Ana Mihajlovič, Dornava 137 — deklico; Manica Pučko, Ormož, dr. Hrovata 9 — Stino;.

POROKE:

Marijan Vrbančič, Prvenci 6 in Marica Zemljarič, Prvenci 17; Darko Trafela, Mestni vrh 64 in Jelka Krušič, Zagrebška 87; Branko Lorbek, Starše 1 in Marjanca Polajžer, Zg. Hajdina 38; Branislav Jeza, Stanečka vas 4 in Ana Horvat, Žetale 69; Karl Vurcer, Trnovska vas 44/a in Brigita Verlič, Trnovski vrh 21; Marjan Benčič, Ul. heroja Lacka 8 in Slavka Čižič, Ul. heroja Lacka 8; Anton Mlinarič, Polenšak 52 in Jelka Krajnc, Polenšak 52; Igor Solina, Markovci 31/b in Tatjana Butolen, Kariževa 1; Jožef Gajser, Pečke 36 in Dragica Pušaver, Majšperk 55; Jakob Klaneček, Sedlašek 89 in Zdenka Golc, Sedlašek 89; Mirko Štuhec, Rucmanci 4 in Kristina Keček, G. Ključarovci 34; Marjan Jus, Ptujska gora 2 in Danica Kojc, Pekre, Ul. Jelenčičevih 79; Slavko Volgemut, Zg. Porčič 29 in Ivanka Fuks, Biš 50.

UMRLI SO:

Terezija Kacjan, Stanošince 10, roj. 1904, umrla 15. avgusta 1982; Franc Majcenovič, Ziherlova pl. 8, roj. 1898, umrl 13. avgusta 1982; Ivana Vesenjak, Na postajo 13, roj. 1906, umrla 18. avgusta 1982; Anton Šmigoc, Zg. Hajdina 105, roj. 1910, umrl 17. avgusta 1982; Franc Sitar, Zg. Hajdina 58, roj. 1906, umrl 18. avgusta 1982; Ana Brec, Mali Okič 10, roj. 1929 umrla 17. avgusta 1982; Anton Kovačec, Hvaletinci 23, roj. 1919, umrl 19. avgusta 1982; Terezija Kondrič, Tibolci 39, roj. 1902, umrla 19. avgusta 1982; Ana Ficijan, Sp. Velovlak 35, roj. 1912, umrla 17. avgusta 1982.

TEDNIK

izdaja zavod za časopisno in radijsko dejavnost RADIO-TEDNIK 62250 Ptuj, Vošnjakova 5, poštni predal 99. Ureja uredniški kolegij, ki ga sestavljajo vsi novinarji zavoda, direktor in glavni urednik FRANC LAČEN, odgovorni urednik FRANC FIDERŠEK, tehnični urednik ŠTEFAN PUŠNIK. Uredništvo in uprava Radio-Tednik, tefon (062) 771-261 in 771-226. Celotena naročnina znaša 360 dinarjev, za tujino 610 dinarjev. Žiro račun SDK Ptuj 52400-603-31023. Tiska ČGP Večer Maribor. Na podlagi zakona o obdavčevanju proizvodov in storitev v prometu je TEDNIK uvrščen med proizvode, za katere se ne plačuje temeljni davek od prometa proizvodov.

VSE KAR POTREBUJETE ZA VAŠEGA ŠOLARJA

VAM JE NA VOLJO

V JASMINU

ŠOLSKE POTREBŠČINE
ŠOLSKE TORBE
COPATE
USNJENA GALANTERIJA

emona ptuj merkur